

Službeni list

Europske unije

L 275

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 65.

25. listopada 2022.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2022/2036 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 i Direktive 2014/59/EU u pogledu bonitetnog tretmana globalnih sistemski važnih institucija sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja i metoda za neizravni upis instrumenata prihvatljivih za ispunjenje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) 2022/2037 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o izmjeni Uredbe (EU) 2019/833 o utvrđivanju mjera očuvanja i provedbe koje se primjenjuju na regulatornom području Organizacije za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika 11
- ★ Uredba (EU) 2022/2038 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu privremenog oslobođenja od pravila o iskorištavanju slotova u zračnim lukama Unije zbog epidemiološke situacije ili vojne agresije ⁽¹⁾ 14
- ★ Uredba (EU) 2022/2039 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) 2021/1060 u pogledu dodatne fleksibilnosti radi odgovora na posljedice vojne agresije Ruske Federacije FAST (Flexible Assistance for Territories – fleksibilna pomoć područjima) – CARE 23
- ★ Uredba (EU) 2022/2040 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 805/2004 u pogledu primjene regulatornog postupka s kontrolom radi njegove prilagodbe članku 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ⁽¹⁾ 30

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

Akti čiji su naslovi tiskani običnim slovima su oni koji se odnose na svakodnevno upravljanje poljoprivrednim pitanjima, a općenito vrijede ograničeno razdoblje.

Naslovi svih drugih akata tiskani su masnim slovima, a prethodi im zvjezdica.

DIREKTIVE

★ Direktiva (EU) 2022/2041 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. listopada 2022. o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji	33

II. Nezakonodavni akti

UREDBE

★ Uredba Vijeća (EU) 2022/2042 od 24. listopada 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 1284/2009 o uvođenju posebnih mjera ograničavanja prema Republici Gvineji	48
★ Provedbena uredba Vijeća (EU) 2022/2043 od 24. listopada 2022. o provedbi Uredbe (EU) 2015/1755 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju	50
★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2044 od 18. listopada 2022. o odobrenju izmjena specifikacije zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla („Roero” (ZOI))	52
★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2045 od 18. listopada 2022. o odobrenju izmjene specifikacije koja nije manja za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla („Chianti Classico” (ZOI))	53
★ Uredba Komisije (EU) 2022/2046 od 24. listopada 2022. o izmjeni priloga Uredbi (EU) br. 1408/2013 radi njihove prilagodbe kako bi se uzele u obzir odredbe Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njegova Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj	55
★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2047 od 24. listopada 2022. o ispravku Provedbene uredbe (EU) 2021/2325 u pogledu priznavanja određenih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju	57
★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2048 od 24. listopada 2022. o odobravanju L(+) mliječne kiseline kao postojeće aktivne tvari za uporabu u biocidnim proizvodima vrste 6 u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾	60
★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2022/2049 od 24. listopada 2022. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2021/2325 u pogledu priznavanja određenih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju	64

ODLUKE

★ Odluka Vijeća (EU) 2022/2050 od 18. listopada 2022. o imenovanju člana i zamjenika člana Odbora regija, koje je predložila Republika Austrija	70

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/2051 od 24. listopada 2022. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2015/1763 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju	72
★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2022/2052 od 24. listopada 2022. o izmjeni Odluke 2010/638/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje	74
★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/2053 od 18. listopada 2022. o zahtjevu za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju” u skladu s Uredbom (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 7418)	75
★ Provedbena odluka Komisije (EU) 2022/2054 od 21. listopada 2022. o neriješenim prigovorima u pogledu uvjeta za odobrenje biocidnog proizvoda Preventol A 12 TK 50 u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 7408) ⁽¹⁾	77

AKTI KOJE DONOSE TIJELA USTANOVLJENA MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

★ Pravilnik UN-a br. 147 – Jedinstvene odredbe o homologaciji mehaničkih spojnih dijelova za skupove poljoprivrednih vozila [2022/2055]	80

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/2036 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. listopada 2022.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 i Direktive 2014/59/EU u pogledu bonitetnog tretmana globalnih sistemski važnih institucija sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja i metoda za neizravni upis instrumenata prihvatljivih za ispunjenje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, Uredbom (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i Direktivom (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ izmijenjen je Unijin okvir za sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava izmjenama Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i

⁽¹⁾ SL C 122, 17.3.2022., str. 33.

⁽²⁾ SL C 152, 6.4.2022., str. 111.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. rujna 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. listopada 2022.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava (SL L 150, 7.6.2019., str. 226.).

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava te Direktive 98/26/EZ (SL L 150, 7.6.2019., str. 296.).

Vijeća ⁽⁷⁾, Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾ i Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾. Te su izmjene bile potrebne kako bi se u Uniji primijenio međunarodni „standard o ukupnom kapacitetu pokrivanja gubitaka (TLAC – Total Loss-Absorbing Capacity)” koji je 9. studenoga 2015. objavio Odbor za financijsku stabilnost („standard TLAC”), za globalne sistemski važne banke, koje se u okviru Unije nazivaju globalnim sistemski važnim institucijama (GSV institucije), i kako bi se poboljšala primjena minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (MREL) za sve banke. Revidiranim okvirom Unije za sanaciju banaka trebalo bi bolje osigurati da se apsorpcija gubitaka i dokapitalizacija banaka provode privatnim sredstvima kada te banke postanu financijski neodržive te se, zbog toga, pokrene njihova sanacija.

- (2) U članku 12.a Uredbe (EU) br. 575/2013 propisano je da GSV institucije sa strategijom sanacije prema kojoj bi se moglo sanirati više subjekata iz grupe („strategija sanacije s višestrukim točkama pristupanja”) svoj zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze zasnovan na riziku izračunavaju na temelju teoretske pretpostavke da će se moći sanirati samo jedan subjekt iz grupacije, a da će se gubitci i potrebe za dokapitalizacijom društava kćeri iz te grupacije prenijeti na sanacijski subjekt („strategija sanacije s jedinstvenom točkom pristupanja”). Sličan zahtjev predviđen je člankom 45.d stavkom 4. Direktive 2014/59/EU u pogledu dodatnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze koji sanacijska tijela mogu uvesti u skladu sa stavkom 3. tog članka. U skladu sa standardom TLAC, pri tom izračunu trebalo bi uzeti u obzir sve subjekte iz trećih zemalja koji su dio GSV institucije koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji.
- (3) U skladu s člankom 45.h stavkom 2. trećim podstavkom Direktive 2014/59/EU i sa standardom TLAC, zbroj iznosa stvarnih zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze GSV institucije sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja ne može biti niži od teoretskog zahtjeva za tu grupu prema strategiji s jedinstvenom točkom pristupanja. Kako bi se uskladile odredbe Uredbe (EU) br. 575/2013 s odredbama Direktive 2014/59/EU i kako bi se osiguralo da sanacijska tijela uvijek postupaju u skladu s tom direktivom te da razmatraju kako zahtjeve za regulatorni kapital i prihvatljive obveze utvrđene u Uredbi (EU) br. 575/2013 tako i svaki dodatni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze utvrđen u skladu s člankom 45.d Direktive 2014/59/EU, članak 12.a Uredbe (EU) br. 575/2013 trebalo bi izmijeniti a članak 92.a stavak 3. te uredbe trebalo bi izbrisati. To ne bi trebalo spriječiti sanacijska tijela da zaključe kako bi bilo neprimjereno ili neusklađeno sa strategijom sanacije te GSV institucije svako usklađenje kojim se minimizira ili uklanja razlika između zbroja iznosa stvarnih zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze GSV institucije sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja i teoretskog zahtjeva te grupe prema strategiji s jedinstvenom točkom pristupanja, kada je iznos stvarnih zahtjeva veći od iznosa teoretskog zahtjeva. Kako bi se osigurala dosljednost između članka 12.a Uredbe (EU) br. 575/2013 i članka 45.h stavka 2. Direktive 2014/59/EU, pri izračunu iz članka 45.h stavka 2. te direktive trebalo bi uzeti u obzir i sve subjekte iz trećih zemalja koji su dio GSV institucije, a koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji.
- (4) U članku 92.b Uredbe (EU) br. 575/2013 utvrđeno je da se zahtjevi za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za značajna društva kćeri GSV institucije izvan EU-a koja nisu sanacijski subjekti mogu, među ostalim, ispuniti instrumentima prihvatljivih obveza. Međutim, kriteriji instrumenata prihvatljivih obveza utvrđeni u članku 72.b stavku 2. točkama (c), (k), (l) i (m) Uredbe (EU) br. 575/2013 temelje se na pretpostavci da je izdavatelj sanacijski subjekt. Trebalo bi osigurati da ta značajna društva kćeri mogu izdavati dužničke instrumente kojima se ispunjavaju svi kriteriji prihvatljivosti, što je prvotno i bila namjera.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30.7.2014., str. 1.).

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

- (5) U skladu s člankom 72.e stavkom 4. prvim podstavkom Uredbe (EU) br. 575/2013, sanacijska tijela mogu GSV instituciji sa strategijom sanacije s višestrukim točkama pristupanja dopustiti da odbije određena ulaganja u instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza svojih društava kćeri koja ne pripadaju istoj sanacijskoj grupi odbijanjem manjeg, prilagođenog iznosa koji utvrdi sanacijsko tijelo. Člankom 72.e stavkom 4. drugim podstavkom te uredbe propisano je da se u takvim slučajevima razlika između prilagođenog i izvornog iznosa odbija od kapaciteta apsorpcije gubitaka i dokapitalizacije dotičnog društva kćeri. U skladu sa standardom TLAC, u takvom bi pristupu trebalo voditi računa o zahtjevima za dotično društvo kćer za regulatorni kapital i prihvatljive obveze koji su zasnovani i koji nisu zasnovani na rizicima. Osim toga, taj bi se pristup trebao primjenjivati na sva društva kćeri iz trećih zemalja koja su dio te GSV institucije sve dok se na ta društva kćeri primjenjuje sustav sanacije koji je, prema relevantnom sanacijskom tijelu u Uniji, pravno izvršiv i primjenjuje međunarodno dogovorene standarde, točnije dokument „Ključna obilježja djelotvornih postupaka sanacije financijskih institucija” („Key Attributes of Effective Resolution Regimes for Financial Institutions”) Odbora za financijsku stabilnost, koji je objavljen u listopadu 2011., i standard TLAC.
- (6) Direktivom (EU) 2019/879 izmijenjena je Direktiva 2014/59/EU kako bi se uvela specifična pravila o neizravnom upisu resursa prihvatljivih za interni MREL, odnosno regulatornog kapitala i obveza koji ispunjavaju uvjete iz članka 45.f stavka 2. Direktive 2014/59/EU, unutar sanacijskih grupa. Kako bi se operacionalizirala ta pravila i kako bi se osiguralo da se neizravni upis odvija na bonitetno prihvatljiv način, člankom 45.f stavkom 6. Direktive 2014/59/EU propisano je da je Europsko nadzorno tijelo (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) (EBA), uspostavljeno Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾, ovlašteno izrađivati nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju metode takvog neizravnog upisa prihvatljivih resursa. Međutim, kako je EBA istaknula u dopisu Komisiji od 25. siječnja 2021., postoji nekoliko neusklađenosti između zahtjeva za delegiranje utvrđenih u Direktivi 2014/59/EU i postojećih bonitetnih pravila utvrđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013 zbog kojih nije bila moguća primjena bonitetnog tretmana potrebnog za izvršenje tog mandata u skladu s prvotnom namjerom. Konkretno, EBA je navela da Uredbom (EU) br. 575/2013 nije dopušten odbitak resursa prihvatljivih za interni MREL, a zbog toga ni primjena odgovarajućeg pondera rizika u svim slučajevima relevantnima za mandat u skladu s Direktivom 2014/59/EU. Slični su problemi utvrđeni i u području zahtjeva o omjeru financijske poluge utvrđenom u Uredbi (EU) br. 575/2013. S obzirom na ta pravna ograničenja, metode koje je EBA izradila trebalo bi uvrstiti izravno u Uredbu (EU) br. 575/2013. Stoga bi trebalo brisati članak 45.f stavak 6. Direktive 2014/59/EU.
- (7) Kada sanacijski subjekti na temelju revidiranog okvira Unije za sanaciju banaka neizravno upisuju resurse prihvatljive za interni MREL, posrednici trebali bi imati obvezu odbiti puni iznos resursa prihvatljivih za interni MREL koje su izdali subjekti koji sami po sebi nisu sanacijski subjekti i koji pripadaju istoj sanacijskoj grupi. Time se osigurava pravilno funkcioniranje internih mehanizama za apsorpciju gubitaka i dokapitalizaciju unutar grupe i izbjegava dvostruki obračun resursa prihvatljivih za interni MREL tih subjekata za potrebe usklađenja posrednika s vlastitim internim MREL-om. Bez tih odbitaka mogla bi se dovesti u pitanje pravilna primjena odabrane strategije sanacije jer bi posrednik mogao iskoristiti ne samo svoj vlastiti kapacitet za apsorpciju gubitaka i dokapitalizaciju, nego i kapacitet drugih subjekata koji sami po sebi nisu sanacijski subjekti i koji pripadaju istoj sanacijskoj grupi prije nego što posrednik ili ti drugi subjekti prestanu biti održivi. Kako bi se osiguralo da je obveza odbitka usklađena s opsegom subjekata koje sanacijski subjekt može upotrebljavati za neizravni upis resursa prihvatljivih za interni MREL te kako bi se izbjegla regulatorna arbitraža, posrednici trebali bi odbiti svoj udio resursa prihvatljivih za interni MREL koje su izdali svi subjekti koji su dio iste sanacijske grupe i na koje se može primjenjivati usklađenost s internim MREL-om, a ne samo udio resursa koji su izdala njihova društva kćeri. Iste obveze trebale bi se, prema potrebi, primjenjivati u slučaju neizravnog izdavanja resursa prihvatljivih za usklađenost sa zahtjevom za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za značajna društva kćeri GSV institucija izvan EU-a iz članka 92.b Uredbe (EU) br. 575/2013.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

- (8) Kako bi se osiguralo da sustav odbitaka ostane proporcionalan, posrednici trebali bi moći odabrati kombinaciju instrumenata koji se sastoje od regulatornog kapitala ili prihvatljivih obveza s kojima financiraju stjecanje vlasništva nad resursima prihvatljivim za interni MREL. Time bi se posrednicima omogućilo da u potpunosti izbjegnu odbitke povezane s regulatornim kapitalom sve dok su izdali dovoljno prihvatljivih obveza. Stoga bi odbitke trebalo najprije primijeniti na stavke prihvatljivih obveza posrednika. Ako je posrednik dužan ispunjavati interni MREL na temelju Direktive 2014/59/EU na pojedinačnoj osnovi, odbici bi se trebali primjenjivati na prihvatljive obveze kojima se ispunjavaju uvjeti iz članka 45.f stavka 2. te direktive. Ako je iznos odbitka veći od iznosa stavki prihvatljivih obveza posrednika, preostali bi iznos trebalo odbiti od njihovih stavki redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala počevši sa stavkama dopunskog kapitala u skladu s člankom 66. točkom (e) Uredbe (EU) br. 575/2013. U tom je slučaju nužno da se odbici koji odgovaraju preostalom iznosu primjenjuju i pri izračunu regulatornog kapitala za potrebe zahtjeva utvrđenih u Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾. U protivnom se omjeri solventnosti posrednika koji su izdali regulatorni kapital, a ne prihvatljive obveze, za financiranje stjecanja vlasništva nad prihvatljivim resursima za interni MREL mogu precijeniti. Osim toga, održavanjem usklađenosti tretmana ulaganja resursa prihvatljivih za interni MREL za bonitetne potrebe i potrebe sanacije izbjegava se nepotrebno povećanje složenosti jer bi institucije mogle nastaviti izračunavati, izvješćivati i objavljujati jedan skup ukupnog iznosa izloženosti riziku i mjere ukupne izloženosti za bonitetne potrebe i potrebe sanacije. Članak 49. stavak 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (9) Kako bi se dodatno poboljšala proporcionalnost režima odbitaka, taj se režim ne bi trebao primjenjivati u iznimnim slučajevima kada se, na temelju članka 45.f stavka 1. trećeg podstavka i stavka 4. Direktive 2014/59/EU, interni MREL primjenjuje samo na konsolidiranoj osnovi, u pogledu ulaganja resursa prihvatljivih za interni MREL koja izdaju subjekti uključeni u opseg konsolidacije. Isto izuzeće trebalo bi se primjenjivati ako su ispunjeni zahtjevi za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za značajna društva kćeri GSV institucija izvan EU-a utvrđeni u članku 92.b Uredbe (EU) br. 575/2013 na konsolidiranoj osnovi, na temelju članka 11. stavka 3.a te uredbe.
- (10) Neizravnim upisom resursa prihvatljivih za interni MREL trebalo bi omogućiti da se gubitci društva kćeri koje postane neodrživo zaista prenesu na sanacijski subjekt i da on dokapitalizira dotično društvo kćer. Te gubitke ne bi stoga trebao apsorbirati posrednik, koji bi trebao biti samo subjekt kroz koji se ti gubitci prenose na sanacijski subjekt. Zbog toga i da bi se osigurala istovjetnost ishoda neizravnog upisa i potpunog izravnog upisa, kako je predviđeno na temelju mandata iz članka 45.f stavka 6. Direktive 2014/59/EU, za potrebe izračuna ukupnog iznosa izloženosti riziku posrednika, ponderi rizika ne bi se trebali primjenjivati na izloženosti koje su odbijene u okviru novog režima odbitaka koji se uvodi člankom 72.e Uredbe (EU) br. 575/2013. Isto tako, te bi izloženosti trebalo isključiti iz izračuna ukupne mjere izloženosti posrednika. Tretman koji se sastoji od neprimjene pondera rizika i isključivanja tih izloženosti iz mjere ukupne izloženosti trebao bi biti strogo ograničen na izloženosti koje se odbijaju u skladu s novim režimom odbitaka koji se uvodi člankom 72.e te uredbe radi operacionalizacije pristupa neizravnog upisa resursa prihvatljivih za interni MREL.
- (11) Obrasce za javnu objavu usklađenih informacija o MREL-u te o zahtjevu za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za značajna društva kćeri GSV institucija izvan EU-a utvrđene u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/763 ⁽¹²⁾ trebalo bi izmijeniti kako bi odražavali novi režim odbitaka za resurse prihvatljive za interni MREL. Obrasce za objavu trebalo bi izmijeniti i tako da uključuju ukupni iznos izloženosti riziku i mjeru ukupne izloženosti koju bi posrednici imali da nisu isključili izloženosti odbijene u skladu s tim novim režimom odbitaka.

⁽¹¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽¹²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/763 od 23. travnja 2021. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja i javne objave minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze (SL L 168, 12.5.2021., str. 1.).

- (12) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, a to su potpuno usklađenje bonitetnog tretmana ulaganja posrednika u pogledu resursa prihvatljivih za interni MREL subjekata u istoj sanacijskoj grupi i ciljana revizija zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze za GSV institucije i značajna društva kćeri GSV institucija izvan EU-a, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (13) Kako bi se pomno procijenile moguće neželjene posljedice neizravnog upisa resursa prihvatljivih za interni MREL, uključujući novi režim odbitaka, te kako bi se osigurali razmjerni tretman i jednaki uvjeti među različitim vrstama struktura bankarske grupe, posebno institucijama koje imaju društvo koje posluje između holding društva i njegovih društava kćeri, te za subjekte u čijem je planu sanacije predviđeno da se subjekt treba likvidirati u okviru redovnog postupka u slučaju propasti, Komisija bi trebala preispitati provedbu neizravnog upisa resursa prihvatljivih za interni MREL od strane različitih vrsta struktura bankarske grupe što je prije moguće. Komisija bi trebala pomno procijeniti moguća strukturna rješenja za sve utvrđene probleme, kao što je proširenje mogućnosti za subjekte koji sami po sebi nisu sanacijski subjekti da ispune svoj MREL na konsolidiranoj osnovi. U popratnom zakonodavnom prijedlogu koji Komisija može donijeti na odgovarajući bi način u obzir trebalo uzeti datum početka primjene posebnog tretmana za neizravni upis resursa prihvatljivih za interni MREL kako bi se mogao provesti prije nego što se članak 72.e stavak 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 počne primjenjivati. Takav bi zakonodavni prijedlog po mogućnosti trebao biti namjenski.
- (14) Kako bi se osiguralo da institucije imaju dovoljno vremena za provedbu namjenskog tretmana za neizravno upisivanje resursa prihvatljivih za interni MREL, uključujući novi režim odbitaka, te kako bi tržišta, prema potrebi, mogla apsorbirati dodatna izdanja resursa prihvatljivih za interni MREL, odredbe kojima se utvrđuje taj tretman trebale bi se početi primjenjivati 1. siječnja 2024., u skladu s rokom za usklađivanje s MREL-om.
- (15) Uredbu (EU) br. 575/2013 i Direktivu 2014/59/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

Uredba (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. stavku 1. umeće se sljedeća točka:

„130.a ‚relevantno tijelo treće zemlje‘ znači tijelo treće zemlje kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki 90. Direktive 2014/59/EU;”;

2. članak 12.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 12.a

Izračun na konsolidiranoj osnovi za GSV institucije s nekoliko sanacijskih subjekata

Ako su najmanje dva GSV subjekta koji su dio iste GSV institucije sanacijski subjekti ili subjekti iz treće zemlje koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji, matična institucija iz EU-a navedene GSV institucije izračunava iznos regulatornog kapitala i prihvatljivih obveza iz članka 92.a stavka 1. točke (a):

- (a) za svaki sanacijski subjekt ili subjekt iz treće zemlje koji bi bio sanacijski subjekt da ima poslovni nastan u Uniji;
- (b) za matičnu instituciju iz EU-a kao da je ona jedini sanacijski subjekt GSV institucije.

Izračun iz točke (b) prvog podstavka temelji se na konsolidiranom položaju matične institucije iz EU-a.

Sanacijska tijela postupaju u skladu s člankom 45.d stavkom 4. i člankom 45.h stavkom 2. Direktive 2014/59/EU.”;

3. u članku 49. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ovaj se stavak ne primjenjuje na odbitke navedene u članku 72.e stavku 5.”;

4. u članku 72.b stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe članka 92.b, upućivanja na sanacijski subjekt u točkama (c), (k), (l) i (m) prvog podstavka ovog stavka tumače se i kao upućivanja na instituciju koja je značajno društvo kći GSV institucije izvan EU-a.”;

5. članak 72.e mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako matična institucija iz EU-a ili matična institucija u državi članici koja podliježe članku 92.a ima izravna, neizravna ili sintetska ulaganja u instrumente regulatornog kapitala ili instrumente prihvatljivih obveza jednog ili više društava kćeri koja ne pripadaju istoj sanacijskoj grupi kao i ta matična institucija, sanacijsko tijelo nadležno za tu matičnu instituciju može, nakon pomnog razmatranja mišljenja sanacijskih tijela ili relevantnih tijela trećih zemalja nadležnih za dotična društva kćeri, matičnoj instituciji dopustiti da odbije takva ulaganja odbijanjem manjeg iznosa koji utvrdi sanacijsko tijelo nadležno za tu matičnu instituciju. Taj prilagođeni iznos mora biti najmanje jednak iznosu (m) koji se izračunava na sljedeći način:

$$m_i = \max\{0; OP_i + LP_i - \max\{0; \beta \cdot [O_i + L_i - \max\{r_i \cdot aRWA_i; w_i \cdot aLRE_i\}]\}\}$$

pri čemu je:

i = indeks koji označuje društvo kćer;

OP_i = iznos instrumenata regulatornog kapitala koje je izdalo društvo kći i , a koje drži matična institucija;

LP_i = iznos instrumenata prihvatljivih obveza koje je izdalo društvo kći i , a koje drži matična institucija;

β = postotak instrumenata regulatornog kapitala i instrumenata prihvatljivih obveza koje je izdalo društvo kći i , a koje drži matično društvo, koji se izračunava kako slijedi:

$$\beta = \frac{OP_i + LP_i}{\text{iznos svih instrumenata regulatornog kapitala i instrumenata prihvatljivih obveza koje je izdalo društvo kći } i}$$

O_i = iznos regulatornog kapitala društva kćeri i , ne uzimajući u obzir odbitak izračunan u skladu s ovim stavkom;

L_i = iznos prihvatljivih obveza društva kćeri i , ne uzimajući u obzir odbitak izračunan u skladu s ovim stavkom;

r_i = omjer koji se primjenjuje na društvo kćer i na razini njegove sanacijske grupe u skladu s člankom 92.a stavkom 1. točkom (a) ove Uredbe te člankom 45.c stavkom 3. prvim podstavkom točkom (a) Direktive 2014/59/EU ili, za društva kćeri iz trećih zemalja, ekvivalentan sanacijski zahtjev koji se primjenjuje na društvo kćer i u trećoj zemlji u kojoj ono ima sjedište, u mjeri u kojoj se taj zahtjev ispunjava instrumentima koji bi se na temelju ove Uredbe smatrali regulatornim kapitalom ili prihvatljivim obvezama;

$aRWA_i$ = ukupni iznos izloženosti riziku GSV subjekta i izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 3., uzimajući u obzir prilagodbe navedene u članku 12.a ili, za društva kćeri iz trećih zemalja, u skladu s primjenjivim lokalnim propisima;

w_i = omjer koji se primjenjuje na društvo kćer i na razini njegove sanacijske grupe u skladu s člankom 92.a stavkom 1. točkom (b) ove Uredbe te člankom 45.c stavkom 3. prvim podstavkom točkom (b) Direktive 2014/59/EU ili, za društva kćeri iz trećih zemalja, ekvivalentan sanacijski zahtjev koji se primjenjuje na društvo kćer i u trećoj zemlji u kojoj ono ima sjedište, u mjeri u kojoj se taj zahtjev ispunjava instrumentima koji bi se na temelju ove Uredbe smatrali regulatornim kapitalom ili prihvatljivim obvezama;

$aLRE_i$ = mjera ukupne izloženosti GSV subjekta i koja se izračunava u skladu s člankom 429. stavkom 4. ili, za društva kćeri iz trećih zemalja, koja se izračunava u skladu s primjenjivim lokalnim propisima.

Ako je matičnoj instituciji dopušteno odbiti prilagođeni iznos u skladu s prvim podstavkom, društvo kći odbija razliku između iznosa ulaganja u instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza iz prvog podstavka i tog prilagođenog iznosa.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Institucije i subjekti iz članka 1. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) Direktive 2014/59/EU od stavki prihvatljivih obveza odbijaju svoja ulaganja u instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza drži institucija ili subjekt koji sam po sebi nije sanacijski subjekt, ali je društvo kći sanacijskog subjekta ili subjekta iz treće zemlje koji bi bio sanacijski subjekt da ima poslovni nastan u Uniji;
- (b) institucija ili subjekt iz točke (a) mora ispunjavati zahtjeve utvrđene u članku 92.b ove Uredbe ili članku 45.f Direktive 2014/59/EU;
- (c) instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza koje drži institucija ili subjekt iz točke (a) izdala je institucija ili subjekt iz članka 92.b stavka 1. ove Uredbe ili iz članka 45.f stavka 1. Direktive 2014/59/EU koji sam po sebi nije sanacijski subjekt i koji pripada istoj sanacijskoj grupi kao institucija ili subjekt iz točke (a).

Odstupajući od prvog podstavka, ulaganja u instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza ne odbijaju se ako institucija ili subjekt iz točke (a) prvog podstavka mora ispuniti zahtjev iz točke (b) prvog podstavka na konsolidiranoj osnovi i ako su institucija ili subjekt iz točke (c) prvog podstavka uključeni u konsolidaciju institucije ili subjekta iz točke (a) prvog podstavka u skladu s poglavljem 2. glave II. dijela prvog.

Za potrebe ovog stavka upućivanje na stavke prihvatljivih obveza tumači se kao upućivanje na bilo što od sljedećeg:

- (a) stavke prihvatljivih obveza koje su uzete u obzir za potrebe ispunjavanja zahtjeva iz članka 92.b;
- (b) obveze kojima se ispunjavaju uvjeti iz članka 45.f stavka 2. točke (a) Direktive 2014/59/EU.

Za potrebe ovog stavka upućivanje na instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza tumači se kao upućivanje na bilo što od sljedećeg:

- (a) instrumente regulatornog kapitala i instrumente prihvatljivih obveza koji ispunjavaju uvjete iz članka 92.b stavaka 2. i 3.;
- (b) regulatorni kapital i obveze koji ispunjavaju uvjete iz članka 45.f stavka 2. Direktive 2014/59/EU.”;

6. u članku 92.a stavak 3. briše se;

7. u članku 113. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ponderi rizika primjenjuju se na sve izloženosti, osim ako se te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala ili se na njih primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku, u skladu s odredbama iz odjeljka 2. Primjena pondera rizika temelji se na kategoriji izloženosti u koju se raspoređuje izloženost i na njezinoj kreditnoj kvaliteti, u opsegu određenom odjeljkom 2. Kreditnu kvalitetu moguće je odrediti s obzirom na kreditnu procjenu vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika ili kreditnu procjenu agencija za kreditiranje izvoza, kao što je opisano u odjeljku 3.”;

8. u članku 151. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Iznosi izloženosti ponderiranih kreditnim rizikom za izloženosti iz jedne od kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka od (a) do (e) i točke (g) izračunavaju se u skladu s pododjeljkom 2., osim ako se te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala ili se na njih primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku.”;

9. u članku 429.a stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(q) izloženosti na koje se primjenjuje tretman naveden u članku 72.e stavku 5. prvom podstavku.”;

10. u dijelu desetom, glavi I., poglavlju 1., odjeljku 3. umeće se sljedeći pododjeljak:

„Pododjeljak 3.a

Odbitci od stavki prihvatljivih obveza

Članak 477.a

Odbitci od stavki prihvatljivih obveza

1. Odstupajući od članka 72.e stavka 4. i do 31. prosinca 2024. sanacijsko tijelo matične institucije, nakon pomnog razmatranja mišljenja sanacijskih tijela ili relevantnih tijela trećih zemalja nadležnih za sva dotična društva kćeri, može dopustiti da se prilagođeni iznos m_i izračunava primjenom sljedeće definicije r_i , i w_i :

r_i = ukupni kapitalni zahtjev koji se temelji na riziku koji se primjenjuje na društvo kćer i u trećoj zemlji u kojoj ono ima sjedište, u mjeri u kojoj se taj zahtjev ispunjava instrumentima koji bi se na temelju ove Uredbe smatrali regulatornim kapitalom;

w_i = ukupni kapitalni zahtjev osnovnoga kapitala koji nije zasnovan na riziku koji se primjenjuje na društvo kćer i u trećoj zemlji u kojoj ono ima sjedište, u mjeri u kojoj se taj zahtjev ispunjava instrumentima koji bi se na temelju ove Uredbe smatrali osnovnim kapitalom.

2. Sanacijsko tijelo može dati dopuštenje iz stavka 1. ako društvo kći ima poslovni nastan u trećoj zemlji koja još nema primjenjivi lokalni sanacijski sustav ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) trenutačno ne postoje ili se ne predviđaju značajne praktične ili pravne prepreke za promptni prijenos imovine iz društva kćeri matičnoj instituciji;
- (b) relevantno tijelo treće zemlje nadležno za društvo kćer dostavilo je sanacijskom tijelu matične institucije mišljenje da bi se imovina jednaka iznosu koji društvo kći treba odbiti u skladu s člankom 72.e stavkom 4. drugim podstavkom mogla prenijeti s društva kćeri na matičnu instituciju.”.

Članak 2.

Izmjene Direktive 2014/59/EU

Direktiva 2014/59/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 45.d, stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe članka 45.h stavka 2., ako su najmanje dva GSV subjekta koji su dio iste GSV institucije sanacijski subjekti ili subjekti iz treće zemlje koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji, relevantna sanacijska tijela izračunavaju iznos iz stavka 3. ovog članka:

- (a) za svaki sanacijski subjekt ili subjekt iz treće zemlje koji bi bio sanacijski subjekt da ima poslovni nastan u Uniji;
- (b) za matično društvo u Uniji kao da je ono jedini sanacijski subjekt GSV institucije.”;

2. u članku 45.f stavak 6. briše se;

3. u članku 45.h stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako su najmanje dva GSV subjekta koji su dio iste GSV institucije ujedno i sanacijski subjekti ili subjekti iz treće zemlje koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji, sanacijska tijela iz stavka 1. raspravljaju i, kada je to prikladno i usklađeno sa sanacijskom strategijom GSV institucije, dogovaraju se o primjeni članka 72.e Uredbe (EU) br. 575/2013 i svim prilagodbama radi minimiziranja ili uklanjanja razlike između zbroja iznosâ iz članka 45.d stavka 4. točke (a) ove Direktive i članka 12.a točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013 za pojedinačne sanacijske subjekte ili subjekte iz treće zemlje i zbroja iznosâ iz članka 45.d stavka 4. točke (b) ove Direktive i članka 12.a točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013.

Takva se prilagodba može primijeniti podložno sljedećem:

- (a) prilagodba se može primijeniti u odnosu na razlike koje među relevantnim državama članicama ili trećim zemljama postoje u izračunu ukupnih iznosa izloženosti riziku tako da se prilagodi razina zahtjeva;
- (b) prilagodba se ne primjenjuje radi uklanjanja razlika među sanacijskim grupama koje proizlaze iz izloženosti.

Zbroj iznosâ iz članka 45.d stavka 4. točke (a) ove Direktive i članka 12.a točke (a) Uredbe (EU) br. 575/2013. za pojedinačne sanacijske subjekte ili subjekte iz trećih zemalja koji bi bili sanacijski subjekti da imaju poslovni nastan u Uniji ne može biti niži od zbroja iznosâ iz članka 45.d stavka 4. točke (b) ove Direktive i članka 12.a točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013.”;

4. u članku 129. dodaje se sljedeći stavak:

„Komisija do 31. prosinca 2022. preispituje učinak neizravnog upisa instrumenata prihvatljivih za ispunjavanje minimalnog zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze na jednakost uvjeta za različite vrste struktura bankovne grupe, među ostalim ako grupe imaju društvo koje posluje između holding društva utvrđenog kao sanacijski subjekt i njegovih društava kćeri. Procjenjuje posebno sljedeće:

- (a) mogućnost da se subjektima koji nisu sanacijski subjekti omogući usklađivanje s minimalnim zahtjevom za regulatorni kapital i prihvatljive obveze na konsolidiranoj osnovi;
- (b) tretman koji se, u skladu s pravilima kojima se uređuje minimalni zahtjev za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, primjenjuje na subjekte u čijem je planu sanacije predviđeno da se subjekt treba likvidirati u okviru redovnog postupka u slučaju insolventnosti;
- (c) primjerenost ograničavanja iznosa odbitaka koji se zahtijevaju na temelju članka 72.e stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.

Komisija o tome podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Prema potrebi, tom se izvješću prilaže zakonodavni prijedlog, uzimajući u obzir datum početka primjene članka 72.e stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.”.

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s člankom 2. točkama 1. i 3., do 15. studenoga 2023. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Uredbu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području obuhvaćenim člankom 2. točkama 1. i 3. ove Uredbe.

Članak 4.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 14. studenoga 2022.

Međutim, članak 1. točka 3., članak 1. točka 5. podtočka (b) i članak 1. točke 7., 8. i 9. primjenjuju se od 1. siječnja 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

UREDBA (EU) 2022/2037 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 19. listopada 2022.****o izmjeni Uredbe (EU) 2019/833 o utvrđivanju mjera očuvanja i provedbe koje se primjenjuju na regulatornom području Organizacije za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Uredba (EU) 2019/833 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ donesena je kako bi se u pravo Unije provela najnovija pravila za mjere očuvanja i provedbe koje se primjenjuju na regulatornom području Organizacije za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika (NAFO). Ta je uredba zatim izmijenjena Uredbom (EU) 2021/1231 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, kako bi se u pravo Unije provele mjere NAFO-a donesene na njegovim godišnjim sastancima 2019. i 2020.
- (2) NAFO je zatim na svojem 43. godišnjem sastanku u rujnu 2021. donio više pravno obvezujućih odluka o očuvanju ribolovnih resursa u svojoj nadležnosti u pogledu zadržavanja ulova za kvote „za ostale”, inspekcija u luci pri iskrcaju bakalara u zoni 3M i grenlandskog halibuta i pojačanih odredaba o praćenju, povredama i provedbi („odluke NAFO-a”).
- (3) Te su odluke NAFO-a upućene ugovornim strankama NAFO-a, no sadržavaju i obveze za subjekte. Od njihova stupanja na snagu 2. prosinca 2021. NAFO-ove mjere očuvanja i provedbe obvezujuće su za sve ugovorne stranke NAFO-a. Potrebno ih je ugraditi u pravo Europske unije ako njime već nisu obuhvaćene.
- (4) Uredbu (EU) 2019/833 trebalo bi stoga prilagoditi kako bi se te nove mjere očuvanja i provedbe primjenjivale na ribarska plovila Unije.
- (5) Određene odredbe mjera očuvanja i provedbe vjerojatno će se izmijeniti na budućim godišnjim sastancima NAFO-a nakon uvođenja novih tehničkih mjera povezanih s promjenama biomase stoka i izmjenama područnih ograničenja za pridnene ribolovne aktivnosti. Stoga bi, kako bi se te buduće izmjene mjera očuvanja i provedbe mogle brzo ugraditi u pravo Unije prije početka ribolovne sezone, Komisiji trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu mjera iskrcaja i inspekcije za grenlandskog

⁽¹⁾ SL C 290, 29.7.2022., str. 149.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. rujna 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. listopada 2022.

⁽³⁾ Uredba (EU) 2019/833 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o utvrđivanju mjera očuvanja i provedbe koje se primjenjuju na regulatornom području Organizacije za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika, izmjeni Uredbe (EU) 2016/1627 i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2115/2005 i (EZ) br. 1386/2007 (SL L 141, 28.5.2019., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1231 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. srpnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) 2019/833 o utvrđivanju mjera očuvanja i provedbe koje se primjenjuju na regulatornom području Organizacije za ribarstvo sjeverozapadnog Atlantika (SL L 274, 30.7.2021., str. 32.).

halibuta te mjera kontrole za bakalara u zoni 3M. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽⁵⁾). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (6) Uredbu (EU) 2019/833 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/833

Uredba (EU) 2019/833 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 7. stavku 3. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ako se primjenjuje zabrana ribolova (moratorij) ili kada je u potpunosti iskorištena kvota ‚za ostale‘ za taj stok: 1 250 kg ili 5 %, ovisno o tome što je veće, za ugovorne stranke koje su zaprimile obavijest o iskorištenosti kvote ‚za ostale‘ u skladu s člankom 6.;”;

2. u članku 9.a stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) svaka država članica u svojim lukama obavlja inspekciju najmanje 50 % iskrcaja ili prekrcaja ulova bakalara iz zone 3M i priprema izvješće o inspekciji u obliku propisanom u Prilogu IV.C mjerama očuvanja i provedbe iz točke 9. Priloga ovoj Uredbi te ga u roku od 12 radnih dana od datuma dovršetka inspekcije šalje izvršnom tajniku NAFO-a, pri čemu u korespondenciju uključuje Komisiju i EFCA-u. U tom se izvješću utvrđuju i navode pojedinosti o svim povredama ove Uredbe otkrivenima tijekom inspekcije u luci. U njemu se navode sve relevantne informacije dostupne u vezi s povredama otkrivenima na moru tijekom tekućeg izlaska u ribolov ribarskog plovila podvrgnutog inspekciji.”;

3. u članku 10. stavku 1. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) svaka država članica u svojim lukama obavlja inspekciju svakog iskrcaja grenlandskog halibuta ako količina tog stoka na plovilu čini više od 5 % ukupnog ulova ili više od 2 500 kg i priprema izvješće o inspekciji u obliku propisanom u Prilogu IV.C mjerama očuvanja i provedbe iz točke 9. Priloga ovoj Uredbi te ga u roku od 14 radnih dana od datuma dovršetka inspekcije šalje izvršnom tajniku NAFO-a, pri čemu u korespondenciju uključuje Komisiju i EFCA-u. U izvješću se utvrđuju i navode pojedinosti o svim povredama ove Uredbe otkrivenima tijekom inspekcije u luci. U njemu se navode sve relevantne informacije dostupne u vezi s povredama otkrivenima na moru tijekom tekućeg izlaska u ribolov ribarskog plovila podvrgnutog inspekciji.”;

4. u članku 29. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica najkasnije do 1. studenoga svake godine šalje EFCA-i (uz uključivanje Komisije u korespondenciju) sljedeće informacije, koja osigurava da su te informacije poslane izvršnom tajniku NAFO-a:

- (a) kontaktne podatke nadležnog tijela koje djeluje kao kontaktna točka za potrebe neposrednog obavješćivanja o povredama na regulatornom području i sve kasnije izmjene tih podataka najkasnije 15 dana prije nego što izmjena počne proizvoditi učinke;
- (b) imena inspektora i inspektorskih pripravnika te naziv, radijski pozivni znak i komunikacijske kontaktne podatke svake inspektorske platforme koju je dodijelila Programu. Kad god je moguće, najkasnije 60 dana unaprijed obavješćuje o izmjenama podataka o kojima se obavijestilo na taj način.”;

5. u članku 35. stavku 1. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ribolov s neodobrenom veličinom oka mrežnog tega ili neodobrenim razmakom između prečaka rešetki, ili bez upotrebe rešetki za sortiranje protivno članku 13. ili članku 14.;”;

⁽⁵⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

6. članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) osigurava da su sankcije koje se izriču u slučaju povreda i koliko je to moguće u skladu s nacionalnim zakonodavstvom za ponovljene teške povrede, osobito one iz članka 35. stavka 3. točke (c) podtočaka iii. i iv., razmjerne njihovoj težini kako bi bile djelotvorne u osiguranju usklađenosti, odvratanju od daljnjih povreda ili njihova ponavljanja i oduzimanju svih koristi koje su prekršitelji ostvarili povredom.”;

(b) u stavku 2. dodaju se sljedeće točke:

„(e) pojačane ili dodatne zahtjeve izvješćivanja, kao što su učestalija izvješćivanja ili dodatni podaci o kojima se izvješćuje; i

(f) pojačane ili dodatne zahtjeve praćenja, kao što su raspoređivanje promatrača ili inspektora na plovilo ili instalacija elektroničkog praćenja na daljinu koje se provodi u skladu s relevantnim tehničkim specifikacijama za ribarska plovila koja djeluju u okviru regulatornog područja.”;

7. članak 40. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Država članica Komisiji šalje kontaktne podatke nadležnog tijela, koje djeluje kao kontaktna točka za potrebe zaprimanja zahtjeva u skladu s člankom 39. stavkom 5. i izdavanja potvrde u skladu s člankom 39. stavkom 6. Komisija te informacije šalje izvršnom tajniku NAFO-a.”;

8. u članku 50. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) postupaka za plovila s više od 50 tona žive mase ukupnog ulova koja ulaze na regulatorno područje radi ribolova grenlandskog halibuta u pogledu sadržaja obavijesti predviđenih u članku 10. stavku 2. točkama (a) i (b), uvjeta za početak ribolova predviđenih u članku 10. stavku 2. točki (d) te odredaba o iskrcaju i inspekciji koje se odnose na grenlandskog halibuta predviđenih u članku 10. stavku 1. točki (e);”;

(b) dodaje se sljedeća točka:

„(l) mjere kontrole za bakalar u zoni 3M kako je predviđeno u članku 9.a.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

UREDBA (EU) 2022/2038 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 19. listopada 2022.****o izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 95/93 u pogledu privremenog oslobođenja od pravila o iskorištavanju slotova u zračnim lukama Unije zbog epidemiološke situacije ili vojne agresije****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EEZ) br. 95/93 ⁽³⁾ nekoliko je puta izmijenjena od početka krize uzrokovane bolešću COVID-19 jer je zahtjev utvrđen u toj uredbi da se iskoristi najmanje 80 % serije slotova kako bi se zadržalo pravo na istu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja postao neodrživ za zračne prijevoznike s obzirom na izrazito smanjene razine zračnog prometa.
- (2) Podaci koje je objavio Eurocontrol, upravitelj mreže za mrežne funkcije zračnog prometa jedinstvenog europskog neba, pokazuju da se od početka ljetnog razdoblja reda letenja za 2022. zračni promet znatno oporavio i da se prema osnovnoj prognozi očekuje da će početkom zimskog razdoblja reda letenja za 2022./2023. biti na razinama od približno 90 % prometa iz 2019. Na temelju tih podataka opravdan je povratak na zahtjev od 80 % iskorištenosti slotova kao opće pravilo za ljetno razdoblje reda letenja za 2023., što se dopunjuje posebnim izuzećem od pravila o minimalnoj iskorištenosti slotova u slučajevima opravdane neiskorištenosti slotova.
- (3) Međutim, zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 stanje u zrakoplovnom sektoru i dalje je veoma neizvjesno. Kao što je bio slučaj krajem 2021., mogu se pojaviti nove varijante bolesti COVID-19 i uzrokovati nagle reakcije nacionalnih tijela i potrošača, što može negativno utjecati na zračni promet. Nadalje, na određena tržišta dugih linija i dalje se primjenjuju sanitarne mjere koje ozbiljno ometaju zračni promet.
- (4) Agresivni rat Rusije protiv Ukrajine isto tako utječe na zračni promet i sposobnost zračnih prijevoznika da iskorištavaju svoje slotove jer je zračnim prijevoznicima iz Unije onemogućen ulazak u zračni prostor Bjelorusa, Rusije i Ukrajine.
- (5) Zračni prijevoznici ne mogu utjecati na ograničenja putovanja koja su države uvele iz sanitarnih razloga i na nemogućnost ulaska u zračni prostor koji je postao ratna zona. Te okolnosti mogu dovesti do dobrovoljnog ili prisilnog otkazivanja njihovih usluga zračnog prijevoza ili prilagođavanja redova letenja. Dobrovoljnim otkazivanjima osobito se štiti financijska stabilnost zračnih prijevoznika i istodobno izbjegava štetan utjecaj koji na okoliš ima obavljanje letova samo u svrhu zadržavanja slotova.

⁽¹⁾ Mišljenje od 22. rujna 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 6. listopada 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 13. listopada 2022.

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EEZ) br. 95/93 od 18. siječnja 1993. o zajedničkim pravilima za dodjelu slotova u zračnim lukama Zajednice (SL L 14, 22.1.1993., str. 1.).

- (6) U takvim okolnostima zračni prijevoznici koji ne uspiju iskoristiti svoje slotove u skladu sa stopom iskorištenosti slotova utvrđenom u Uredbi (EEZ) br. 95/93 ne bi trebali automatski izgubiti prednost u pogledu serije slotova, kako je utvrđena u članku 8. stavku 2. i članku 10. stavku 2. te uredbe, koju bi inače mogli imati. Ovom bi se Uredbom trebala utvrditi posebna pravila u tu svrhu.
- (7) Istodobno treba podsjetiti i na ciljeve Uredbe (EEZ) br. 95/93, to jest osiguravanje učinkovite upotrebe kapaciteta zračnih luka i osiguravanje pravednog pristupa svih zračnih prijevoznika ograničenom kapacitetu zračnih luka, čime se potiče tržišno natjecanje. Prilagodba redovitih zahtjeva o iskorištenosti slotova primjenom niže stope iskorištenosti ili proširenih iznimki u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova trebala bi biti strogo ograničena na situacije u kojima je oslobođenje u vezi sa slotovima potrebno i ne bi trebala dovesti do nepravdanih konkurentskih prednosti za one zračne prijevoznike koji imaju povijesno pravo na slotove.
- (8) Posebno je potrebno osigurati da zračni prijevoznici koji su spremni pružati usluge mogu upotrijebiti neiskorišteni kapacitet te da imaju mogućnost dugoročnog zadržavanja takvih slotova. Time bi se trebali zadržati poticaji zračnim prijevoznicima da iskoriste kapacitete zračnih luka, što bi koristilo i potrošačima s obzirom na povezanost.
- (9) Stoga je, u skladu s tim načelima i na ograničeno razdoblje, potrebno utvrditi uvjete pod kojima bi zračni prijevoznici i dalje trebali imati prava na seriju slotova na temelju članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 95/93 te utvrditi zahtjeve za dotične zračne prijevoznike da oslobode neiskorišteni kapacitet. To razdoblje trebalo bi trajati od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u skladu s prognozom Eurocontrola o oporavku.
- (10) Tijekom tog razdoblja definicija pojma „novi sudionik” trebala bi i dalje biti proširena kako bi se povećao broj obuhvaćenih zračnih prijevoznika, čime bi se većem broju zračnih prijevoznika omogućilo da uspostave i prošire svoje operacije.
- (11) U razdoblju od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u okviru sustava dodjele slotova trebalo bi i dalje uzimati u obzir nastojanja zračnih prijevoznika koji su obavljali letove u slotovima koji su dio serije na koju drugi zračni prijevoznik ima pravo na temelju članka 8. stavka 2. i članka 10. stavka 2. Uredbe (EEZ) br. 95/93, no koji su stavljeni na raspolaganje koordinatoru slotova radi privremene preraspodjele. Stoga bi se zračnim prijevoznicima koji su iskoristili barem pet slotova iz neke serije trebala dati prednost pri dodjeli tih serija u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja, pod uvjetom dostupnosti kapaciteta zračnih luka.
- (12) Kako bi se odgovorilo na posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i podupro oporavak povezanosti Unije i Ukrajine, potrebno je produljiti razdoblje u kojem se prijevoznici mogu osloniti na razlog utvrđen u članku 10. stavku 4. točki (a) Uredbe (EEZ) br. 95/93 kako bi opravdali neiskorištavanje serije slotova na linijama između Unije i Ukrajine.
- (13) Ne dovodeći u pitanje obvezu država članica da poštuju pravo Unije, posebno pravila utvrđena u Ugovorima i Uredbi (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ^(*), negativne posljedice na mogućnost putnika da putuju koje proizlaze iz mogućih ograničenja koja su donijela javna tijela država članica ili trećih zemalja i kojima se odgovara na epidemiološke situacije, prirodne katastrofe ili političke nemire, kao što su pobune, nemiri ili ozbiljni javni neredi, ne mogu se pripisivati zračnim prijevoznicima i trebalo bi ih ublažiti ako te mjere znatno utječu na održivost ili mogućnost putovanja ili potražnju na dotičnim linijama. Mjerama za ublažavanje trebalo bi se osigurati da zračni prijevoznici ne budu kažnjeni za neiskorištavanje slotova ako ono proizlazi iz takvih ograničenja.
- (14) Kako bi se smanjio rizik od narušavanja tržišnog natjecanja i osigurala učinkovita upotreba kapaciteta zračnih luka, posebno olakšanje u pogledu učinaka uvođenja tih ograničenja trebalo bi biti ograničenog trajanja i opsega čime bi se osiguralo da učinak mjera za ublažavanje bude ograničen na razdoblje u kojem su bile opravdane. Za slotove obuhvaćene takvim mjerama kojima se ublažava učinak ograničenja trebalo bi se smatrati da su iskorišteni za potrebe Uredbe (EEZ) br. 95/93.

(*) Uredba (EZ) br. 1008/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje zračnog prijevoza u Zajednici (SL L 293, 31.10.2008., str. 3.).

- (15) Potrebno je pojasniti da se odredbe o iznimkama u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova ne primjenjuju na zračne prijevoznike na koje se primjenjuju mjere ograničavanja donesene na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) ili članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) niti na zračne prijevoznike na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije, a koji su navedeni u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi Komisije (EZ) br. 474/2006 ⁽⁵⁾. Kako bi se osigurala djelotvorna primjena tih mjera, nemogućnost pozivanja na odredbe o iznimkama u slučaju opravdane neiskorištenosti slotova trebala bi se primjenjivati i na zračne prijevoznike na koje se već primjenjuju takve mjere ograničavanja koje su na snazi su na datum stupanja na snagu ove Uredbe.
- (16) Trebalo bi ojačati suradnju među koordinatorima kako bi se osigurala ujednačena provedba Uredbe (EEZ) br. 95/93 u cijeloj Uniji.
- (17) Koordinatori bi trebali razmjenjivati najbolju praksu o provedbi Uredbe (EEZ) br. 95/93, među ostalim putem Europskog udruženja koordinatora zračnih luka (EUACA). EUACA se potiče da nastavi izdavati smjernice kako bi se osigurala usklađena provedba pravila Unije, a posebno onih o odredbi o ublažavanju ograničenja. Nadalje, informacija o tome primjenjuje li se ublažavanje važna je zračnim prijevoznicima pri planiranju njihovih redova letenja. Stoga je potrebno osigurati da koordinatori transparentno priopćuju informacije.
- (18) Iako bi mjere za ublažavanje ograničenja trebalo strogo tumačiti jer predstavljaju iznimku od redovitih zahtjeva o iskorištenosti slotova, u određenim okolnostima trebalo bi biti moguće zahtijevati zajedničko djelovanje svih koordinatora kako bi se osigurali jednaki uvjeti u cijeloj Uniji. Pod određenim uvjetima i na temelju jednoglasne odluke koordinatori bi tu odredbu trebali moći primijeniti na sve slotove koji se drže u koordiniranim zračnim lukama.
- (19) Na pouzdanost prognoza o zračnom prometu za zimsko razdoblje reda letenja za 2022./2023. negativno utječe neizvjesnost u pogledu razvoja različitih kriza, posebice stanja u Ukrajini i krize uzrokovane bolešću COVID-19. Stoga bi zračne prijevoznike, u mjeri u kojoj je to potrebno, trebalo osloboditi zahtjeva za korištenje slotova kako bi zadržali pravo na iste slotove u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja. Time bi se zračnim prijevoznicima omogućilo da povećaju pružanje usluga kada okolnosti to dopuste, u cilju primjene redovitih pravila za korištenje slotova od ljetnog razdoblja reda letenja za 2023., podložno prilagodbama koje je Komisija u posebnim okolnostima provela kako bi reagirala na određene izazove za sektor zračnog prometa.
- (20) Kako bi se odgovorilo na razvoj učinka krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili druge epidemiološke situacije, kao i na izravne razorne posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine na zračni promet i kako bi se poduprla povezanost s Ukrajinom ili iz nje te kako bi se fleksibilno odgovorilo, ako je to nužno i opravdano, na izazove s kojima se zbog toga suočava sektor zračnog prometa, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom postotnih vrijednosti minimalne stope iskorištenosti u određenom rasponu i za svako razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. u skladu s prognozom Eurocontrola o oporavku te u vezi s izmjenom postotnih vrijednosti minimalne stope iskorištenosti u određenom rasponu za linije između Unije i Ukrajine i za svako razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽⁶⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 474/2006 od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 84, 23.3.2006., str. 14.).

⁽⁶⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (21) Zračne luke, pružatelji usluga zračnih luka i zračni prijevoznici trebaju imati informacije o dostupnom kapacitetu radi odgovarajućeg planiranja. Zračni prijevoznici koji nemaju namjeru koristiti određene slotove trebali bi ih nastaviti što ranije stavljati na raspolaganje koordinatoru radi moguće preraspodjele drugim zračnim prijevoznicima, a najkasnije tri tjedna prije planiranog datuma korištenja. Ako zračni prijevoznici opetovano ne ispunjavaju taj zahtjev, ne bi trebali ostvarivati koristi od snižene stope korištenja slotova.
- (22) Ako je koordinator siguran da je zračni prijevoznik prestao obavljati letove u određenoj zračnoj luci, trebao bi mu oduzeti te slotove i staviti ih u bazu radi preraspodjele drugim prijevoznicima.
- (23) Zabrana zračnim prijevoznicima da ulaze u zračni prostor Unije koja proizlazi iz primjene mjera ograničavanja donesenih na temelju članka 29. UFEU-a ili članka 215. UFEU-a ili iz zabrane letenja na temelju Uredbe (EZ) br. 474/2006 mogla bi dovesti do neopravdanog blokiranja slotova u zračnim lukama Unije. Iako se slotovi koje su ti zračni prijevoznici prethodno koristili mogu preraspodijeliti na ad hoc osnovi u razdoblju reda letenja, time se u nedostatnoj mjeri potiče učinkovito iskorištavanje slotova kojim se zračnim prijevoznicima omogućuje da povećaju dugoročno tržišno natjecanje i povezanost u korist potrošača. Stoga bi te slotove trebalo odmah oduzeti dotičnim zračnim prijevoznicima.
- (24) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, to jest uspostavu posebnih pravila i vremenski ograničeno oslobođenje od općih pravila o iskorištavanju slotova radi ublažavanja učinaka epidemiološke krize i agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine na zračni promet, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (25) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz iznimnih okolnosti povezanih s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 i agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, smatra se primjerenim pozvati se na iznimku od roka od osam tjedana predviđenu u članku 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Uniji, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (26) Kako bi se omogućila brza primjena mjera predviđenih u ovoj Uredbi, ona bi trebala hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EEZ) br. 95/93 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

- (a) u točki (ba) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. „novi sudionik” znači:”;

- (b) u točki (f) podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„zračni prijevoznik” znači poduzeće za javni zračni promet koje posjeduje važeću operativnu licenciju ili drugi odgovarajući dokument najkasnije 31. siječnja za sljedeće ljetno razdoblje reda letenja ili 31. kolovoza za sljedeće zimsko razdoblje reda letenja; za potrebe članaka 4., 8., 8.a, 10. i 10.a definicija zračnog prijevoznika odnosi se i na operatore poslovnog zrakoplovstva kada obavljaju zračni promet prema redu letenja; za potrebe članaka 7. i 14. definicija zračnog prijevoznika odnosi se i na sve operatore civilnog zrakoplovstva;”;

2. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. prvom podstavku uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ne dovodeći u pitanje članke 7., 8.a i 9., članak 10. stavak 1. i članak 14., stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se kad su ispunjeni sljedeći uvjeti:”;

(b) u stavku 2.a prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„2.a Tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023., a pod uvjetom da u zračnoj luci postoji dostupan kapacitet, serija slotova koja je vraćena u bazu slotova u skladu sa stavkom 1. ovog članka na kraju razdoblja reda letenja („referentno razdoblje reda letenja”) na zahtjev se dodjeljuje za sljedeće jednakovrijedno razdoblje reda letenja zračnom prijevozniku koji je iskoristio najmanje pet slotova iz predmetne serije nakon primjene članka 10.a stavka 7. tijekom referentnog razdoblja reda letenja.”;

(c) stavak 6.a zamjenjuje se sljedećim:

„6.a U razdoblju tijekom kojeg se primjenjuju koordinacijski parametri uslijed bolesti COVID-19 i kako bi se osigurala ispravna primjena takvih koordinacijskih parametara, koordinatorski može, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, izmijeniti vrijeme zatraženih ili dodijeljenih slotova obuhvaćenih razdobljem od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. ili ih otkazati. U tom kontekstu koordinatorski uzima u obzir dodatna pravila i smjernice iz stavka 5., podložno uvjetima koji su njime utvrđeni.”;

3. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2.a briše se;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

— točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) sudski postupak vezan za primjenu članka 9. ove Uredbe za one linije gdje su obveze javne službe propisane u skladu s člankom 4. Uredbe (EEZ) br. 2408/92, a koje imaju kao posljedicu privremeni prekid prometovanja na tim linijama.”;

— točka (e) briše se;

ii. drugi, treći, četvrti i peti podstavak brišu se;

iii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako posljedice agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine i uništenje kritične infrastrukture utječu na mogućnost pružanja usluga zračnog prijevoza i potražnju za uslugama zračnog prijevoza, koordinatori primjenjuju prvi podstavak točku (a) na linije između Unije i Ukrajine u razdoblju u kojem je zračni prostor zatvoren ili je zračna luka zatvorena, ovisno o tome što nastupi kasnije, i dodatnom razdoblju od 16 tjedana. Koordinator obavješćuje Komisiju o datumu početka i datumu završetka tog razdoblja od 16 tjedana.”;

(c) umeću se sljedeći stavci:

„4.a Nadalje, tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. neiskorištavanje slotova može biti opravdano i uvođenjem ograničenja kojima javna tijela nastoje odgovoriti na veliku epidemiološku situaciju, prirodnu katastrofu ili političke nemire na jednom kraju linije za koju se dotični slot iskorištavao ili ga se planiralo iskoristiti, pod uvjetom da ta ograničenja znatno utječu na mogućnost putovanja ili potražnju za putovanjem te da na dotičnim linijama ograničenja dovode do bilo čega od sljedećeg:

(a) djelomičnog ili potpunog zatvaranja granice, zračne luke ili zračnog prostora tijekom znatnog dijela relevantnog razdoblja reda letenja;

- (b) ozbiljne prepreke mogućnosti putnika da putuju bilo kojim prijevoznikom na toj izravnoj liniji tijekom znatnog dijela relevantnog razdoblja reda letenja, primjerice ako je ta prepreka povezana s bilo kojim od sljedećih razloga:
- ograničenjima putovanja na temelju državljanstva ili mjesta boravišta, zabranom svih putovanja osim nužnih putovanja ili zabranom letova iz određenih zemalja ili zemljopisnih područja ili u njih,
  - ograničenjima kretanja ili mjerama karantene ili izolacije unutar zemlje ili regije u kojoj se nalazi odredišna zračna luka (uključujući međutočke), osim ako se karantena može izbjeći negativnim testom, potvrdom o oporavku ili potvrdom o cijepljenju koje Unija priznaje,
  - ograničenjima u pogledu dostupnosti usluga nužnih za izravnu potporu pružanju usluge zračnog prijevoza, što uključuje prestanak pružanja ugostiteljskih i javnih usluga, uključujući prijevoz, koja dovode do velikog pada potražnje na bilo kojem kraju linije,
  - ograničenjima u pogledu broja putnika po letu i učestalosti letova po zračnom prijevozniku koja dovode do ozbiljnog pada potražnje na bilo kojem kraju linije;
- (c) ograničenja kretanja posade zrakoplova kojima se znatno ometa pružanje usluga zračnog prijevoza prema zračnim lukama koje se opslužuju ili iz njih, uključujući nagle zabrane ulaska ili neočekivano zadržavanje posade zbog mjera karantene, osim ako se karantena može izbjeći negativnim testom, potvrdom o oporavku ili potvrdom o cijepljenju koje Unija priznaje.

Ovaj stavak primjenjuje se tijekom razdoblja u kojem se primjenjuju ograničenja iz prvog podstavka i tijekom dodatnog razdoblja od najviše šest tjedana, podložno trećem i četvrtom podstavku. Međutim, ako se ta ograničenja prestanu primjenjivati manje od šest tjedana prije kraja razdoblja reda letenja, ovaj stavak primjenjuje se na ostatak razdoblja od šest tjedana samo ako se slotovi u sljedećem razdoblju reda letenja koriste za istu liniju.

Ovaj stavak primjenjuje se samo na slotove korištene za linije za koje su se već koristili prije objavljivanja ograničenja iz prvog podstavka.

Ovaj stavak prestaje se primjenjivati ako se zračni prijevoznik koji se koristi dotičnim slotovima prebaci na liniju na koju ne utječu ograničenja iz prvog podstavka.

Kada većina država članica koje predstavljaju najmanje 50 % stanovništva Unije primjenjuje ograničenja iz prvog podstavka koja znatno utječu na mogućnost putovanja ili potražnju za putovanjem i koja dovode do bilo koje situacije iz prvog podstavka točaka od (a) do (c), svaki koordinator, nakon što koordinatori svih zračnih luka Zajednice koje se koordiniraju donesu jednoglasnu odluku da je neiskorištavanje općenito opravdano i priopće tu odluku Komisiji i državama članicama, može primijeniti ovaj stavak na sve slotove koji se drže u takvim zračnim lukama tijekom trajanja ograničenja koja su na snazi i do šest dodatnih tjedana, pod uvjetom da ta ograničenja utječu na znatan broj linija prema zračnoj luci Zajednice ili iz nje, zbog čega zračni promet u Uniji u velikoj mjeri postaje neodrživ ili dovodi do pojave nejednakih uvjeta.

4.b Ako je neiskorištavanje slotova opravdano ograničenjima iz stavka 4. ili 4.a, koordinatori smatraju da se slot iskorištavao u okviru serije dotičnih slotova.

4.c Zračni prijevoznici čije su operacije spriječene mjerama ograničavanja donesenima na temelju članka 29. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) ili članka 215. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), uključujući one koje su na snazi 26. listopada 2022. i zračni prijevoznici na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije koji su navedeni u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi Komisije (EZ) br. 474/2006 (*) nemaju pravo pozvati se na opravdanje za neiskorištavanje slotova na temelju stavaka 4. i 4.a ovog članka.

Međutim, odstupajući od prvog podstavka, ako je takvim zračnim prijevoznicima dopušteno letjeti zrakoplovom zakupljenim s posadom zračnog prijevoznika čije operacije nisu spriječene takvim mjerama ograničavanja i na koje se ne primjenjuje takva zabrana letenja, oni se mogu pozvati na opravdanje za neiskorištavanje slotova na temelju stavaka 4. i 4.a, pod uvjetom da se poštuju sigurnosna pravila koja se primjenjuju u Uniji.

4.d Koordinatori redovito razmjenjuju najbolju praksu povezanu s provedbom stavaka 4. i 4.a kako bi se osigurala njihova koherentna i dosljedna primjena u cijeloj Uniji.

Koordinatori objavljuju i redovito ažuriraju popis odredišta na koja se primjenjuju stavci 4. i 4.a.

(*) Uredba Komisije (EZ) br. 474/2006 od 22. ožujka 2006. o uspostavi popisa Zajednice onih zračnih prijevoznika na koje se primjenjuje zabrana letenja unutar Zajednice iz poglavlja II. Uredbe (EZ) br. 2111/2005 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 84, 23.3.2006., str. 14.);

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Na zahtjev države članice ili na njezinu vlastitu inicijativu Komisija provjerava primjenu stavaka 4. i 4.a od strane koordinatora zračne luke koja je obuhvaćena područjem primjene ove Uredbe.”;

4. članak 10.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 10.a

Dodjela slotova kao odgovor na određene krizne situacije”;

(b) stavci 1., 2. i 4. brišu se;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 25. ožujka 2023. te za potrebe članka 8. stavka 2., članka 10. stavaka 2. i 4. te članka 14. stavka 6. prvog podstavka, ako zračni prijevoznik na zadovoljavajući način dokaže koordinatoru da je iskoristio seriju slotova koja mu je dodijeljena, kako ju je odobrio koordinator, najmanje 75 % vremena tijekom razdoblja reda letenja za koje mu je dodijeljena, taj zračni prijevoznik ima pravo na istu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja.”;

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako podaci koje je objavio Eurocontrol jasno pokazuju da je tjedni zračni promet tijekom razdoblja od dva uzastopna tjedna pao ispod razine od 80 % u odnosu na razine u odgovarajućim tjednima 2019. zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili drugih epidemioloških situacija ili kao izravna posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, i da će se, na temelju prognoza Eurocontrola o zračnom prometu, to smanjenje razine zračnog prometa u odnosu na razinu u odgovarajućem razdoblju 2019. vjerojatno nastaviti, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 12.a radi izmjene postotnih vrijednosti utvrđenih u stavku 3. ovog članka te u članku 8. stavku 2., članku 10. stavcima 2. i 4. te članku 14. stavku 6. prvom podstavku u rasponu od 0 % do 70 % za bilo koje razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. Primijenjena postotna vrijednost razmjerna je razini iz prognoza Eurocontrola o zračnom prometu.

Pri donošenju tih delegiranih akata Komisija uzima u obzir sve sljedeće elemente:

(a) podatke o razinama zračnog prometa i prognozama o zračnom prometu koje je objavio Eurocontrol;

(b) pokazatelje koji se odnose na potražnju za zračnim prijevozom putnika i tereta, uključujući kretanja povezana s rezervacijama, planiranim redovima letenja zračnih prijevoznika, veličinom flota i njihovom upotrebom te faktorima popunjenosti;

(c) mjere javnih tijela povezane s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 ili drugom epidemiološkom situacijom koje dovode do znatnog učinka na razine zračnog prometa prema zračnim lukama u Uniji ili iz njih, prisilnih preusmjerenja zbog zatvaranja zračnih prostora ili zabrane zračnim prijevoznicima iz Unije da ulaze u zračni prostor treće zemlje, uzimajući u obzir savjete Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa iznesene u njezinu informativnom biltenu o područjima sukoba;

(d) podatke Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti i Svjetske zdravstvene organizacije o bolesti COVID-19 ili drugoj epidemiološkoj situaciji kojima je svojstven visok stupanj zaraznosti i za koje je vjerojatno da će dovesti do ozbiljnog pada razine zračnog prijevoza.

S obzirom na to da zračni prijevoznici pripremaju redove letenja prije razdoblja reda letenja, Komisija nastoji donijeti te delegirane akte na temelju ovog stavka prije početka razdoblja reda letenja kako bi se zračnim prijevoznicima omogućilo planiranje redova letenja. U slučaju nepredviđenih okolnosti Komisija može donijeti te akte tijekom razdoblja reda letenja.”;

(e) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Ako Komisija utvrdi da je zbog uništenja infrastrukture i učinka na uvjete života koji su posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine za postupnu ponovnu uspostavu zračnog prometa između Ukrajine i Unije potrebna niža stopa iskorištenosti na linijama koje prometuju prema Ukrajini ili iz nje, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 12.a radi izmjene postotnih vrijednosti utvrđenih u stavku 3. ovog članka te u članku 8. stavku 2., članku 10. stavcima 2. i 4. te članku 14. stavku 6. prvom podstavku u rasponu od 0 % do 70 % za slotove koji se koriste na linijama prema Ukrajini ili iz nje za bilo koje razdoblje reda letenja unutar razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023.

Pri donošenju tih delegiranih akata Komisija uzima u obzir sljedeće elemente:

- (a) podatke o razinama zračnog prometa i prognozama o zračnom prometu na linijama između Unije i Ukrajine koje je objavio Eurocontrol;
- (b) pokazatelje koji se odnose na potražnju za zračnim prijevozom putnika i tereta, uključujući kretanja povezana s rezervacijama i planiranim redovima letenja zračnih prijevoznika;
- (c) prisilna preusmjeravanja zbog zatvaranja zračnih prostora ili zabrane zračnim prijevoznicima iz Unije da ulaze u zračni prostor treće zemlje, uzimajući u obzir savjete Agencije Europske unije za sigurnost zračnog prometa iznesene u njezinu informativnom biltenu o područjima sukoba.”;

(f) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Ako slijedom dugotrajnih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 ili drugih epidemioloških situacija ili izravnih posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine to zahtijevaju krajnje hitni razlozi, na delegirane akte donesene na temelju ovog članka primjenjuje se postupak predviđen u članku 12.b.

7. U razdoblju u kojem se primjenjuje oslobođenje u vezi sa slotovima u skladu sa stavkom 3., 5. ili 5.a ovog članka zračni prijevoznici najmanje tri tjedna prije datuma planiranog korištenja stavljaju koordinatoru na raspolaganje, radi preraspodjele drugim zračnim prijevoznicima, sve slotove koje ne namjeravaju iskoristiti. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako koordinatoru ne stavi na raspolaganje više od tri slotova iz određene serije u skladu s ovim stavkom, zračni prijevoznik ima pravo na tu cijelu seriju slotova u sljedećem jednakovrijednom razdoblju reda letenja samo ako je tu cijelu seriju slotova iskoristio ili ako se smatra da je tu cijelu seriju slotova iskoristio u skladu s člankom 10. stavkom 4.b barem 80 % vremena, bez obzira na to jesu li članak 8. stavak 2. i članak 10. stavak 2. izmijenjeni delegiranim aktom iz ovog članka.”;

5. u članku 11. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ne dovodeći u pitanje pravo na žalbu na temelju nacionalnog prava, pritužbe povezane s primjenom članka 7. stavka 2., članaka 8., 8.a i 10., članka 10.a stavka 7., članka 14. stavaka od 1. do 4. i članka 14. stavka 6. podnose se koordinacijskom odboru. Odbor razmatra predmet unutar razdoblja od mjesec dana nakon podnošenja pritužbe i, ako je moguće, daje prijedloge koordinatoru s ciljem rješavanja problema. Ako se pritužba ne može riješiti, odgovorna država članica može, tijekom dodatnog razdoblja od dva mjeseca, organizirati posredovanje predstavničke organizacije zračnih prijevoznika ili zračnih luka ili posredovanje treće strane.”;

6. u članku 12.a stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 10.a dodjeljuje se Komisiji do 28. listopada 2023.”;

7. u članku 14. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako neki zračni prijevoznik ne može ostvariti stopu iskorištenosti od 80 % iz članka 8. stavka 2., koordinatorka može, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, odlučiti oduzeti mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i staviti ih u bazu.

Ne dovodeći u pitanje članak 10. stavke 4. i 4.a, ako nakon nekog dodijeljenog vremena, koje predstavlja 20 % razdoblja važenja serije slotova, ne bude iskorišten nijedan slot iz te serije, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja stavlja u bazu.

Ako tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. koordinator, na temelju informacija kojima raspolaže, ustanovi da je zračni prijevoznik prestao obavljati letove u određenoj zračnoj luci i da više ne može iskorištavati slotove koji su mu dodijeljeni, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, oduzima mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i stavlja ih u bazu.

Ako tijekom razdoblja od 30. listopada 2022. do 28. listopada 2023. koordinator, na temelju informacija kojima raspolaže, ustanovi da zračni prijevoznik na kojeg se primjenjuju mjere ograničavanja donesene na temelju članka 29. UFEU-a ili članka 215. UFEU-a, uključujući one koje su na snazi 26. listopada 2022., ili zračni prijevoznik na kojeg se primjenjuje zabrana letenja unutar Unije i naveden je u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi (EZ) br. 474/2006 ne može iskorištavati slotove tijekom znatnog dijela razdoblja letenja, koordinator, nakon što sasluša dotičnog zračnog prijevoznika, oduzima mu dotičnu seriju slotova za preostali dio razdoblja reda letenja i stavlja ih u bazu.

Međutim, ako se na zračnog prijevoznika primjenjuje zabrana letenja unutar Unije i naveden je u Prilogu A ili Prilogu B Uredbi (EZ) br. 474/2006 te ako mu je dopušteno letjeti zrakoplovom zakupljenim s posadom zračnog prijevoznika čije operacije nisu spriječene takvim mjerama ograničavanja i na kojeg se ne primjenjuje takva zabrana letenja, četvrti podstavak ovog stavka ne primjenjuje se na slotove tog prijevoznika, pod uvjetom da se poštuju sigurnosna pravila koja se primjenjuju u Uniji.”

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednik

M. BEK

UREDBA (EU) 2022/2039 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 19. listopada 2022.****o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) 2021/1060 u pogledu dodatne fleksibilnosti radi odgovora na posljedice vojne agresije Ruske Federacije FAST (Flexible Assistance for Territories – fleksibilna pomoć područjima) – CARE**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 177.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Države članice, a posebno središnje i istočne regije Europske unije, ozbiljno su pogođene posljedicama vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu u vrijeme kada se gospodarstva država članica još uvijek oporavljaju od posljedica pandemije bolesti COVID-19. Dok se suočavaju sa stalnim priljevom osoba koje bježe od ruske agresije, mnoge države članice također su pogođene manjkom radne snage, poteškoćama u lancima opskrbe te povećanjem cijena i troškova energije. S jedne strane to stvara izazove za javne proračune, a s druge odgađa provedbu ulaganja. Takve okolnosti stvorile su izvanrednu situaciju koju je potrebno riješiti posebnim, dobro usmjerenim mjerama kako ne bi bile potrebne promjene godišnjih gornjih granica za preuzimanje obveza i plaćanja u višegodišnjem financijskom okviru koje su utvrđene u Prilogu I. Uredbi Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽²⁾, kao i da bi se izbjeglo ugrožavanje zelenog, digitalnog i otpornog gospodarskog oporavka koji je u tijeku.
- (2) Kako bi se smanjilo sve veće opterećenje nacionalnih proračuna, Uredbom (EU) 2022/562 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ uveden je niz ciljanih izmjena uredaba (EU) br. 1303/2013 ⁽⁴⁾ i (EU) br. 223/2014 ⁽⁵⁾ Europskog parlamenta i Vijeća kako bi se državama članicama olakšalo iskorištavanje preostalih dodijeljenih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda (ESF) i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) u okviru višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2014.–2020. te iskorištavanje sredstava inicijative REACT-EU za što djelotvorniji i brži odgovor na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 4. listopada 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 13. listopada 2022.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2022/562 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) (SL L 109, 8.4.2022., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

- (3) Osim toga, Uredbom (EU) 2022/613 Europskog parlamenta i Vijeća ^(*) predviđene su dodatne mogućnosti za brzu mobilizaciju sredstava kako bi se nadoknadili neposredni proračunski troškovi koje snose države članice te je utvrđen jedinični trošak kako bi se olakšalo financiranje osnovnih potreba i potpora osobama koje bježe od ruske agresije kojima je odobrena privremena zaštita.
- (4) S obzirom na dugotrajnost ruske invazije državama članicama ipak bi trebalo osigurati dodatne izvanredne aranžmane kako bi im se omogućilo da se usredotoče na potreban odgovor na dosad nezabilježenu socioekonomsku situaciju, posebno u pogledu operacija kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije.
- (5) S obzirom na dodatno opterećenje javnih proračuna zbog vojne agresije Ruske Federacije, trebalo bi proširiti fleksibilnost u pogledu upotrebe EFRR-a i ESF-a predviđenu u članku 98. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013 za takve operacije kako bi se obuhvatio i Kohezijski fond, čija bi se sredstva također mogla upotrebljavati za potporu operacijama koje su obuhvaćene područjem primjene EFRR-a ili ESF-a, u skladu s pravilima koja se primjenjuju na te fondove. Osim toga, primjereno je proširiti pojednostavljene zahtjeve u pogledu praćenja utvrđene u članku 98. stavku 4. Uredbe (EU) br. 1303/2013 na operacije koje primaju potporu iz ESF-a kojima se odgovara na migracijske izazove ako su te operacije programirane u okviru prioritetne osi koja se odnosi samo na te izazove. Nadalje, za prioritete kojima se promiče socioekonomska integracija državljana trećih zemalja, uključujući prioritete namijenjene operacijama kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica ruske agresije, u oba bi programska razdoblja trebalo biti moguće primijeniti stopu sufinanciranja od 100 % kako bi se državama članicama pružila potpora u odgovaranju na potrebe raseljenih osoba i sada i u budućnosti. Isto tako, trebalo bi povećati iznos jediničnog troška kako bi se olakšalo financiranje osnovnih potreba i potpora izbjeglicama te produljiti njegovu primjenu.
- (6) Osim toga, utvrđivanje 24. veljače 2022. kao početnog datuma prihvatljivosti za operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije nije se pokazalo dovoljnim da bi se osiguralo da se svim relevantnim operacijama kojima se odgovara na te izazove može pružiti potpora iz fondova. Stoga je primjereno iznimno dopustiti odabir takvih operacija prije odobrenja povezane izmjene programa i prihvatljivost rashoda za takve operacije koje su fizički dovršene ili u cijelosti provedene, čime se te fleksibilnosti također proširuju na operacije koje primaju potporu iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i kojima se odgovara na posljedice ruske agresije u sektoru ribarstva i akvakulture. Nadalje, uzimajući u obzir ograničeno financiranje dostupno u najpogođenijim regijama, trebalo bi biti moguće podupirati takve operacije izvan granica programskog područja unutar određene države članice, s obzirom na to da situacija u kojoj osobe koje bježe od ruske agresije i kreću se unutar država članica i među njima predstavlja izazov za gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju Unije u cjelini. Takve bi operacije stoga trebale biti prihvatljive neovisno o tome gdje se unutar određene države članice provode jer njihova lokacija u konačnici nije odlučujući kriterij pri zadovoljavanju neposrednih potreba.
- (7) Nadalje, s obzirom na to da je opterećenje lokalnih tijela i organizacija civilnog društva koje djeluju u lokalnim zajednicama u pogledu njihova odgovora na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije visoko, za takva tijela i organizacije trebalo bi izdvojiti minimalnu razinu potpore od 30 % u kontekstu sredstava koja se koriste za potporu operacijama u području primjene EFRR-a ili ESF-a u skladu s člankom 98. stavkom 4. prvim i drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 1303/2013.
- (8) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje država članica, kad je riječ o novim potrebama i usklađenosti s dodijeljenim financijskim sredstvima u operativnom programu, trebalo bi ukloniti zahtjev u okviru programskog razdoblja 2014.–2020. za formalnom izmjenom programa u pogledu prijenosa između tematskih ciljeva u okviru prioriteta istog fonda i kategorije regije.
- (9) Naposljetku, kako bi se optimizirala upotreba dodijeljenih sredstava za razdoblje 2014.–2020. u kontekstu zaključenja programa u okviru programskog razdoblja 2014.–2020., trebalo bi povećati gornju granicu fleksibilnosti među prioritetima za izračun konačne isplate doprinosa iz fondova.

(*) Uredba (EU) 2022/613 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. travnja 2022. o izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013 i (EU) br. 223/2014 u pogledu povećanog prefinanciranja iz sredstava inicijative REACT-EU i uvođenja jediničnog troška (SL L 115, 13.4.2022., str. 38.).

- (10) U pravnom okviru kojim se uređuju programi u programskom razdoblju 2021.–2027. također bi trebalo predvidjeti određene fleksibilnosti radi odgovora na dosad nezabilježenu situaciju. Kako bi se smanjilo opterećenje nacionalnih proračuna, trebalo bi povećati plaćanja pretfinanciranja za programe u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”. Nadalje, s obzirom na izazove povezane s raseljavanjem ljudi i integrirane odgovore koji se zahtijevaju od država članica, ako država članica prioritet u okviru jednog od svojih kohezijskih programa za razdoblje 2021.–2027. namijeni potpori operacijama kojima se promiče socioekonomska integracija državljana trećih zemalja, stopa sufinanciranja do 100 % za taj prioritet trebala bi biti moguća do 30. lipnja 2024., pod uvjetom da se odgovarajuća razina potpore usmjeri lokalnim tijelima i organizacijama civilnog društva koje djeluju u lokalnim zajednicama te da ukupni iznos programiran u okviru takvih prioriteta u državi članici ne premašuje 5 % početnih nacionalnih sredstava te države članice dodijeljenih kombinirano iz EFRR-a i Europskog socijalnog fonda plus (ESF+). Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da države članice programiraju dodatne iznose za takve prioritete s redovitim stopama sufinanciranja. Osim toga, uzimajući u obzir poremećaje na kraju programskog razdoblja 2014.–2020. uzrokovane vojnom agresijom Ruske Federacije, uz dugoročne posljedice pandemije bolesti COVID-19 na provedbu projekata i stalne poremećaje u lancima vrijednosti, trebalo bi prije datuma zakonodavnog prijedloga ove Uredbe predvidjeti i dodatnu fleksibilnost kako bi se omogućilo izravno odobravanje potpore i dovršetak operacija čija je provedba započela u skladu sa zakonodavnom okvirom za razdoblje 2014.–2020., čak i ako takve operacije ne bi bile obuhvaćene područjem primjene dotičnog fonda u okviru programskog razdoblja 2021.–2027., uz iznimku slučaja u kojima su se fondovi upotrebljavali u skladu s člankom 98. stavkom 4. prvim i drugim podstavkom Uredbe (EU) br. 1303/2013. Kako bi se osiguralo da se takve operacije mogu pripisati vrstama intervencija, Prilog I. Uredbi (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća (*) trebalo bi na odgovarajući način prilagoditi. Potpora za takve operacije ne bi trebala utjecati na obveze država članica da poštuju zahtjeve u pogledu tematske koncentracije i ciljne vrijednosti doprinosa u području klime.
- (11) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest pružanje pomoći državama članicama u prevladavanju izazova uzrokovanih iznimno visokim brojem dolazaka osoba koje bježe od vojne agresije Ruske Federacije na Ukrajinu i pružanje potpore stalnim naporima država članica prema otpornom oporavku gospodarstva od pandemije bolesti COVID-19, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (12) Uredbe (EU) br. 1303/2013 i (EU) 2021/1060 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (13) S obzirom na potrebu pružanja brze pomoći javnim proračunima kako bi se očuvala sposobnost država članica da održe proces gospodarskog oporavka i kako bi se omogućilo brzo programiranje operacija u fazama za programsko razdoblje 2021.–2027., ova Uredba trebala bi hitno stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 30. dodaju se sljedeći stavci:

„6. Odstupajući od stavaka 1. i 2., za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda, država članica može prenijeti dodijeljena financijska sredstva između različitih tematskih ciljeva unutar istog prioriteta istog fonda i kategorije regije istog programa.

(*) Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

Za takve se prijenose smatra da nisu znatni i za njih se ne zahtijeva odluka Komisije o izmjeni programa. Međutim, ti prijenosi moraju ispunjavati sve regulatorne zahtjeve i odbor za praćenje mora ih unaprijed odobriti. Država članica dužna je Komisiji dostaviti revidirane financijske tablice.

7. Odstupajući od stavaka 1. i 2., za primjenu stope sufinanciranja do 100 % u skladu s člankom 120. stavkom 9. na prioritetnu os kojom se promiče socioekonomska integracija državljana trećih zemalja koja je uspostavljena u okviru programa, uključujući prioritetne osi namijenjene operacijama kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije, ne zahtijeva se odluka Komisije o izmjeni programa. Odbor za praćenje mora unaprijed odobriti izmjenu. Država članica dužna je Komisiji dostaviti revidirane financijske tablice.”;

2. u članku 65. umeće se sljedeći stavak:

„10.a Stavak 6. ne primjenjuje se na operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije.

Stavak 6. ne primjenjuje se ni na operacije koje primaju potporu iz EFPR-a i kojim se odgovara na posljedice te agresije u sektoru ribarstva i akvakulture.

Odstupajući od članka 125. stavka 3. točke (b), takve se operacije mogu odabrati za potporu iz EFRR-a, ESF-a, Kohezijskog fonda ili EFPR-a prije odobrenja izmijenjenog programa.”;

3. u članku 68.c prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Radi provedbe operacija kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije, države članice mogu u izdatke prijavljene u zahtjevima za plaćanje uključiti jedinični trošak povezan s osnovnim potrebama i potporom osobama kojima je odobrena privremena zaštita ili druga odgovarajuća zaštita na temelju nacionalnog prava u skladu s Provedbenom odlukom Vijeća (EU) 2022/382 (*) i Direktivom Vijeća 2001/55/EZ (**). Taj jedinični trošak iznosi 100 EUR tjedno za svaki puni ili djelomični tjedan boravka osobe u dotičnoj državi članici. Jedinični trošak može se upotrijebiti za ukupno najviše 26 tjedana, počevši od datuma dolaska osobe u Uniju.

(*) Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

(**) Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).”;

4. u članku 70. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako se operacije koje primaju potporu iz EFRR-a, ESF-a ili Kohezijskog fonda kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije provode izvan programskog područja, ali unutar države članice, primjenjuje se samo prvi podstavak točka (d).”;

5. u članku 70. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se na programe u okviru cilja „Europska teritorijalna suradnja”. Stavci 2. i 3. ne primjenjuju se na operacije koje primaju potporu iz ESF-a, uz iznimku stavka 2. četvrtog podstavka.”;

6. u članku 96. stavak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. Ne dovodeći u pitanje članak 30. stavke 5., 6. i 7., Komisija provedbenim aktom donosi odluku kojom se odobravaju svi elementi, uključujući i sve buduće izmjene, operativnog programa iz ovog članka, osim onih iz stavka 2. prvog podstavka točke (b) podtočke vi., točke (c) podtočke v. i točke (e), stavaka 4. i 5., stavka 6. točaka (a) i (c) te stavka 7., koji ostaju odgovornost država članica.”;

7. u članku 98. stavak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) sljedeći se podstavak umeće iza prvog podstavka:

„Osim toga, takve operacije mogu se financirati i iz Kohezijskog fonda na temelju pravila koja se primjenjuju na EFRR ili ESF.”;

(b) sljedeći se podstavak umeće iza drugog podstavka:

„Ako se za namjensku prioritetnu os koristi mogućnost utvrđena u prvom i drugom podstavku, najmanje 30 % finansijskih sredstava dodijeljenih toj prioritetnoj osi dodjeljuje se operacijama čiji su korisnici lokalna tijela ili organizacije civilnog društva koje djeluju u lokalnim zajednicama ili oboje. Države članice izvješćuju o ispunjenju tog uvjeta u konačnom izvješću o provedbi koje se zahtijeva na temelju članka 50. stavka 1. i članka 111. Ako taj uvjet nije ispunjen, nadoknada Komisije u okviru predmetne prioritetne osi razmjerno se smanjuje kako bi se osiguralo da se taj uvjet poštuje pri izračunu konačne isplate koja se isplaćuje programu.”;

(c) treći podstavak zamjenjuje se sljedećim podstavkom:

„Ako je za operacije u okviru prioritetne osi iz trećeg podstavka potrebno dostaviti podatke o sudionicima, ti se podaci temelje na utemeljenim procjenama i ograničeni su na ukupan broj osoba koje primaju potporu i broj djece mlađe od 18 godina. Isti zahtjevi u pogledu izvješćivanja primjenjuju se i na druge prioritetne osi koje primaju potporu iz ESF-a, a kojima se podupiru samo operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije.”;

8. u članku 120. dodaje se sljedeći stavak:

„9. U operativnom programu može se utvrditi zasebna prioritetna os kojom se promiče socioekonomska integracija državljana trećih zemalja sa stopom sufinanciranja do 100 %. Takva prioritetna os može biti u potpunosti namijenjena operacijama kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije, uključujući namjensku prioritetnu os iz članka 98. stavka 4. trećeg podstavka.”;

9. u članku 130. stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od stavka 2., doprinos iz fondova ili EFPR-a putem plaćanja konačne isplate za svaki od prioriteta po fondu i po kategoriji regija u konačnoj obračunskoj godini ne smije prelaziti za više od 15 % doprinos iz fondova ili EFPR-a za svaki od prioriteta po fondu i po kategoriji regija kako je utvrđeno u odluci Komisije kojom se odobrava operativni program.”.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1060

Uredba (EU) 2021/1060 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 90. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Dodatno pretfinanciranje od 0,5 % isplaćuje se 2022. odmah nakon stupanja na snagu ove Uredbe, a dodatnih 0,5 % pretfinanciranja isplaćuje se 2023. za programe koji primaju potporu iz EFRR-a, iz fonda ESF+ ili Kohezijskog fonda u okviru cilja „Ulaganje za radna mjesta i rast”. Ako je program donesen nakon 31. prosinca 2022., obrok za 2022. isplaćuje se u godini donošenja.”;

2. u članku 90. stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Iznos isplaćen kao pretfinanciranje za 2021. i 2022., osim dodatnog pretfinanciranja iz stavka 2. trećeg podstavka ovog članka, poravnava se u računima Komisije svake godine. Svi ostali iznosi isplaćeni kao pretfinanciranje poravnavaju se u računima Komisije najkasnije u konačnoj obračunskoj godini u skladu s člankom 100.”;

3. u članku 112. dodaje se sljedeći stavak:

„7. Ako je u programu utvrđen zaseban prioritet za potporu operacijama kojima se promiče socioekonomska integracija državljana trećih zemalja, na rashode prijavljene u zahtjevima za plaćanje primjenjuje se stopa sufinanciranja do 100 % do kraja obračunske godine koja završava 30. lipnja 2024. Nakon tog datuma primjenjuje se stopa sufinanciranja utvrđena u programu u skladu s najvišim stopama sufinanciranja navedenima u stavcima 3. i 4.

Ukupni iznos programiran u okviru takvih prioriteta u državi članici ne smije premašiti 5 % početnih nacionalnih sredstava dodijeljenih kombinirano iz EFRR-a i fonda ESF+.

Komisija preispituje stopu sufinanciranja do 30. lipnja 2024.

Najmanje 30 % financijske dodjele za takav zaseban prioritet dodjeljuje se operacijama čiji su korisnici lokalna tijela ili organizacije civilnog društva koje djeluju u lokalnim zajednicama. Države članice izvješćuju o ispunjenju tog uvjeta u završnom izvješću o uspješnosti koje se zahtijeva na temelju članka 43. Ako taj uvjet nije ispunjen, nadoknada Komisije u okviru predmetnog prioriteta razmjerno se smanjuje kako bi se osiguralo da se taj uvjet poštuje pri izračunu konačne isplate koja se isplaćuje programu.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 118.a

Uvjeti za operacije koje se provode u fazama i koje su odabrane za potporu prije 29. lipnja 2022. u skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013

1. Neovisno o članku 118., ako je operacija čiji ukupni trošak premašuje 1 000 000 EUR odabrana za potporu i započela je prije 29. lipnja 2022. u skladu s Uredbom (EU) br. 1303/2013 i uredbama za pojedine fondove (EU) br. 1301/2013 (*), (EU) br. 1304/2013 (**), (EU) br. 1300/2013 (***), (EU) br. 1299/2013 (****) i (EU) br. 508/2014 (*****) Europskog parlamenta i Vijeća, ta se operacija smatra prihvatljivom za potporu u skladu s ovom Uredbom i odgovarajućim uredbama za pojedine fondove u programskom razdoblju 2021.–2027.

Odstupajući od članka 73. stavaka 1. i 2., upravljačko tijelo može odlučiti izravno dodijeliti potporu takvoj operaciji u skladu s ovom Uredbom ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) operacija ima dvije faze koje se mogu utvrditi s financijskog stajališta i zasebne revizijske tragove;
- (b) operacija je obuhvaćena djelovanjima predviđenima u okviru relevantnog posebnog cilja i pripisuje se vrsti intervencije u skladu s Prilogom I;
- (c) rashodi navedeni u zahtjevu za plaćanje u vezi s prvom fazom nisu uključeni u bilo koji drugi zahtjev za plaćanje u vezi s drugom fazom;
- (d) država članica obvezuje se da će tijekom programskog razdoblja dovršiti i učiniti operativnom drugu i konačnu fazu u konačnom izvješću o provedbi, ili u kontekstu Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo u posljednjem godišnjem izvješću o provedbi, podnesenom u skladu s člankom 141. Uredbe (EU) br. 1303/2013.

2. Ovaj se članak ne primjenjuje na operacije kojima se odgovara na migracijske izazove koji su posljedica vojne agresije Ruske Federacije, a koje se podupiru korištenjem mogućnosti iz članka 98. stavka 4. prvog i drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1303/2013.”;

(*) Uredba (EU) br. 1301/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom fondu za regionalni razvoj i o posebnim odredbama o cilju „Ulaganje za rast i radna mjesta” te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1080/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 289.).

(**) Uredba (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 470.).

(***) Uredba (EU) br. 1300/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Kohezijskom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1084/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 281.).

(****) Uredba (EU) br. 1299/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o posebnim odredbama za potporu iz Europskog fonda za regionalni razvoj cilju „Europska teritorijalna suradnja” (SL L 347, 20.12.2013., str. 259.).

(*****) Uredba (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EZ) br. 2328/2003, (EZ) br. 861/2006, (EZ) br. 1198/2006, (EZ) br. 791/2007 i Uredbe (EU) br. 1255/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 20.5.2014., str. 1.).

5. u Prilogu I. dodaju se sljedeći redci na kraju tablice 1.:

PODRUČJE INTERVENCIJE ³		Koeficijent za izračun potpore za ciljeve u području klimatskih promjena	Koeficijent za izračun potpore u području okoliša
„Drugi kodovi koji se odnose na operacije koje se provode u fazama u skladu s člankom 118.a			
183	Gospodarenje kućanskim otpadom: odlagalište otpada	0 %	100 %
184	Skladištenje i prijenos električne energije	100 %	40 %
185	Prirodni plin: skladištenje, prijenos i distribucija	0 %	0 %
186	Zračne luke	0 %	0 %
187	Proizvodno ulaganje u velikim poduzećima povezano s niskougljičnim gospodarstvom	40 %	0 %”

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

UREDBA (EU) 2022/2040 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 19. listopada 2022.****o izmjeni Uredbe (EZ) br. 805/2004 u pogledu primjene regulatornog postupka s kontrolom radi njegove prilagodbe članku 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Ugovorom iz Lisabona izmijenjen je pravni okvir kojim su uređene ovlasti koje zakonodavac dodjeljuje Komisiji tako što je uvedena razlika između ovlasti delegiranih Komisiji za donošenje nezakonodavnih akata opće primjene radi dopune ili izmjene određenih elemenata zakonodavnog akta (delegirani akti) koji nisu ključni i ovlasti dodijeljenih Komisiji za donošenje akata kojima se osiguravaju jedinstveni uvjeti za provedbu pravno obvezujućih akata Unije (provedbeni akti).
- (2) Zakonodavnim aktima donesenima prije stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje mjera u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom uspostavljenim člankom 5.a Odluke Vijeća 1999/468/EZ ⁽²⁾.
- (3) Zbog zastoja u međuinstitucijskim pregovorima povučeni su raniji prijedlozi koji se odnose na usklađivanje zakonodavstva kojim se upućuje na regulatorni postupak s kontrolom s pravnim okvirom uvedenim Ugovorom iz Lisabona ⁽³⁾.
- (4) Europski parlament, Vijeće i Komisija naknadno su se dogovorili o novom okviru za delegirane akte unutar Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽⁴⁾ te potvrdili da je cijelo postojeće zakonodavstvo potrebno uskladiti s pravnim okvirom uvedenim Ugovorom iz Lisabona. Složili su se posebice da brzo usklađivanje svih temeljnih akata kojima se još upućuje na regulatorni postupak s kontrolom treba biti vrlo važan prioritet. Komisija se obvezala da će do kraja 2016. izraditi prijedlog tog usklađivanja.
- (5) Ovlaštenjem Komisije da izmijeni standardne obrasce utvrđene u prilogima Uredbi (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ predviđa se primjena regulatornog postupka s kontrolom. Budući da te ovlasti ispunjavaju kriterije na temelju članka 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) trebalo bi ih prilagoditi toj odredbi.
- (6) Kako bi se ažurirala Uredba (EZ) br. 805/2004, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom priloga toj uredbi radi ažuriranja standardnih obrazaca. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 17. travnja 2019. (SL C 158, 30.4.2021., str. 832.) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 28. lipnja 2022. (SL C 280, 21.7.2022., str. 14.). Stajalište Europskog parlamenta od 18. listopada 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji (SL L 184, 17.7.1999., str. 23.).

⁽³⁾ SL C 80, 7.3.2015., str. 17.

⁽⁴⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 805/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o uvođenju europskog naloga za izvršenje za nesporne tražbine (SL L 143, 30.4.2004., str. 15.).

stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

- (7) Ovom se Uredbom ne bi trebalo utjecati na postupke u tijeku za koje je odbor u skladu s člankom 5.a Odluke 1999/468/EZ već dostavio mišljenje prije stupanja na snagu ove Uredbe.
- (8) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i UFEU-a, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.
- (9) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (10) Uredbu (EZ) br. 805/2004 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 805/2004

Uredba (EZ) br. 805/2004 mijenja se kako slijedi:

- 1. članak 31. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 31.

Izmjene priloga

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 31.a kako bi se izmijenili prilozi radi ažuriranja standardnih obrazaca.”;

- 2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 31.a

Izvršavanje delegiranja ovlasti

- 1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
- 2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 31. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 26. listopada 2022. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
- 3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 31. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
- 4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. (*).

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 31. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

(*) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.”;

3. članak 32. briše se.

Članak 2.

Postupci u tijeku

Ovom se Uredbom ne utječe na postupke u tijeku za koje je odbor već dostavio mišljenje u skladu s člankom 5.a Odluke 1999/468/EZ.

Članak 3.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2022/2041 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. listopada 2022.

o primjerenim minimalnim plaćama u Europskoj uniji

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 153. stavak 2. točku (b) u vezi s člankom 153. stavkom 1. točkom (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) cilj je Unije, među ostalim, promicanje dobrobiti njezinih naroda i rad na održivom razvoju Europe koji se temelji na visoko konkurentnom socijalnom tržišnom gospodarstvu, s ciljem osiguravanja pune zaposlenosti i društvenog napretka, visokoj razini zaštite i poboljšanja kvalitete okoliša, uz istodobno promicanje socijalne pravde i ravnopravnosti žena i muškaraca. U skladu s člankom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Unija uzima u obzir, među ostalim, zahtjeve povezane s promicanjem visoke razine zaposlenosti, jamstvom dostatne socijalne zaštite i borbom protiv društvene isključenosti.
- (2) Člankom 151. UFEU-a predviđeno je da Unija i države članice, imajući na umu temeljna socijalna prava poput onih određenih u Europskoj socijalnoj povelji (ESP), imaju za cilj, među ostalim, promicanje zapošljavanja, poboljšanje životnih i radnih uvjeta kako bi se na putu napretka omogućilo njihovo usklađivanje, odgovarajuću socijalnu zaštitu i socijalni dijalog.
- (3) U članku 31. Povelje Europske unije o temeljnim pravima ⁽⁴⁾ („Povelja”) propisuje se da svaki radnik ima pravo na radne uvjete kojima se čuvaju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo. Člankom 27. Povelje propisuje se pravo radnika na informiranje i savjetovanje. Člankom 28. Povelje propisuje se pravo radnika i poslodavaca ili njihovih organizacija, u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonodavstvima i praksom, na pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora na odgovarajućim razinama. Člankom 23. Povelje propisuje se pravo na ravnopravnost žena i muškaraca u svim područjima, uključujući zapošljavanje, rad i plaću.
- (4) ESP-om je utvrđeno da svi radnici imaju pravo na pravične radne uvjete. ESP-om se priznaje pravo svih radnika na pravičnu plaću dostatnu za dostojan životni standard njih i njihovih obitelji. ESP-om se također priznaje uloga slobodno sklopljenih kolektivnih ugovora, kao i zakonskih mehanizama za određivanje minimalne plaće kako bi se osiguralo djelotvorno ostvarivanje tog prava, pravo svih radnika i poslodavaca da se organiziraju u lokalne, nacionalne i međunarodne organizacije za zaštitu svojih ekonomskih i socijalnih interesa te pravo na kolektivno pregovaranje.

⁽¹⁾ Mišljenje od 25. ožujka 2021. (SL C 220, 9.6.2021., str. 106.).

⁽²⁾ Mišljenje od 19. ožujka 2021. (SL C 175, 7.5.2021., str. 89.).

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 14. rujna 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 4. listopada 2022.

⁽⁴⁾ SL C 326, 26.10.2012., str. 391.

- (5) U poglavlju II. europskog stupa socijalnih prava („stup”), proglašenog u Göteborgu 17. studenoga 2017., utvrđuje se niz načela koja trebaju služiti kao smjernice za osiguravanje pravednih radnih uvjeta. Načelom br. 6 stupa potvrđuje se da radnici imaju pravo na pravedne plaće s kojima se može dostojno živjeti. Njime se ujedno predviđa osiguravanje primjerenih minimalnih plaća koje omogućuju zadovoljavanje potreba radnika i njegove obitelji u okviru nacionalnih gospodarskih i društvenih uvjeta, štiteći pritom pristup zapošljavanju i poticaje za traženje zaposlenja. Nadalje, tim načelom podsjeća se na nužnost iskorjenjivanja siromaštva unatoč zaposlenju i da se sve plaće moraju odrediti na transparentan i predvidljiv način u skladu s nacionalnim praksama i uz poštovanje autonomije socijalnih partnera. Načelom br. 8 stupa predviđa se obveza savjetovanja sa socijalnim partnerima o osmišljavanju i provedbi gospodarskih politika, politika zapošljavanja i socijalnih politika u skladu s nacionalnim praksama te obveza poticanja socijalnih partnera da pregovaraju o kolektivnim ugovorima i sklapaju ih u područjima koja su za njih relevantna, poštujući pritom njihovu autonomiju i pravo na kolektivno djelovanje.
- (6) U Smjernici br. 5 u prilogu Odluci Vijeća (EU) 2020/1512 ⁽⁵⁾ poziva se države članice s uspostavljenim nacionalnim mehanizmima za određivanje zakonskih minimalnih plaća da osiguraju djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera u određivanju plaća i tako osiguraju pravedne plaće koje omogućuju dostojan životni standard, posvećujući pritom posebnu pozornost skupinama s nižim i srednjim prihodima radi postizanja uzlazne konvergencije. Tom se smjernicom također poziva države članice da promiču socijalni dijalog i kolektivno pregovaranje s ciljem određivanja plaća. Njome se države članice i socijalne partnere također poziva da osiguraju da svi radnici imaju primjerene i pravedne plaće ostvarivanjem koristi od kolektivnih ugovora ili primjerenih zakonskih minimalnih plaća, i uzimajući u obzir njihov učinak na konkurentnost, otvaranje radnih mjesta i siromaštvo unatoč zaposlenju, poštujući pritom nacionalne prakse. U Komunikaciji Komisije od 17. rujna 2020. naslovljenoj „Godišnja strategija održivog rasta 2021.” navodi se da bi države članice trebale donijeti mjere za osiguravanje pravednih radnih uvjeta. Usto, u Komunikaciji Komisije od 17. prosinca 2019. naslovljenoj „Godišnja strategija održivog rasta 2020.” podsjeća se da je u kontekstu sve većeg socijalnog jaza važno osigurati da svaki radnik zarađuje poštenu plaću. Preporuke za pojedinu zemlju upućene su određenom broju država članica u području minimalnih plaća s ciljem poboljšanja određivanja i ažuriranja minimalnih plaća.
- (7) Bolji životni i radni uvjeti, među ostalim i putem primjerenih minimalnih plaća, koriste radnicima i poduzećima u Uniji te društvu i gospodarstvu općenito i preduvjet su za postizanje pravednog, uključivog i održivog rasta. Ublažavanjem velikih razlika u obuhvatu i primjerenosti zaštite u obliku minimalne plaće doprinosi se poboljšanju pravednosti Unijina tržišta rada, sprečavanju i smanjenju nejednakosti plaća i društvene nejednakosti te promicanju gospodarskog i socijalnog napretka i uzlazne konvergencije. Tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu trebalo bi se temeljiti na visokim socijalnim standardima, uključujući visoku razinu zaštite radnika i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta, kao i na inovacijama i poboljšanjima produktivnosti, uz istodobno osiguranje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja.
- (8) Ako se odrede na odgovarajućim razinama, minimalnim plaćama kako su predviđene u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima, štiti se dohodak radnika, posebno radnika u nepovoljnom položaju, pomaže se osigurati pristojan život kako se nastoji postići Konvencijom br. 131 Međunarodne organizacije rada (MOR) o utvrđivanju minimalnih plaća iz 1970. Minimalne plaće kojima se osigurava pristojan životni standard te se time doseže prag pristojnog života mogu doprinijeti smanjenju siromaštva na nacionalnoj razini i održavanju domaće potražnje i kupovne moći, ojačati poticaje za rad, smanjiti nejednakosti plaća, razlike u plaćama na temelju spola i siromaštvo unatoč zaposlenju te ograničiti pad dohotka tijekom gospodarskih padova.
- (9) Tijekom posljednjeg desetljeća u Uniji je poraslo siromaštvo unatoč zaposlenju te se sve više radnika suočava sa siromaštvom. Tijekom gospodarskih padova, u zaštiti radnika s niskim dohotkom posebno je važna uloga primjerenih minimalnih plaća jer su oni osjetljiviji na posljedice takvih padova te je ona ključna za potporu održivom i uključivom gospodarskom oporavku koji bi trebao dovesti do povećanja kvalitete zapošljavanja. Kako bi se osigurao održiv oporavak, ključno je da poduzeća napreduju, a posebno mikropoduzeća i mala poduzeća. S obzirom na posljedice pandemije bolesti COVID-19 važno je procijeniti primjerenost plaća u slabo plaćenim sektorima koji su se tijekom krize pokazali ključnima i od velike društvene vrijednosti.

⁽⁵⁾ Odluka Vijeća (EU) 2020/1512 od 13. listopada 2020. o smjernicama za politike zapošljavanja država članica (SL L 344, 19.10.2020., str. 22.).

- (10) Za žene, mlađe radnike, radnike migrante, samohrane roditelje, niskokvalificirane radnike, osobe s invaliditetom, a posebno osobe koje su izložene višestrukim oblicima diskriminacije, i dalje postoji veća vjerojatnost da će biti radnici s minimalnim ili niskim dohotkom nego u drugim skupinama. S obzirom na prekomjernu zastupljenost žena na slabo plaćenim poslovima, poboljšanjem primjerenosti minimalnih plaća doprinosi se rodnoj ravnopravnosti, uklanjanju razlika u plaćama i mirovinama na temelju spola, kao i izbjavljanju žena i njihovih obitelji iz siromaštva te se doprinosi održivom gospodarskom rastu u Uniji.
- (11) Kriza uzrokovana pandemijom bolesti COVID-19 znatno utječe na uslužni sektor, mikropoduzeća i mala poduzeća, u kojima je velik udio osoba s niskom i minimalnom plaćom. Minimalne plaće stoga su važne i s obzirom na strukturne trendove koji oblikuju tržišta rada, a obilježava ih sve veći udio nesigurnih i nestandardnih oblika rada, koji često uključuju radnike na nepuno radno vrijeme, sezonske radnike, radnike koji rade putem platformi i radnike zaposlene preko poduzeća za privremeno zapošljavanje. Ti su trendovi u brojnim slučajevima doveli do povećane polarizacije radnih mjesta, što je uzrokovalo povećanje udjela nisko plaćenih i niskokvalificiranih zanimanja i sektora u većini država članica, kao i do veće nejednakosti plaća u nekima od njih. Radnicima s nestandardnim ugovorima teže je organizirati se i pregovarati o kolektivnim ugovorima.
- (12) Iako zaštita u obliku minimalne plaće postoji u svim državama članicama, u nekim državama članicama ta zaštita proizlazi iz zakonodavnih ili administrativnih odredaba i iz kolektivnih ugovora, dok se u drugima osigurava isključivo kolektivnim ugovorima. Trebalo bi poštovati različite nacionalne tradicije u državama članicama.
- (13) Zaštita u obliku minimalne plaće koja je predviđena u kolektivnim ugovorima u slabo plaćenim zanimanjima u većini je slučajeva primjerena i stoga omogućuje pristojan životni standard te se pokazala djelotvornim sredstvom za smanjivanje siromaštva unatoč zaposlenju. U više država članica zakonske minimalne plaće uglavnom su niske u usporedbi s drugim plaćama u gospodarstvu. U 2018. zakonska minimalna plaća u devet država članica nije osiguravala dovoljan dohodak kako bi osoba koja jedina ostvaruje dohodak u kućanstvu kao primatelj minimalne plaće dosegla prag rizika od siromaštva.
- (14) Nisu svi radnici u Uniji djelotvorno zaštićeni minimalnim plaćama s obzirom na to da u nekim državama članicama neki radnici, iako su obuhvaćeni minimalnom plaćom, u praksi primaju primitke od rada koji su niži od zakonske minimalne plaće zbog tog što postoji neusklađenost s postojećim pravilima. Takvom neusklađenošću posebno su pogođene žene, mladi radnici, niskokvalificirani radnici, radnici migranti, samohrani roditelji, osobe s invaliditetom, radnici s nestandardnim oblicima zaposlenja kao što su privremeno zaposleni radnici i radnici na nepuno radno vrijeme, te radnici u poljoprivredi i radnici u ugostiteljstvu, što posljedično dovodi do snižavanja plaća. U državama članicama u kojima je zaštita u obliku minimalne plaće predviđena samo u kolektivnim ugovorima procjenjuje se da udio radnika koji nisu obuhvaćeni minimalnom plaćom varira od 2 % do 55 % svih radnika.
- (15) Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom zahtijeva se da radnici s invaliditetom, uključujući one u zaštićenom zaposlenju, primaju jednaku plaću za rad jednake vrijednosti. To je načelo relevantno i u pogledu zaštite u obliku minimalne plaće.
- (16) Iako snažno kolektivno pregovaranje, posebno na sektorskoj ili međusektorskoj razini, doprinosi osiguravanju primjerene zaštite u obliku minimalne plaće, posljednjih se desetljeća urušavaju tradicionalne strukture kolektivnog pregovaranja, zbog, među ostalim, strukturnih pomaka u gospodarstvu prema manje sindikaliziranim sektorima i smanjenja broja članova sindikata, koje je posebno posljedica praksi razbijanja sindikata i povećanja nesigurnih i nestandardnih oblika rada. Osim toga, kolektivno pregovaranje na sektorskoj i međusektorskoj razini došlo je pod pritisak u nekim državama članicama nakon financijske krize 2008. Međutim, kolektivno pregovaranje na sektorskoj i međusektorskoj razini ključan je čimbenik za postizanje primjerene zaštite u obliku minimalne plaće te ga stoga treba promicati i jačati.
- (17) Komisija se savjetovala sa socijalnim partnerima u okviru procesa od dvije faze o mogućem djelovanju radi rješavanja izazova povezanih s primjerenom zaštitom u obliku minimalne plaće u Uniji, u skladu s člankom 154. UFEU-a. Socijalni partneri nisu postigli dogovor o pokretanju pregovora o tim pitanjima. Međutim, važno je djelovati na razini Unije, poštujući pritom načelo supsidijarnosti, kako bi se poboljšali životni i radni uvjeti u Uniji, posebno primjerenost minimalnih plaća, uzimajući u obzir ishode savjetovanja sa socijalnim partnerima.

- (18) Kako bi se poboljšali životni i radni uvjeti, kao i uzlazna socijalna konvergencija u Uniji, ovom se Direktivom utvrđuju minimalni zahtjevi na razini Unije i utvrđuju se postupovne obveze za primjerenost zakonskih minimalnih plaća te se poboljšava djelotvorni pristup radnikâ zaštiti u obliku minimalne plaće, u obliku zakonske minimalne plaće ako ona postoji, ili kako je predviđeno u kolektivnim ugovorima kako su definirani za potrebe ove Direktive. Ovom se Direktivom promiče i kolektivno pregovaranje o određivanju plaća.
- (19) U skladu s člankom 153. stavkom 5. UFEU-a ova Direktiva nema za cilj usklađivanje razine minimalnih plaća diljem Unije ni uspostavljanje jedinstvenog mehanizma za određivanje minimalnih plaća. Njome se ne zadire u slobodu država članica da određuju zakonske minimalne plaće ili da promiču pristup zaštiti u obliku minimalne plaće koja je predviđena u kolektivnim ugovorima, u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom i posebnostima svake države članice te uz potpuno poštovanje nacionalnih nadležnosti i prava socijalnih partnera da sklapaju ugovore. Ovom se Direktivom ne nameće niti bi se smjela tumačiti kao da se njome nameće obveza državama članicama u kojima je formiranje plaća osigurano isključivo kolektivnim ugovorima da uvedu zakonsku minimalnu plaću niti obveza da kolektivne ugovore proglase univerzalno primjenjivima. Osim toga, ovom se Direktivom ne utvrđuje razina plaće koja je obuhvaćena pravom socijalnih partnera da sklapaju ugovore na nacionalnoj razini i relevantnom nadležnošću država članica.
- (20) Ovom se Direktivom uzima u obzir da, u skladu s Konvencijom MOR-a o radu pomoraca iz 2006. ⁽⁶⁾, kako je izmijenjena, države članice koje su ratificirale tu konvenciju nakon savjetovanja s predstavničkim organizacijama brodovlasnika i pomoraca uspostavljaju postupke za određivanje minimalnih plaća za pomorce. Predstavničke organizacije brodovlasnika i pomoraca trebaju sudjelovati u takvim postupcima. Zbog svoje specifične prirode akti država članica koji proizlaze iz takvih postupaka ne bi smjeli podlijeći pravilima o zakonskim minimalnim plaćama utvrđenima u poglavlju II. ove Direktive. Takvi akti ne bi smjeli zadirati u slobodno kolektivno pregovaranje između brodovlasnika ili njihovih organizacija i organizacija pomoraca.
- (21) Poštujući Uredbu (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na radnike koji imaju ugovor o radu ili su u radnom odnosu kako je definiran zakonom, kolektivnim ugovorima ili praksom na snazi u svakoj državi članici, uzimajući u obzir kriterije koje je utvrdio Sud Europske unije za utvrđivanje statusa radnika. Pod uvjetom da ispunjavaju te kriterije, radnici i u privatnom sektoru i u javnom sektoru, kao i radnici u kućanstvu, radnici s ugovorima o radu na zahtjev, radnici na ugovore o radu s prekidima, radnici na osnovi vrijednosnih kupona, radnici koji rade putem platformi, stažisti, pripravnici i drugi nestandardni radnici, kao i lažno samozaposleni i neprijavljeni radnici mogli bi biti obuhvaćeni područjem primjene ove Direktive. Osobe koje su zaista samozaposlene nisu obuhvaćene područjem primjene ove Direktive jer ne ispunjavaju te kriterije. Zloupotreba statusa samozaposlene osobe, kako je definiran nacionalnim pravom, bilo na nacionalnoj razini bilo u prekograničnim situacijama, oblik je lažno prijavljenog rada koji je često povezan s neprijavljenim radom. Lažno samozapošljavanje događa se ako je osoba prijavljena kao samozaposlena osoba iako ispunjava uvjete koji su specifični za radni odnos, s ciljem izbjegavanja određenih pravnih ili fiskalnih obveza. Takve bi osobe trebale biti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive. Utvrđivanje postojanja radnog odnosa trebalo bi se temeljiti na činjenicama koje se odnose na stvarno obavljanje rada, a ne na tome kako stranke opisuju svoj odnos.
- (22) Kolektivno pregovaranje o određivanju plaća koje dobro funkcionira važno je sredstvo kojim se osigurava da su radnici zaštićeni primjerenim minimalnim plaćama kojima se stoga omogućuje pristojan životni standard. U državama članicama sa zakonskim minimalnim plaćama kolektivno pregovaranje podupire opća kretanja plaća te stoga doprinosi poboljšanju primjerenosti minimalnih plaća te životnim i radnim uvjetima radnika. U državama članicama u kojima se zaštita u obliku minimalne plaće osigurava isključivo kolektivnim pregovaranjem, njihova razina i udio zaštićenih radnika izravno ovise o funkcioniranju sustava kolektivnog pregovaranja i obuhvatu kolektivnog pregovaranja. Snažnim kolektivnim pregovaranjem koje dobro funkcionira i velikim obuhvatom sektorskim ili međusektorskim kolektivnim ugovorima jača se primjerenost i obuhvat minimalnih plaća.

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 2007/431/EZ od 7. lipnja 2007. o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske zajednice ratificiraju Konvenciju o radu pomoraca Međunarodne organizacije rada iz 2006. (SL L 161, 22.6.2007., str. 63.).

⁽⁷⁾ Uredba (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (SL L 177, 4.7.2008., str. 6.).

- (23) Zaštita u obliku minimalne plaće putem kolektivnih ugovora donosi koristi radnicima, poslodavcima i poduzećima. U nekim državama članicama ne postoje zakonske minimalne plaće. U tim državama članicama plaće, među ostalim i zaštita u obliku minimalne plaće, osiguravaju se isključivo kolektivnim pregovaranjem između socijalnih partnera. Prosječne plaće u tim državama članicama među najvišima su u Uniji. Te sustave karakterizira vrlo veliki obuhvat kolektivnog pregovaranja te visoke razine članstva i u udrugama poslodavaca i u sindikatima. Minimalne plaće koje su predviđene u kolektivnim ugovorima koji su proglašeni univerzalno primjenjivima bez bilo kakvog diskrecijskog prava tijela koje ih proglašava u pogledu sadržaja primjenjivih odredbi ne bi trebalo smatrati zakonskim minimalnim plaćama.
- (24) U kontekstu smanjenja obuhvata kolektivnog pregovaranja ključno je da države članice promiču kolektivno pregovaranje, olakšaju ostvarivanje prava na kolektivno pregovaranje o određivanju plaća i time poboljšaju određivanje plaća predviđeno u kolektivnim ugovorima kako bi se poboljšala zaštita radnikâ u obliku minimalne plaće. Države članice ratificirale su Konvenciju MOR-a br. 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje iz 1948. i Konvenciju MOR-a br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivnom pregovaranju iz 1949. Pravo na kolektivno pregovaranje priznato je tim konvencijama MOR-a, Konvencijom MOR-a br. 151 o radnim odnosima (javne službe) iz 1978. i Konvencijom MOR-a br. 154 o kolektivnom pregovaranju iz 1981., kao i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i ESP-om. Člancima 12. i 28. Povelje jamči se sloboda okupljanja i udruživanja te pravo na kolektivno pregovaranje i djelovanje. U skladu s njezinom preambulom, Poveljom se ponovno potvrđuju ta prava jer ona osobito proizlaze iz Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te socijalnih povelja koje su donijeli Unija i Vijeće Europe. Države članice trebale bi, prema potrebi i u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom, poduzeti mjere kojima se promiče kolektivno pregovaranje o određivanju plaća. Takve mjere mogle bi uključivati, među ostalim, mjere kojima se predstavnicima sindikata olakšava pristup radnicima.
- (25) Države članice s velikim obuhvatom kolektivnog pregovaranja obično imaju mali udio radnika s niskim plaćama i visoke minimalne plaće. Države članice s malim udjelom osoba s niskim dohotkom imaju stopu obuhvata kolektivnog pregovaranja veću od 80 %. Slično tome, u većini država članica s visokim razinama minimalnih plaća u odnosu na prosjek plaće obuhvat kolektivnog pregovaranja veći je od 80 %. Stoga bi svaka država članica sa stopom obuhvata kolektivnog pregovaranja manjom od 80 % trebala donijeti mjere za poboljšanje takvog kolektivnog pregovaranja. Svaka država članica u kojoj je obuhvat kolektivnog pregovaranja manji od praga od 80 % trebala bi osigurati okvir u kojem su predviđeni uvjeti koji omogućuju provedbu kolektivnog pregovaranja i izraditi akcijski plan za promicanje kolektivnog pregovaranja kako bi se postupno povećala stopa obuhvata kolektivnog pregovaranja. Kako bi se poštovala autonomija socijalnih partnera, koja uključuje njihovo pravo na kolektivno pregovaranje i isključuje bilo kakvu obvezu sklapanja kolektivnih ugovora, prag od 80 % obuhvata kolektivnog pregovaranja trebalo bi tumačiti samo kao pokazatelj kojim se aktivira obveza izrade akcijskog plana.

Aksijski plan trebalo bi redovito preispitivati, a najmanje svakih pet godina, te prema potrebi revidirati. Aksijski plan i svako njegovo ažuriranje trebalo bi dostaviti Komisiji te objaviti. Svaka država članica trebala bi moći odlučiti o odgovarajućem obliku svojeg akcijskog plana. Aksijski plan koji je država članica donijela prije stupanja na snagu ove Direktive može se smatrati akcijskim planom u smislu ove Direktive, pod uvjetom da sadržava djelovanja za djelotvorno promicanje kolektivnog pregovaranja i ispunjava obveze iz ove Direktive. Svaka država članica trebala bi izraditi takav akcijski plan nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima ili u dogovoru s njima, ili na zajednički zahtjev socijalnih partnera, prema njihovu dogovoru. Stope obuhvata kolektivnog pregovaranja u državama članicama znatno se razlikuju zbog niza čimbenika, uključujući nacionalnu tradiciju i praksu te povijesni kontekst. To bi trebalo uzeti u obzir pri analizi napretka prema većem obuhvatu kolektivnog pregovaranja, posebno u pogledu akcijskog plana predviđenog u ovoj Direktivi.

- (26) Pouzdana pravila, postupci i djelotvorne prakse za određivanje i ažuriranje zakonskih minimalnih plaća potrebni su kako bi se osigurale primjerene minimalne plaće i pritom očuvalе postojeće i stvorile nove mogućnosti za zapošljavanje, osigurali jednaki uvjeti tržišnog natjecanja i konkurentnost poduzeća, uključujući mikropoduzeća, mala poduzeća i srednja poduzeća (MSP-ovi). Ta pravila, postupci i prakse uključuju niz sastavnica kojima se doprinosi primjerenosti zakonskih minimalnih plaća, uključujući kriterije za usmjeravanje država članica pri određivanju i ažuriranju zakonskih minimalnih plaća i pokazatelje za procjenu njihove primjerenosti, redovita i pravovremena ažuriranja, postojanje savjetodavnih tijela te sudjelovanje socijalnih partnera. Pravodobno i djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera u određivanju i ažuriranju zakonskih minimalnih plaća te u uspostavi ili izmjeni mehanizama za automatsku indeksaciju, ako postoje, još je jedan element dobrog upravljanja kojim se omogućuje informiran i uključiv proces donošenja odluka. Države članice trebale bi socijalnim partnerima pružati

relevantne informacije o određivanju i ažuriranju zakonskih minimalnih plaća. Davanje mogućnosti socijalnim partnerima da daju mišljenja o određivanju i ažuriranju zakonskih minimalnih plaća i u vezi s tim dobiju obrazložen odgovor na mišljenja iznesena prije predstavljanja prijedloga te prije donošenja bilo kakvih odluka moglo bi doprinijeti pravilnom sudjelovanju socijalnih partnera u tom procesu.

- (27) Države članice koje upotrebljavaju mehanizam za automatsku indeksaciju, uključujući poluautomatske mehanizme u kojima je zajamčeno barem minimalno obvezno povećanje zakonske minimalne plaće, trebale bi također provoditi postupke za ažuriranje zakonskih minimalnih plaća najmanje svake četiri godine. Ta bi se redovita ažuriranja trebala sastojati od evaluacije minimalne plaće uzimajući u obzir kriterije za usmjeravanje, a nakon toga bi, prema potrebi, trebala uslijediti izmjena iznosa. Učestalost automatske indeksacije, s jedne strane, i ažuriranja zakonskih minimalnih plaća, s druge strane, mogu se razlikovati. Države članice u kojima ne postoje mehanizmi za automatsku ili poluautomatsku indeksaciju trebale bi ažurirati svoju zakonsku minimalnu plaću najmanje svake dvije godine.
- (28) Minimalne plaće smatraju se primjerenima ako su pravedne u odnosu na distribuciju plaća u relevantnoj državi članici i ako osiguravaju pristojan životni standard radnicima na temelju radnog odnosa s punim radnim vremenom. Primjerenost zakonskih minimalnih plaća određuje i procjenjuje svaka država članica s obzirom na svoje nacionalne socioekonomske okolnosti, uključujući rast zapošljavanja, konkurentnost te regionalna i sektorska kretanja. U svrhu tog određivanja države članice trebale bi uzeti u obzir kupovnu moć, dugoročne nacionalne razine i kretanja produktivnosti, kao i razine plaća, raspodjelu plaća i rast plaća.

Među ostalim instrumentima, košarica roba i usluga po stvarnim cijenama uspostavljena na nacionalnoj razini može biti ključna za određivanje troškova života s ciljem postizanja pristojnog životnog standarda. Osim materijalnih potreština kao što su hrana, odjeća i stanovanje, u obzir bi se mogla uzeti i potreba za sudjelovanjem u kulturnim, obrazovnim i društvenim aktivnostima. Primjereno je razmotriti određivanje i ažuriranje zakonskih minimalnih plaća odvojeno od mehanizama za potporu dohotku. Države članice trebale bi upotrebljavati pokazatelje i povezane referentne vrijednosti kako bi usmjeravale svoju procjenu primjerenosti zakonskih minimalnih plaća. Države članice mogu birati između pokazatelja koji se obično upotrebljavaju na međunarodnoj razini i/ili pokazatelja koji se upotrebljavaju na nacionalnoj razini. Procjena se može temeljiti na referentnim vrijednostima koje se obično upotrebljavaju na međunarodnoj razini, kao što su omjer bruto minimalne plaće i 60 % medijana bruto plaće te omjer bruto minimalne plaće i 50 % prosječne bruto plaće, koje trenutačno nisu ostvarile sve države članice, ili omjer neto minimalne plaće i 50 % ili 60 % prosječne neto plaće. Procjena se može temeljiti i na referentnim vrijednostima povezanim s pokazateljima koji se upotrebljavaju na nacionalnoj razini, kao što je usporedba neto minimalne plaće s pragom siromaštva i kupovnom moći minimalnih plaća.

- (29) Ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica za određivanje zakonske minimalne plaće i omogućivanje odstupanja i odbitaka, važno je izbjeći široku primjenu odstupanja i odbitaka jer se riskira njihov negativan utjecaj na primjerenost minimalnih plaća. Trebalo bi osigurati da se odstupanjima i odbicima poštuju načela nediskriminacije i proporcionalnosti. Odstupanjima i odbicima stoga bi se trebao nastojati ostvariti legitiman cilj. Primjeri takvih odbitaka mogu biti povrat prevelikih isplaćenih iznosa ili odbici koje je naložilo sudsko ili upravno tijelo. Ostali odbici, kao što su oni povezani s opremom potrebnom za obavljanje posla ili odbici naknada u naravi, kao što je smještaj, za sobom povlače visok rizik da budu nerazmjerni. Nadalje, ništa se u ovoj Direktivi ne bi trebalo tumačiti kao nametanje obveze državama članicama da uvedu odstupanja ili odbitke od minimalnih plaća.
- (30) Djelotvoran sustav izvršavanja zakonodavstva, uključujući pouzdano praćenje, kontrole i inspekcije na terenu, potreban je kako bi se osiguralo funkcioniranje nacionalnih okvira za zakonske minimalne plaće i usklađenost s tim okvirima. Kako bi se jačala djelotvornost tijela za izvršavanje zakonodavstva, potrebna je i bliska suradnja sa socijalnim partnerima, među ostalim i kako bi se pokušali riješiti ključni izazovi kao što su oni povezani s izrabljivačkim podugovaranjem, lažnim samozapošljavanjem, neevidentiranim prekovremenim radom ili zdravstvenim i sigurnosnim rizicima koji su povezani s povećanim intenzitetom rada. Također bi trebalo razviti kapacitete tijela za izvršavanje zakonodavstva, posebno kroz osposobljavanje i usmjeravanje. Rutinski i nenajavljeni posjeti, sudski i upravni postupci te sankcije u slučaju kršenja važna su sredstva za odvracanje poslodavaca od počinjenja kršenja.

- (31) Djelotvorna provedba zaštite u obliku minimalne plaće utvrđene pravnim odredbama ili predviđene u kolektivnim ugovorima ključna je za dodjelu i izvršenje ugovorâ o javnoj nabavi i ugovorâ o koncesiji. Do nepoštovanja kolektivnih ugovora kojima se osigurava zaštita u obliku minimalne plaće doista može doći pri izvršavanju takvih ugovora ili u lancu podugovaratelja, što dovodi do toga da radnici primaju plaću nižu od razine dogovorene u sektorskim kolektivnim ugovorima. Kako bi spriječile takve situacije, u skladu s člankom 30. stavkom 3. i člankom 42. stavkom 1. Direktive 2014/23/EU ⁽⁸⁾, člankom 18. stavkom 2. i člankom 71. stavkom 1. Direktive 2014/24/EU ⁽⁹⁾ te člankom 36. stavkom 2. i člankom 88. stavkom 1. Direktive 2014/25/EU ⁽¹⁰⁾ Europskog parlamenta i Vijeća javni naručitelji i naručitelji u javnoj nabavi poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući mogućnost uvođenja uvjeta za izvršavanje ugovora, te osiguravaju da gospodarski subjekti na svoje radnike primjenjuju plaće predviđene u kolektivnim ugovorima za relevantni sektor i zemljopisno područje i da poštuju prava radnika i sindikata koja proizlaze iz Konvencije MOR-a br. 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje iz 1948. i Konvencije MOR-a br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949., kako je navedeno u tim direktivama, radi ispunjavanja primjenjivih obveza u području radnog prava. Međutim, ovom se Direktivom ne uvode dodatne obveze u vezi s tim direktivama.
- (32) Na podnositelje zahtjeva za financijsku potporu iz fondova i programa Unije na temelju Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ i uvjete koji omogućuju provedbu koji su u njoj predviđeni trebala bi se na odgovarajući način primjenjivati pravila o javnoj nabavi i koncesijama, među ostalim i u pogledu usklađenosti s odredbama kolektivnih ugovora.
- (33) Pouzdano praćenje i prikupljanje podataka ključni su za djelotvornu zaštitu u obliku minimalne plaće. U svrhu prikupljanja podataka države članice mogu se osloniti na dostatno reprezentativne ankete na uzorku, nacionalne baze podataka, usklađene podatke Eurostata i druge javno dostupne izvore kao što je Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj. U iznimnim slučajevima u kojima nisu dostupni točni podaci države članice mogu upotrebljavati procjene. Poslodavci, posebno mikropoduzeća i ostali MSP-ovi, ne bi trebali snositi nepotrebno administrativno opterećenje u vezi s provedbom zahtjeva u pogledu prikupljanja podataka. Komisija bi trebala svake druge godine izvjestiti Europski parlament i Vijeće o svojoj analizi razina i promjena primjerenosti i obuhvata zakonskih minimalnih plaća kao i obuhvata kolektivnog pregovaranja, na temelju podataka i informacija koje trebaju dostavljati države članice.

Osim toga, napredak bi trebalo pratiti i u okviru procesa koordinacije gospodarske politike i politike zapošljavanja na razini Unije. U tom kontekstu Vijeće ili Komisija mogu zatražiti od Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu da, u skladu s člankom 150. odnosno člankom 160. UFEU-a, svaki u svojem području nadležnosti, ispituju razvoj obuhvata kolektivnog pregovaranja i primjerenosti zakonskih minimalnih plaća u državama članicama na temelju izvješća koje je izradila Komisija i drugih multilateralnih nadzornih alata kao što je utvrđivanje referentnih vrijednosti. Tijekom takvog ispitivanja odbori uključuju socijalne partnere na razini Unije, uključujući međusektorske socijalne partnere, u skladu s člankom 150. odnosno člankom 160. UFEU-a.

⁽⁸⁾ Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji (SL L 94, 28.3.2014., str. 1.).

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetskom i prometnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 243.).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

- (34) Radnicima bi trebale biti lako dostupne sveobuhvatne informacije o zakonskim minimalnim plaćama i zaštiti u obliku minimalne plaće koja je predviđena u univerzalno primjenjivim kolektivnim ugovorima kako bi se osigurala transparentnost i predvidivost u pogledu njihovih radnih uvjeta, među ostalim i za osobe s invaliditetom u skladu s Direktivom (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾.
- (35) Radnici i predstavnici radnika, uključujući one koji su članovi sindikata ili predstavnici sindikata, trebali bi moći ostvariti svoje pravo na obranu u slučaju povrede njihovih prava u vezi sa zaštitom u obliku minimalne plaće koja su predviđena u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima. Kako bi se spriječilo uskraćivanje radnicima njihovih prava predviđenih u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima te ne dovodeći u pitanje posebne oblike pravne zaštite i rješavanja sporova predviđene u kolektivnim ugovorima, uključujući sustave kolektivnog rješavanja sporova, države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da radnici imaju pristup djelotvornom, pravodobnom i nepristranom rješavanju sporova i pravo na pravnu zaštitu, kao i djelotvornu sudsku i/ili administrativnu zaštitu od bilo kojeg oblika štetnog postupanja ako odluče ostvariti svoje pravo na obranu. Sudjelovanje socijalnih partnera u daljnjem razvoju mehanizama za nepristrano rješavanje sporova u državama članicama može biti korisno. Radnike bi trebalo obavješćivati o mehanizmima pravne zaštite u svrhu ostvarivanja njihova prava na pravnu zaštitu.
- (36) Komisija bi trebala provesti evaluaciju koja je temelj za preispitivanje djelotvornosti provedbe ove Direktive. O rezultatima tog preispitivanja trebalo bi obavijestiti Europski parlament i Vijeće.
- (37) Reforme i mjere koje su države članice donijele radi promicanja zaštite radnika u obliku primjerene minimalne plaće nisu uvijek sveobuhvatne i sustavne, iako su koraci u pravom smjeru. Štoviše, djelovanja poduzeta na razini Unije radi poboljšanja primjerenosti i obuhvata minimalnih plaća mogu doprinijeti daljnjem poboljšanju životnih i radnih uvjeta u Uniji i ublažavanju zabrinutosti u pogledu mogućih štetnih gospodarskih učinaka koji proizlaze iz izoliranih mjera država članica. S obzirom na to da ciljeve ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (38) Ovom se Direktivom utvrđuju postupovne obveze kao minimalni zahtjevi, čime se ne narušava pravo država članica da donesu i zadrže povoljnije odredbe. Prava stečena na temelju postojećeg nacionalnog pravnog okvira trebala bi se i dalje primjenjivati, osim ako se ovom Direktivom uvedu povoljnije odredbe. Provedba ove Direktive ne smije se iskoristiti za smanjenje postojećih prava radnika niti može biti valjan razlog za smanjenje opće razine zaštite koja se pruža radnicima u području obuhvaćenom ovom Direktivom, uključujući posebno u pogledu smanjenja ili ukidanja minimalnih plaća.
- (39) Pri provedbi ove Direktive države članice trebale bi izbjegavati uvođenje nepotrebnih administrativnih, financijskih i pravnih ograničenja posebno ako bi se njima otežali osnivanje i razvoj MSP-ova. Stoga se države članice potiče da procijene učinak svojih mjera za prenošenje na MSP-ove kako bi osigurale da učinak na njih ne bude nerazmjernan, uz posvećivanje posebne pozornosti mikropoduzećima i administrativnom opterećenju, te da objave rezultate takvih procjena. Ako države članice utvrde da su MSP-ovi nerazmjerno pogođeni mjerama za prenošenje, trebale bi razmotriti uvođenje mjera za potporu MSP-ovima radi prilagodbe njihovih struktura primitaka od rada novim zahtjevima.

⁽¹²⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora (SL L 327, 2.12.2016., str. 1.).

- (40) Uredbe (EU) 2021/240 ⁽¹³⁾ i (EU) 2021/1057 ⁽¹⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća na raspolaganju su državama članicama radi razvoja ili poboljšavanja tehničkih aspekata okvira za minimalne plaće, uključujući u pogledu procjene primjerenosti, praćenja i prikupljanja podataka, povećanja dostupnosti, kao i izvršavanja i izgradnje općih kapaciteta povezanih s provedbom tih okvira. U skladu s Uredbom (EU) 2021/1057 države članice trebaju dodijeliti odgovarajući iznos za izgradnju kapaciteta socijalnih partnera,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. S ciljem poboljšanja životnih i radnih uvjeta u Uniji, a posebno primjerenosti minimalnih plaća za radnike kako bi se doprinijelo uzlaznoj socijalnoj konvergenciji i smanjila nejednakost plaća, ovom se Direktivom uspostavlja okvir za:

- (a) primjerenost zakonskih minimalnih plaća s ciljem postizanja pristojnih životnih i radnih uvjeta;
- (b) promicanje kolektivnog pregovaranja o određivanju plaća;
- (c) poboljšanje djelotvornog pristupa radnika pravima na zaštitu u obliku minimalne plaće ako je to predviđeno u nacionalnom pravu i/ili u kolektivnim ugovorima.

2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje potpuno poštovanje autonomije socijalnih partnera, kao ni njihovo pravo na pregovaranje o kolektivnim ugovorima i sklapanje kolektivnih ugovora.

3. U skladu s člankom 153. stavkom 5. UFEU-a ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje nadležnost država članica za određivanje razine minimalnih plaća, kao ni izbor država članica da odrede zakonske minimalne plaće, da promiču pristup zaštiti u obliku minimalne plaće predviđene u kolektivnim ugovorima ili oboje od navedenog.

4. Primjena ove Direktive u potpunosti je u skladu s pravom na kolektivno pregovaranje. Ništa se u ovoj Direktivi ne tumači kao nametanje obveze ni jednoj državi članici:

- (a) da uvede zakonsku minimalnu plaću ako se formiranje plaća osigurava isključivo kolektivnim ugovorima; ili
- (b) da bilo koji kolektivni ugovor proglasi univerzalno primjenjivim.

5. Akti kojima država članica provodi mjere u vezi s minimalnim plaćama pomoraca koje periodično utvrđuje Zajednički pomorski odbor ili drugo tijelo koje je ovlastilo Upravno tijelo Međunarodne organizacije rada ne podliježu poglavlju II. ove Direktive. Takvim se aktima ne dovodi u pitanje pravo na kolektivno pregovaranje i mogućnost usvajanja viših razina minimalnih plaća.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Direktiva primjenjuje na radnike u Uniji koji imaju ugovor o radu ili su u radnom odnosu kako je definirano zakonom, kolektivnim ugovorima ili praksom na snazi u pojedinoj državi članici, uzimajući u obzir sudsku praksu Suda Europske unije.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „minimalna plaća” znači minimalni primici od rada određeni zakonom ili kolektivnim ugovorima koje je poslodavac, uključujući u javnom sektoru, dužan isplatiti radnicima za rad obavljen tijekom određenog razdoblja;
2. „zakonska minimalna plaća” znači minimalna plaća određena zakonom ili drugim obvezujućim pravnim odredbama, isključujući minimalne plaće koje su određene kolektivnim ugovorima koji su proglašeni univerzalno primjenjivima bez bilo kakvog diskrecijskog prava tijela koje ih proglašava u pogledu sadržaja primjenjivih odredaba;
3. „kolektivno pregovaranje” znači svi pregovori koji se odvijaju u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom u svakoj državi članici između poslodavca, skupine poslodavaca ili jedne ili više organizacija poslodavaca, s jedne strane, i jednog ili više sindikata, s druge strane, radi utvrđivanja radnih uvjeta i uvjeta zapošljavanja;
4. „kolektivni ugovor” znači pisani sporazum koji se odnosi na odredbe o radnim uvjetima i uvjetima zapošljavanja koji su sklopili socijalni partneri koji imaju sposobnost pregovarati u ime radnika odnosno poslodavaca u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom, uključujući kolektivne ugovore koji su proglašeni univerzalno primjenjivima;
5. „obuhvat kolektivnog pregovaranja” znači udio radnika na nacionalnoj razini na koje se primjenjuje kolektivni ugovor, izračunan kao udio broja radnika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima u broju radnika čiji radni uvjeti mogu biti uređeni kolektivnim ugovorima u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom.

Članak 4.

Promicanje kolektivnog pregovaranja o određivanju plaća

1. Kako bi se povećao obuhvat kolektivnog pregovaranja i olakšalo ostvarivanje prava na kolektivno pregovaranje o određivanju plaća, države članice, uz sudjelovanje socijalnih partnera i u skladu s nacionalnim pravom i nacionalnom praksom:
  - (a) promiču izgradnju i jačanje kapaciteta socijalnih partnera za sudjelovanje u kolektivnom pregovaranju o određivanju plaća, posebno na sektorskoj ili međusektorskoj razini;
  - (b) potiču konstruktivne, smislene i informirane pregovore o plaćama među socijalnim partnerima, na ravnopravnoj osnovi, pri čemu obje strane imaju pristup odgovarajućim informacijama kako bi mogle obavljati svoje zadaće u pogledu kolektivnog pregovaranja o određivanju plaća;
  - (c) prema potrebi poduzimaju mjere za zaštitu ostvarivanja prava na kolektivno pregovaranje o određivanju plaća i za zaštitu radnika i predstavnika sindikata od postupanja kojima ih se diskriminira u pogledu njihova zaposlenja na temelju toga što sudjeluju ili žele sudjelovati u kolektivnom pregovaranju o određivanju plaća;
  - (d) u svrhu promicanja kolektivnog pregovaranja o određivanju plaća poduzimaju, prema potrebi, mjere za zaštitu sindikata i organizacija poslodavaca koji sudjeluju ili žele sudjelovati u kolektivnom pregovaranju od bilo kakvog međusobnog uplitanja ili uplitanja njihovih predstavnika ili članova u njihovo osnivanje, djelovanje ili upravljanje.

2. Osim toga, svaka država članica u kojoj je stopa obuhvata kolektivnog pregovaranja manja od praga od 80 % osigurava okvir kojim su predviđeni uvjeti koji omogućuju provedbu kolektivnog pregovaranja, bilo zakonom nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima bilo u dogovoru sa socijalnim partnerima. Takva država članica također izrađuje akcijski plan za promicanje kolektivnog pregovaranja. Država članica izrađuje takav akcijski plan nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima ili u dogovoru s njima ili, na zajednički zahtjev socijalnih partnera, prema njihovu dogovoru. Akcijskim planom utvrđuju se jasan vremenski okvir i konkretne mjere za postupno povećanje stope obuhvata kolektivnog pregovaranja, uz potpuno poštovanje autonomije socijalnih partnera. Država članica redovito preispituje svoj akcijski plan i prema potrebi ga ažurira. Ako država članica ažurira svoj akcijski plan, to čini nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima ili u dogovoru s njima ili, na zajednički zahtjev socijalnih partnera, prema njihovu dogovoru. Takav akcijski plan u svakom se slučaju preispituje najmanje svakih pet godina. Akcijski plan i svako njegovo ažuriranje objavljuje se i dostavlja Komisiji.

POGLAVLJE II.

ZAKONSKE MINIMALNE PLAĆE

Članak 5.

Postupak za određivanje primjerenih zakonskih minimalnih plaća

1. Države članice u kojima postoje zakonske minimalne plaće uspostavljaju potrebne postupke za određivanje i ažuriranje zakonskih minimalnih plaća. Takvo određivanje i ažuriranje vodi se kriterijima utvrđenima kako bi se doprinijelo njihovoj primjerenosti, s ciljem postizanja pristojnog životnog standarda, smanjenja siromaštva unatoč zaposlenju, kao i promicanja socijalne kohezije i uzlazne socijalne konvergenije te smanjenja razlike u plaćama na temelju spola. Države članice u skladu sa svojim nacionalnim praksama definiraju te kriterije u relevantnom nacionalnom pravu, u odlukama svojih nadležnih tijela ili u trostranim sporazumima. Kriteriji moraju biti definirani na jasan način. Države članice mogu odlučiti o relativnoj težini tih kriterija, uključujući elemente iz stavka 2., uzimajući u obzir svoje nacionalne socioekonomske okolnosti.

2. Nacionalni kriteriji iz stavka 1. uključuju barem sljedeće elemente:

- (a) kupovnu moć zakonskih minimalnih plaća uzimajući u obzir troškove života;
- (b) opću razinu plaća i njihovu distribuciju;
- (c) stopu rasta plaća;
- (d) dugoročne nacionalne razine i kretanja produktivnosti.

3. Ne dovodeći u pitanje obveze utvrđene u ovom članku, države članice mogu dodatno upotrebljavati mehanizam za automatsku indeksaciju zakonskih minimalnih plaća, na temelju bilo kojih odgovarajućih kriterija i u skladu s nacionalnim zakonima i nacionalnim praksama, pod uvjetom da primjena tog mehanizma ne dovodi do smanjenja zakonske minimalne plaće.

4. Države članice upotrebljavaju indikativne referentne vrijednosti kako bi usmjeravale svoju procjenu primjerenosti zakonskih minimalnih plaća. U tu svrhu mogu upotrebljavati indikativne referentne vrijednosti koje se obično upotrebljavaju na međunarodnoj razini, kao što su 60 % medijana bruto plaće i 50 % prosječne bruto plaće, i/ili indikativne referentne vrijednosti koje se upotrebljavaju na nacionalnoj razini.

5. Države članice osiguravaju provedbu redovitih i pravodobnih ažuriranja zakonskih minimalnih plaća najmanje svake dvije godine ili, kad je riječ o državama članicama koje upotrebljavaju mehanizam za automatsku indeksaciju iz stavka 3., najmanje svake četiri godine.

6. Svaka država članica određuje ili osniva jedno ili više savjetodavnih tijela koja savjetuju nadležna tijela o pitanjima koja se odnose na zakonske minimalne plaće i omogućuje operativno djelovanje tih tijela.

Članak 6.

Odstupanja i odbici

1. Ako države članice dopuštaju različite stope zakonske minimalne plaće za određene skupine radnika ili odbitke kojima se isplaćeni primici od rada smanjuju na razinu nižu od relevantne zakonske minimalne plaće, one moraju osigurati da se tim odstupanjima i odbicima poštuju načela nediskriminacije i proporcionalnosti, pri čemu potonje načelo uključuje ostvarenje legitimnog cilja.
2. Ništa se u ovoj Direktivi ne smije tumačiti kao nametanje obveze državama članicama da uvedu odstupanja ili odbitke od zakonskih minimalnih plaća.

Članak 7.

Sudjelovanje socijalnih partnera u određivanju i ažuriranju zakonskih minimalnih plaća

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi pravodobno i djelotvorno uključile socijalne partnere u određivanje i ažuriranje zakonskih minimalnih plaća na način kojim se osigurava njihovo dobrovoljno sudjelovanje u raspravama tijekom cijelog procesa donošenja odluka, uključujući sudjelovanjem u savjetodavnim tijelima iz članka 5. stavka 6., a posebno u pogledu:

- (a) odabira i primjene kriterija za određivanje razine zakonske minimalne plaće te utvrđivanja formule za automatsku indeksaciju i njezinu izmjenu ako takva formula postoji, kako je navedeno u članku 5. stavcima 1., 2. i 3.;
- (b) odabira i primjene indikativnih referentnih vrijednosti iz članka 5. stavka 4. za procjenu primjerenosti zakonskih minimalnih plaća;
- (c) ažuriranja zakonskih minimalnih plaća iz članka 5. stavka 5.;
- (d) utvrđivanja odstupanja i odbitaka od zakonskih minimalnih plaća iz članka 6.;
- (e) odluka o prikupljanju podataka i provođenju studija i analiza radi pružanja informacija tijelima i drugim relevantnim stranama uključenima u određivanje zakonskih minimalnih plaća.

Članak 8.

Djelotvoran pristup radnika zakonskim minimalnim plaćama

Kako bi poboljšale djelotvoran pristup radnika zaštiti u obliku minimalne plaće, što prema potrebi uključuje i jačanje izvršavanja te zaštite, države članice uz sudjelovanje socijalnih partnera poduzimaju sljedeće mjere ako je potrebno:

- (a) osiguravanje djelotvornih, proporcionalnih i nediskriminirajućih kontrola i inspekcija na terenu koje provode inspektorati rada ili tijela odgovorna za izvršavanje zakonskih minimalnih plaća;
- (b) razvoj kapaciteta tijela za izvršavanje zakonodavstva, posebno kroz osposobljavanje i usmjeravanje, radi proaktivnog usmjeravanja na poslodavce koji ne poštuju propise i progona takvih poslodavaca.

POGLAVLJE III.

HORIZONTALNE ODREDBE

Članak 9.

Javna nabava

U skladu s direktivama 2014/23/EU, 2014/24/EU i 2014/25/EU države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da gospodarski subjekti i njihovi podugovaratelji pri dodjeli i izvršenju ugovorâ o javnoj nabavi ili ugovorâ o koncesiji ispunjavaju primjenjive obveze u pogledu plaća, prava na organiziranje i kolektivno pregovaranje o određivanju plaća u području socijalnog i radnog prava utvrđenog pravom Unije, nacionalnim pravom, kolektivnim ugovorima ili odredbama međunarodnog socijalnog i radnog prava, uključujući Konvenciju MOR-a br. 87 o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje iz 1948. i Konvenciju MOR-a br. 98 o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949.

Članak 10.

Praćenje i prikupljanje podataka

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da su uspostavljeni djelotvorni alati za prikupljanje podataka radi praćenja zaštite u obliku minimalne plaće.
2. Države članice svake druge godine prije 1. listopada izvještajne godine dostavljaju Komisiji sljedeće podatke i informacije:
  - (a) stopu i razvoj obuhvata kolektivnog pregovaranja;
  - (b) u pogledu zakonskih minimalnih plaća:
    - i. razinu zakonske minimalne plaće i udio radnika koji su njom obuhvaćeni;
    - ii. opis postojećih odstupanja i odbitaka te razloge za njihovo uvođenje, kao i udio radnika obuhvaćenih odstupanjima, u mjeri u kojoj su ti podaci dostupni;
  - (c) u pogledu zaštite u obliku minimalne plaće predviđene samo u kolektivnim ugovorima:
    - i. najniže stope plaće predviđene u kolektivnim ugovorima kojima su obuhvaćene osobe s niskim primanjima ili njihovu procjenu ako odgovornim nacionalnim tijelima nisu dostupni točni podaci, te udio radnika koji su obuhvaćeni tim kolektivnim ugovorima ili njegovu procjenu ako odgovornim nacionalnim tijelima nisu dostupni točni podaci;
    - ii. razinu plaća isplaćenih radnicima koji nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorima i njihov odnos prema razini plaća isplaćenih radnicima koji su obuhvaćeni kolektivnim ugovorima.

Države članice koje podliježu obvezama izvješćivanja iz prvog podstavka točke (c) dužne su dostavljati podatke iz prvog podstavka točke (c) podtočke i. barem u pogledu sektorskih, zemljopisnih i drugih kolektivnih ugovora s više poslodavaca, među ostalim i u pogledu kolektivnih ugovora koji su proglašeni univerzalno primjenjivima.

Države članice dostavljaju statističke podatke i informacije iz ovog stavka razvrstane po spolu, dobi, invaliditetu, veličini trgovačkog društva i sektoru, u mjeri u kojoj je to dostupno.

Prvo izvješće obuhvaća 2021., 2022. i 2023. i dostavlja se do 1. listopada 2025. Države članice mogu izostaviti statističke podatke i informacije koji nisu dostupni prije 15. studenog 2024.

3. Komisija analizira podatke i informacije koje su države članice dostavile u izvješćima iz stavka 2. ovog članka i u akcijskim planovima iz članka 4. stavka 2. Komisija u tom pogledu svake druge godine podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću te istodobno objavljuje podatke i informacije koje su dostavile države članice.

Članak 11.

Informacije o zaštiti u obliku minimalne plaće

Države članice osiguravaju da su informacije o zakonskim minimalnim plaćama i zaštiti u obliku minimalne plaće koja je predviđena u univerzalno primjenjivim kolektivnim ugovorima, uključujući informacije o mehanizmima pravne zaštite, javno dostupne, prema potrebi na najrelevantnijem jeziku, kako je utvrdila država članica, na sveobuhvatan i lako dostupan način, među ostalim i osobama s invaliditetom.

Članak 12.

Pravo na pravnu zaštitu i zaštitu od nepovoljnog postupanja ili nepovoljnih posljedica

1. Ne dovodeći u pitanje posebne oblike pravne zaštite i rješavanja sporova predviđene, ako je to primjenjivo, u kolektivnim ugovorima, države članice osiguravaju da radnici, uključujući one čiji je radni odnos prestao, imaju pristup djelotvornom, pravodobnom i nepristranom rješavanju sporova i pravo na pravnu zaštitu, u slučaju kršenja prava koja se odnose na zakonske minimalne plaće ili na zaštitu u obliku minimalne plaće ako su takva prava predviđena u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zaštitile radnike i predstavnike radnika, uključujući one koji su članovi ili predstavnici sindikata, od svakog nepovoljnog postupanja poslodavca i od svih nepovoljnih posljedica koje proizlaze iz pritužbe podnesene poslodavcu ili koje proizlaze iz bilo kojeg postupka pokrenutog s ciljem osiguravanja usklađenosti u slučajevima kršenja prava koja se odnose na zaštitu u obliku minimalne plaće ako su takva prava predviđena u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima.

Članak 13.

Sankcije

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja prava i obveza iz područja primjene ove Direktive ako su ta prava i obveze predviđeni u nacionalnom pravu ili u kolektivnim ugovorima. U državama članicama u kojima ne postoje zakonske minimalne plaće ta pravila mogu sadržavati ili biti ograničena na upućivanje na naknadu štete i/ili ugovorne kazne koji su, prema potrebi, predviđeni u pravilima o izvršavanju kolektivnih ugovora. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Širenje informacija

Države članice osiguravaju da se radnici i poslodavci, uključujući MSP-ove, upoznaju s nacionalnim mjerama kojima se prenosi ova Direktiva, zajedno s relevantnim odredbama koje su već na snazi i koje se odnose na predmet utvrđen u članku 1.

Članak 15.

Evaluacija i preispitivanje

Nakon savjetovanja s državama članicama i socijalnim partnerima na razini Unije Komisija provodi evaluaciju ove Direktive do 15. studenog 2029. Komisija nakon toga Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o preispitivanju provedbe ove Direktive i prema potrebi predlaže zakonodavne izmjene.

Članak 16.**Zadržavanje postignute razine zaštite i povoljnije odredbe**

1. Ova Direktiva ne predstavlja valjane razloge za smanjivanje opće razine zaštite koja se već pruža radnicima u državama članicama, posebno u pogledu smanjenja ili ukidanja minimalnih plaća.
2. Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da primjenjuju ili donose zakone i druge propise koji su povoljniji za radnike, ili da potiču ili dopuštaju primjenu kolektivnih ugovora koji su povoljniji za radnike. Ne smije se tumačiti kao da sprečava države članice da povećaju zakonske minimalne plaće.
3. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje bilo koja prava koja su radnicima dodijeljena drugim pravnim aktima Unije.

Članak 17.**Prenošenje i provedba**

1. Države članice donose mjere potrebne radi usklađivanja s ovom Direktivom do 15. studenog 2024. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.
3. Države članice u skladu sa svojim nacionalnim pravom i svojom nacionalnom praksom poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale djelotvorno sudjelovanje socijalnih partnera s ciljem provedbe ove Direktive. U tu svrhu mogu povjeriti tu provedbu socijalnim partnerima, u cijelosti ili djelomično, uključujući u pogledu izrade akcijskog plana u skladu s člankom 4. stavkom 2., ako socijalni partneri to zajednički zatraže. Države članice pritom poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se obveze utvrđene u ovoj Direktivi poštuju u svakom trenutku.
4. Obavijest iz stavka 2. uključuje opis sudjelovanja socijalnih partnera u provedbi ove Direktive.

Članak 18.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 19.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. listopada 2022.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA VIJEĆA (EU) 2022/2042

od 24. listopada 2022.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 1284/2009 o uvođenju posebnih mjera ograničavanja prema Republici Gvineji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 215.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2022/2052 od 24. listopada 2022. o izmjeni Odluke 2010/638/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir zajednički prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europske komisije,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EU) br. 1284/2009 ⁽²⁾ provode se mjere predviđene u Odluci Vijeća 2010/638/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje.
- (2) Odlukom (ZVSP) 2022/2052 uvodi se izmjena naslova Odluke 2010/638/ZVSP.
- (3) Regulatorno djelovanje na razini Unije stoga je potrebno radi provedbe Odluke (ZVSP) 2022/2052, posebno kako bi se osiguralo da je gospodarski subjekti u svim državama članicama ujednačeno primjenjuju.
- (4) Uredbu (EU) br. 1284/2009 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Naslov Uredbe (EU) br. 1284/2009 zamjenjuje se sljedećim:

„Uredba Vijeća (EU) br. 1284/2009 od 22. prosinca 2009. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Gvineji”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.⁽¹⁾ Vidjeti stranicu 74. ovoga Službenog lista.⁽²⁾ Uredba Vijeća (EU) br. 1284/2009 od 22. prosinca 2009. o uvođenju posebnih mjera ograničavanja prema Republici Gvineji (SL L 346, 23.12.2009., str. 26.).

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourgu 24. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednica
A. HUBÁČKOVÁ

PROVEDBENA UREDBA VIJEĆA (EU) 2022/2043**od 24. listopada 2022.****o provedbi Uredbe (EU) 2015/1755 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2015/1755 od 1. listopada 2015. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13. stavak 4.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 1. listopada 2015. donijelo Uredbu (EU) 2015/1755.
- (2) Na temelju preispitivanja koje je provelo Vijeće tri osobe trebalo bi izbrisati s popisa fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela koji podliježu mjerama ograničavanja, navedenog u Prilogu I. Uredbi (EU) 2015/1755.
- (3) Prilog I. Uredbi (EU) 2015/1755 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog I. Uredbi (EU) 2015/1755 mijenja se kako je navedeno u Prilogu ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourg 24. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednica
A. HUBÁČKOVÁ

⁽¹⁾ SL L 257, 2.10.2015., str. 1.

PRILOG

U Prilogu I. Uredbi (EU) 2015/1755 (Popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela iz članka 2.) brišu se sljedeći unosi:

- unos 1. (Godefroid BIZIMANA);
  - unos 2. (Gervais NDIRAKOBUCA također poznat kao NDAKUGARIKA);
  - unos 4. (Léonard NGENDAKUMANA).
-

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2044**od 18. listopada 2022.****o odobrenju izmjena specifikacije zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla („Roero” (ZOI))**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 99.,

budući da:

- (1) Komisija je ispitala zahtjev za odobrenje izmjena specifikacije za zaštićenu oznaku izvornosti „Roero”, koji je Italija prosljedila u skladu s člankom 105. Uredbe (EU) br. 1308/2013.
- (2) Komisija je zahtjev za odobrenje izmjena specifikacije objavila u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾ u skladu s člankom 97. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1308/2013.
- (3) Komisiji nije dostavljen ni jedan prigovor u skladu s člankom 98. Uredbe (EU) br. 1308/2013.
- (4) Stoga bi izmjene specifikacije trebalo odobriti u skladu s člankom 99. Uredbe (EU) br. 1308/2013.
- (5) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za zajedničku organizaciju poljoprivrednih tržišta,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Odobrava se izmjena specifikacije objavljena u *Službenom listu Europske unije* povezana s nazivom „Roero” (ZOI).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. listopada 2022.

Za Komisiju,
u ime predsjednice,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Član Komisije

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁽²⁾ SL C 170, 25.4.2022., str. 21.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2045**od 18. listopada 2022.****o odobrenju izmjene specifikacije koja nije manja za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla „Chianti Classico” (ZOI)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 52. stavak 2.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 53. stavkom 1. prvim podstavkom Uredbe (EU) br. 1151/2012 Komisija je ispitala zahtjev Italije za odobrenje izmjene specifikacije za zaštićenu oznaku izvornosti „Chianti Classico”, registriranu u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 2446/2000 ⁽²⁾ kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) br. 216/2011 ⁽³⁾ i Uredbom Komisije (EU) br. 267/2013 ⁽⁴⁾.
- (2) Budući da predmetna izmjena nije manja u smislu članka 53. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012, Komisija je u skladu s člankom 50. stavkom 2. točkom (a) te uredbe objavila zahtjev za izmjenu u *Službenom listu Europske unije* ⁽⁵⁾.
- (3) Budući da Komisiji nije dostavljen ni jedan prigovor u smislu članka 51. Uredbe (EU) br. 1151/2012, izmjenu specifikacije potrebno je odobriti,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1. Odobrava se izmjena specifikacije objavljena u *Službenom listu Europske unije* za naziv „Chianti Classico” (ZOI).**Članak 2.**Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.⁽¹⁾ SL L 343, 14.12.2012., str. 1.⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 2446/2000 od 6. studenoga 2000. o dopuni Priloga Uredbi (EZ) br. 2400/96 o upisu određenih naziva u Registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla kako je predviđeno u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2081/92 o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 281, 7.11.2000., str. 12.).⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) br. 216/2011 od 1. ožujka 2011. o odobrenju izmjena koje nisu manje u specifikaciji za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Chianti Classico (ZOI)) (SL L 59, 4.3.2011., str. 17.).⁽⁴⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 267/2013 od 18. ožujka 2013. o odobravanju manje izmjene specifikacije za naziv upisan u registar zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla (Chianti Classico (ZOI)) (SL L 82, 22.3.2013., str. 38.).⁽⁵⁾ SL C 234, 17.6.2022., str. 14.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. listopada 2022.

Za Komisiju,
u ime predsjednice,
Janusz WOJCIECHOWSKI
Član Komisije

UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2046**od 24. listopada 2022.**

o izmjeni priloga Uredbi (EU) br. 1408/2013 radi njihove prilagodbe kako bi se uzele u obzir odredbe Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njegova Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2015/1588 od 13. srpnja 2015. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na određene kategorije horizontalnih državnih potpora ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 2. stavak 1.,

nakon savjetovanja sa Savjetodavnim odborom za državne potpore,

budući da:

- (1) U prilogima I. i II. Uredbi Komisije (EU) br. 1408/2013 ⁽²⁾ utvrđeni su najveći kumulativni iznosi *de minimis* potpora koje se po državi članici mogu dodijeliti poduzetnicima koji se bave primarnom proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda tijekom bilo kojeg razdoblja od tri fiskalne godine iz članka 3. stavka 3. odnosno članka 3. stavka 3.a te uredbe.
- (2) Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju ⁽³⁾ („Sporazum o povlačenju”), čiji je sastavni dio Protokol o Irskoj/Sjevernoj Irskoj („Protokol”), stupio je na snagu 1. veljače 2020.
- (3) Prijelazno razdoblje predviđeno člankom 126. Sporazuma o povlačenju, tijekom kojeg se pravo Unije i dalje u velikoj mjeri primjenjivalo na Ujedinjenu Kraljevinu Velike Britanije i Sjeverne Irske i unutar nje, završilo je 31. prosinca 2020.
- (4) Međutim, člankom 10. Protokola predviđa se da se određene odredbe prava Unije navedene u Prilogu 5. tom protokolu primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu u vezi s mjerama koje utječu na trgovinu poljoprivrednim proizvodima između Sjeverne Irske i Unije.
- (5) Među tim je odredbama navedena uredba (EU) br. 1408/2013.
- (6) Kako bi se osigurala usklađenost s odredbama Sporazuma o povlačenju i Protokola, najveće kumulativne iznose za cijelu Ujedinjenu Kraljevinu utvrđene u prilogima Uredbi (EU) br. 1408/2013 potrebno je zamijeniti odgovarajućim iznosima samo za Sjevernu Irsku.
- (7) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti, najveći kumulativni iznosi za Sjevernu Irsku trebali bi se temeljiti na istoj metodi izračuna koja se primjenjivala za države članice u vrijeme kada su ti prilozima utvrđeni.
- (8) Uredbu (EU) br. 1408/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽¹⁾ SL L 248, 24.9.2015., str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013., str. 9.).

⁽³⁾ SL C 384 I, 12.11.2019.

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1408/2013

Uredba (EU) br. 1408/2013 mijenja se kako slijedi:

(1) Članak 1. stavak 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) potpora za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice (*), odnosno potpora u izravnoj vezi s izvezenim količinama, uspostavom i funkcioniranjem distribucijske mreže ili drugim tekućim izdacima koji su povezani s izvoznom djelatnošću;

(*) Budući da se u skladu s člankom 10. i Prilogom 5. Protokolu Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL C 384I, 12.11.2019.) određene odredbe prava Unije o državnim potporama u pogledu mjera koje utječu na trgovinu između Sjeverne Irske i Unije nastavljaju primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu, svako upućivanje na državu članicu u ovoj Uredbi tumači se kao upućivanje na državu članicu ili Ujedinjenu Kraljevinu u pogledu Sjeverne Irske.”

(2) u Prilogu I., redak u kojem se utvrđuje najveći kumulativni iznos *de minimis* potpore za Ujedinjenu Kraljevinu zamjenjuje se sljedećim:

„Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske 29 741 417”;

(3) u Prilogu II., redak u kojem se utvrđuje najveći kumulativni iznos *de minimis* potpore za Ujedinjenu Kraljevinu zamjenjuje se sljedećim:

„Ujedinjena Kraljevina u pogledu Sjeverne Irske 35 689 700.”

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. listopada 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2047**od 24. listopada 2022.****o ispravku Provedbene uredbe (EU) 2021/2325 u pogledu priznavanja određenih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 48. stavak 3. i članak 57. stavak 2.,

budući da:

- (1) U Prilogu II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/2325 ⁽²⁾ utvrđen je popis kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova priznatih u svrhu ekvivalentnosti i nadležnih za provedbu kontrola i izdavanje certifikata u trećim zemljama.
- (2) U Prilogu IV. Uredbi Komisije (EZ) br. 1235/2008 ⁽³⁾ izvorno je priznat subjekt „Ecocert SA” za Bahrein u pogledu kategorije proizvoda D. U Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/2325 pogrešno je ostavljen prazan redak koji se odnosi na Bahrein za kategoriju proizvoda D. Ta se pogreška treba ispraviti.
- (3) U Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/2325 pogrešno je navedeno sljedeće: „Florida Certified Organic Growers and Consumers, Inc. (FOG), DBA as Quality Certification Services (QCS)” kao priznato tijelo u Kostariki za kategoriju proizvoda A. Usto, kontrolno tijelo nije dostavilo pojedinosti o vrsti proizvoda koje bi htjelo certificirati za kategoriju proizvoda D u Kostariki te mu je stoga pogrešno dodijeljeno priznanje za tu kategoriju proizvoda. Potrebno je ispraviti odgovarajući unos.
- (4) Provedbenu uredbu (EU) 2021/2325 trebalo bi stoga na odgovarajući način ispraviti.
- (5) Zemljopisno područje primjene priznanja subjekta „Ecocert SA” bilo je pogrešno ograničeno. Tu pogrešku koja se odnosi na Bahrein za kategoriju proizvoda D trebalo bi stoga ispraviti retroaktivno od datuma stupanja na snagu Provedbene uredbe (EU) 2021/2325. Priznavanje subjekta „Florida Certified Organic Growers and Consumers, Inc. (FOG), DBA as Quality Certification Services (QCS)” pogrešno je prošireno na kategorije proizvoda A i D u Kostariki. Tu bi pogrešku stoga trebalo ispraviti retroaktivno od datuma početka primjene Provedbene uredbe (EU) 2021/2325.
- (6) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za ekološku proizvodnju,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilog II. Uredbi (EU) 2021/2325 ispravlja se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

⁽¹⁾ SL L 150, 14.6.2018., str. 1.⁽²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/2325 od 16. prosinca 2021. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća, popisa trećih zemalja i popisa kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova koji su priznati na temelju članka 33. stavaka 2. i 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju (SL L 465, 29.12.2021., str. 8.).⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 334, 12.12.2008., str. 25.).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. listopada 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Prilog II. Uredbi (EU) 2021/2325 ispravlja se kako slijedi:

(1) u točki 3. unosa za „Ecocert SA”, redak za Bahrein zamjenjuje se sljedećim:

Kodni broj	Treća zemlja	Kategorija proizvoda					
		A	B	C	D	E	F
„BH-BIO-154	Bahrein	x	x	—	x	—	—”

(2) u točki 3. unosa za „Florida Certified Organic Growers and Consumers, Inc. (FOG), DBA as Quality Certification Services (QCS)” redak za Kostariku zamjenjuje se sljedećim:

Kodni broj	Treća zemlja	Kategorija proizvoda					
		A	B	C	D	E	F
„CR-BIO-144	Kostarika	—	—	—	—	x	—”

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2048**od 24. listopada 2022.****o odobravanju L(+) mliječne kiseline kao postojeće aktivne tvari za uporabu u biocidnim proizvodima vrste 6 u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 89. stavak 1. treći podstavak,

budući da:

- (1) Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 1062/2014 ⁽²⁾ utvrđen je popis postojećih aktivnih tvari koje treba ocijeniti radi njihova mogućeg odobrenja za uporabu u biocidnim proizvodima. Na tom se popisu nalazi i L(+) mliječna kiselina.
- (2) L(+) mliječna kiselina ocijenjena je za uporabu u biocidnim proizvodima vrste 6, „konzervansi za proizvode tijekom skladištenja”, kako je opisana u Prilogu V. Uredbi (EU) br. 528/2012.
- (3) Njemačka je imenovana državom članicom izvjestiteljicom te je njezino nadležno ocjenjivačko tijelo 3. rujna 2020. Europskoj agenciji za kemikalije („Agencija”) dostavilo izvješće o ocjenjivanju zajedno sa svojim zaključcima.
- (4) U skladu s člankom 75. stavkom 1. točkom (a) Uredbe (EU) br. 528/2012 Odbor za biocidne proizvode priprema mišljenje Agencije o zahtjevima za odobrenje aktivnih tvari. U skladu s člankom 7. stavkom 2. Delegirane uredbe (EU) br. 1062/2014 Odbor za biocidne proizvode donio je 15. lipnja 2021. mišljenje Agencije ⁽³⁾, uzimajući u obzir zaključke nadležnog ocjenjivačkog tijela.
- (5) U skladu s tim mišljenjem može se očekivati da biocidni proizvodi vrste 6 koji sadržavaju L(+) mliječnu kiselinu ispunjavaju kriterije iz članka 19. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 528/2012, ako su zadovoljeni uvjeti koji se odnose na njihovu uporabu.
- (6) Uzimajući u obzir mišljenje Agencije, primjereno je odobriti L(+) mliječnu kiselinu za uporabu u biocidnim proizvodima vrste 6, podložno ispunjenju određenih uvjeta.
- (7) Konkretno, budući da je L(+) mliječna kiselina razvrstana u potkategoriju 1.C („nagrizanje/nadraživanje kože”) te u 1. kategoriju („ozljeda/nadraživanje oka”), kako je navedeno u dijelu 3. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, osoba odgovorna za stavljanje na tržište tvari ili smjesa koje su tretirane tom aktivnom tvari ili je sadržavaju u koncentracijama na temelju kojih se razvrstavaju u kategoriju „nagrizanje/nadraživanje kože” ili „ozljeda/nadraživanje oka” trebala bi odgovarajućim mjerama za smanjenje rizika osigurati da se izloženost opće populacije svede na najmanju moguću mjeru.

⁽¹⁾ SL L 167, 27.6.2012., str. 1.⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1062/2014 od 4. kolovoza 2014. o programu rada za sustavni pregled svih postojećih aktivnih tvari sadržanih u biocidnim proizvodima iz Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 294, 10.10.2014., str. 1.).⁽³⁾ Mišljenje Odbora za biocidne proizvode o zahtjevu za odobrenje aktivne tvari: L(+) mliječna kiselina, vrsta proizvoda: 6; ECHA/BPC/280/2021, doneseno 15. lipnja 2021.⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

- (8) Budući da L(+) mliječna kiselina ispunjava kriterije prema kojima se razvrstava kao nagrizujuća za dišni sustav kako je utvrđeno u dijelu 3. Priloga VI. Uredbi (EZ) br. 1272/2008, osoba odgovorna za stavljanje na tržište tvari ili smjesa koje su tretirane tom aktivnom tvari ili je sadržavaju u koncentraciji na temelju koje se razvrstavaju kao nagrizujuće za dišni sustav trebala bi odgovarajućim mjerama za smanjenje rizika osigurati da se izloženost opće populacije svede na najmanju moguću mjeru.
- (9) Kako bi se zajamčila sigurna uporaba biocidnih proizvoda koji sadržavaju L(+) mliječnu kiselinu u tretiranim proizvodima te korisnicima tretiranih proizvoda omogućilo da donesu utemeljene odluke, osoba odgovorna za stavljanje na tržište proizvoda koji je tretiran L(+) mliječnom kiselinom ili koji je sadržava trebala bi osigurati da su na deklaraciji tog tretiranog proizvoda navedene informacije iz članka 58. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 528/2012. Nadalje, nadležna tijela država članica ili, u slučaju odobrenja Unije, Komisija, trebali bi u sažetku svojstava biocidnog proizvoda koji sadržava L(+) mliječnu kiselinu navesti odgovarajuće upute za uporabu i mjere opreza koje se moraju navesti na deklaraciji tretiranih proizvoda u skladu s člankom 58. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (10) Prije odobrenja aktivne tvari zainteresiranim bi stranama trebalo omogućiti primjereno razdoblje za poduzimanje pripremnih mjera potrebnih za ispunjavanje novih zahtjeva.
- (11) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za biocidne proizvode,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

L(+) mliječna kiselina odobrava se kao aktivna tvar za uporabu u biocidnim proizvodima vrste 6, podložno uvjetima iz Priloga.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. listopada 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Uobičajeni naziv	Kemijski naziv prema IUPAC-u Identifikacijski brojevi	Najmanji stupanj čistoće aktivne tvari (%)	Datum odobrenja	Datum isteka odobrenja	Vrsta proizvoda	Posebne odredbe
L(+) mliječna kiselina	Kemijski naziv prema IUPAC-u: (2S)-2-hidroksipropanska kiselina EU br.: 201-196-2 CAS br.: 79-33-4	≥ 955 g/kg (suhe tvari)	1. studenoga 2023.	31. listopada 2033.	6	Odobrenje za biocidne proizvode podliježe sljedećim uvjetima: - Pri ocjeni proizvoda posebna se pozornost posvećuje izloženosti, rizicima i učinkovitosti povezanim sa svim uporabama na koje se odnosi zahtjev za odobrenje, a koje nisu uzete u obzir pri procjeni rizika (?) za aktivnu tvar na razini Unije. - S obzirom na rizike utvrđene za ocijenjene uporabe, pri ocjeni proizvoda posebna se pozornost posvećuje: - industrijskim i profesionalnim korisnicima; - neprofesionalnim korisnicima. Stavljanje na tržište tretiranih proizvoda podliježe sljedećim uvjetima: - Osoba odgovorna za stavljanje na tržište tvari ili smjesa koje su tretirane L(+) mliječnom kiselinom ili je sadržavaju u koncentracijama na temelju kojih se razvrstavaju u: - u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 lokalni učinci koji uzrokuju nagrizanje/nadraživanje kože ili ozljedu/nadraživanje oka odgovarajućim mjerama za smanjenje rizika osigurava da se izloženost opće populacije svede na najmanju moguću mjeru. Te mjere mogu biti uporaba formulacije slične gelu, ambalaža s pomoćnim sredstvima za doziranje ili ambalaža s ljuskom koja se samootapa; - akutna toksičnost kad je riječ o nagrizanju dišnog sustava, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008, odgovarajućim mjerama za smanjenje rizika osigurava da se izloženost opće populacije svede na najmanju moguću mjeru. Te mjere mogu biti oznaka na kojoj se navodi: ne unositi na tretiranom području dok se ne osuši ili ne primjenjivati u prisutnosti/u blizini opće populacije.

						2. Osoba odgovorna za stavljanje na tržište tretiranog proizvoda koji je tretiran L(+) mliječnom kiselinom ili koji ga sadržava dužna je osigurati da su na oznaci tog tretiranog proizvoda navedene informacije iz članka 58. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 528/2012. 3. Nadalje, nadležna tijela država članica ili, u slučaju odobrenja Unije, Komisija, u sažetku svojstava biocidnog proizvoda koji sadržava L(+) mliječnu kiselinu navode odgovarajuće upute za uporabu i mjere opreza koje se moraju navesti na deklaraciji tretiranih proizvoda u skladu s člankom 58. stavkom 3. točkom (e) Uredbe (EU) br. 528/2012.

(¹) Čistoća navedena u ovom stupcu bila je najmanji stupanj čistoće ocijenjene aktivne tvari. Aktivna tvar u proizvodu stavljenom na tržište može biti jednake ili različite čistoće ako je dokazano da je tehnički ekvivalentna ocijenjenoj aktivnoj tvari.

(²) Mišljenje Odbora za biocidne proizvode o zahtjevu za odobrenje aktivne tvari: L(+) mliječna kiselina, vrsta proizvoda: 6; ECHA/BPC/280/2021, doneseno 15. lipnja 2021.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2049**od 24. listopada 2022.****o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2021/2325 u pogledu priznavanja određenih kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 48. stavak 3. i članak 57. stavak 2.,

budući da:

- (1) U Prilogu I. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/2325 ⁽²⁾ utvrđen je popis trećih zemalja čiji su sustavi proizvodnje i mjere kontrole za ekološku proizvodnju poljoprivrednih proizvoda priznati kao ekvivalentni onima utvrđenima u Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 ⁽³⁾.
- (2) Indija je obavijestila Komisiju da je njezino nadležno tijelo suspendiralo kontrolnu ustanovu „TQ Cert Services Private Limited” i stoga bi tu kontrolnu ustanovu trebalo ukloniti s popisa kontrolnih ustanova koje Indija priznaje.
- (3) U Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/2325 utvrđen je popis kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova priznatih u svrhu ekvivalentnosti i nadležnih za provedbu kontrola i izdavanje certifikata u trećim zemljama. S obzirom na nove informacije i zahtjeve koje je Komisija zaprimila od donošenja Provedbene uredbe (EU) 2021/2325, taj bi popis trebalo izmijeniti.
- (4) U informacijskom sustavu za ekološku poljoprivredu (OFIS) prijavljene su nesukladnosti za subjekte „Control Union Certifications” (BIO-149), „Ecocert SA” (BIO-154), „Lacón GmbH” (BIO-134) i „OneCert International PVT Ltd” (BIO-152). Te se prijave odnose na onečišćenje velikog broja pošiljki proizvoda proizvedenih u Indiji koje su te kontrolne ustanove certificirale kao ekološke. Riječ je o onečišćenjima proizvodima i tvarima koji nisu dopušteni u ekološkoj proizvodnji i/ili konvencionalnoj proizvodnji u Uniji, i to na razinama koje su bile više, a često i znatno više od maksimalnih razina ostataka utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾. Ta onečišćenja uključuju, među ostalim, onečišćenja etilen oksidom, koji je karcinogen, mutagen i reproduktivno toksičan.
- (5) Nadalje, te kontrolne ustanove nisu dokazale da su ekološki proizvodi uvezeni pod njihovim nadzorom proizvedeni u skladu s pravilima proizvodnje i da podliježu mehanizmima kontrole koji su ekvivalentni onima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 834/2007 i u uredbama Komisije (EZ) br. 889/2008 ⁽⁵⁾ i (EZ) br. 1235/2008 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ SL L 150, 14.6.2018., str. 1.

⁽²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/2325 od 16. prosinca 2021. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća, popisa trećih zemalja i popisa kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova koji su priznati na temelju članka 33. stavaka 2. i 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 za potrebe uvoza ekoloških proizvoda u Uniju (SL L 465, 29.12.2021., str. 8.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu (SL L 250, 18.9.2008., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1235/2008 od 8. prosinca 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 s obzirom na režime za uvoz ekoloških proizvoda iz trećih zemalja (SL L 334, 12.12.2008., str. 25.).

- (6) Osim toga, te kontrolne ustanove nisu poduzele korektivne mjere nakon uočenih nepravilnosti i kršenja.
- (7) Zbog svih tih razloga, te u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (d) podtočkama iv., v. i vii. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1342 ⁽⁷⁾, kontrolne ustanove „Control Union Certifications”, „Ecocert SA”, „Lacon GmbH” i „OneCert International PVT Ltd” trebalo bi povući s popisa kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova koje Indija priznaje u svrhu ekvivalentnosti na temelju članka 33. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 834/2007.
- (8) Subjekt „CERT European Organization for Certification S.A.” obavijestio je Komisiju o promjeni svoje adrese.
- (9) Komisija je zaprimila i ispitala zahtjev subjekta „BioGro New Zealand Limited” za povlačenje njegova priznavanja za sve treće zemlje za koje je priznat u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2021/2325.
- (10) Subjekt „Bureau Veritas Certification France SAS” obavijestio je Komisiju o promjeni svoje internetske adrese.
- (11) Komisija je zaprimila i ispitala zahtjev subjekta „Ecocert SA” za promjenu njegova naziva. Komisija je na temelju zaprimljenih informacija zaključila da je opravdano zamijeniti naziv te kontrolne ustanove nazivom „Ecocert SAS”.
- (12) Akreditacijsko tijelo IOAS obavijestilo je Komisiju o povlačenju svoje akreditacije za kontrolnu ustanovu „FairCert Certification Services Pvt Ltd”. Komisija je pozvala tu kontrolnu ustanovu da dostavi valjanu potvrdu o akreditaciji te da poduzme odgovarajuće i pravovremene korektivne mjere. Međutim, „FairCert Certification Services Pvt Ltd” nije dostavio zadovoljavajući odgovor u zadanom roku. Naposljetku, „FairCert Certification Services Pvt Ltd” Komisiji nije dostavio sve informacije povezane s njegovom tehničkom dokumentacijom. Zbog sva ta tri razloga, te u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (d) podtočkom iii. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1342, kontrolnu ustanovu „FairCert Certification Services Pvt Ltd” trebalo bi povući s popisa kontrolnih tijela i kontrolnih ustanova utvrđenog u Prilogu II. Provedbenoj uredbi (EU) 2021/2325 za sve treće zemlje.
- (13) Subjekt „Kiwa Sativa” obavijestio je Komisiju o promjeni svoje internetske adrese.
- (14) Komisija je zaprimila i ispitala zahtjev subjekta „Lacon GmbH” za povlačenje njegova priznavanja za sve treće zemlje za koje je priznat Provedbenom uredbom (EU) 2021/2325.
- (15) Komisija je zaprimila i ispitala zahtjev subjekta „LETIS S.A.” za povlačenje njegova priznavanja za Afganistan, Azerbajdžan, Bjelarus, Côte d'Ivoire, Egipat, Etiopiju, Iran, Kazahstan, Kirgistan, Moldovu, Maroko, Pakistan, Rusiju, Tadžikistan, Turkmenistan, Ukrajinu, Ujedinjene Arapske Emirate i Uzbekistan.
- (16) Akreditacijsko tijelo IOAS obavijestilo je Komisiju o povlačenju svoje akreditacije za „LETIS S.A.” u Turskoj. Komisija je pozvala tu kontrolnu ustanovu da dostavi valjanu potvrdu o akreditaciji za Tursku te da poduzme odgovarajuće i pravovremene korektivne mjere. Međutim, „LETIS S.A.” nije dostavio zadovoljavajući odgovor u zadanom roku. Zbog ta dva razloga, te u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (d) podtočkom iii. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1342, opravdano je povući priznavanje kontrolne ustanove „LETIS S.A.” za Tursku.
- (17) Subjekt „OneCert International PVT Ltd” obavijestio je Komisiju o promjeni svoje internetske adrese.
- (18) Komisija je zaprimila zahtjev subjekta „Oregon Tilth” za povlačenje njegova priznavanja za Panamu.

⁽⁷⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1342 od 27. svibnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2018/848 Europskog parlamenta i Vijeća pravilima o informacijama koje treće zemlje te kontrolna tijela i kontrolne ustanove trebaju slati u svrhu nadzora njihova priznavanja na temelju članka 33. stavaka 2. i 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 za uvezene ekološke proizvode te mjerama koje treba poduzeti u provedbi tog nadzora (SL L 292, 16.8.2021., str. 20.).

- (19) Komisija je zaprimila zahtjev subjekta „Oregon Tilth” za povlačenje njegova priznavanja za Rusiju.
- (20) Komisija je zaprimila i ispitala zahtjev subjekta „Soil Association Certification Limited” za dobrovoljni prestanak aktivnosti za sve treće zemlje za koje je priznat u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2021/2325.
- (21) Subjekt „Tse-Xin Organic Certification Corporation” obavijestio je Komisiju o promjeni svoje adrese.
- (22) Provedbenu uredbu (EU) 2021/2325 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (23) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Odbora za ekološku proizvodnju,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2021/2325 mijenja se kako slijedi:

- (1) Prilog I. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;
- (2) Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 24. listopada 2022.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG I.

U Prilogu I. Uredbi (EU) 2021/2325 u točki 5. unosa za Indiju redak za kodni broj IN-ORG-006 briše se.

PRILOG II.

Prilog II. Uredbi (EU) 2021/2325 mijenja se kako slijedi:

1. u unosu za „**A CERT European Organization for Certification S.A.**” točka 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Adresa: 52, 19is Maiou Street, 57001 Thessaloniki, Grčka”;
2. unos za „**BioGro New Zealand Limited**” briše se;
3. u unosu za „**Bureau Veritas Certification France SAS**”, točka 2. zamjenjuje se sljedećim:
„2. Internetska adresa: <https://www.bureauveritas.fr/besoin/agriculture-biologique-certification-bio>”;
4. u tablici u točki 3. unosa za „**Control Union Certifications**” redak za Indiju briše se;
5. unos za „**Ecocert SA**” mijenja se kako slijedi:
  - (a) naziv „**Ecocert SA**” zamjenjuje se nazivom „**Ecocert SAS**”;
  - (b) u tablici u točki 3. redak za Indiju briše se;
6. unos za „**FairCert Certification Services Pvt Ltd**” briše se;
7. u unosu za „**Kiwa Sativa**” točka 2. zamjenjuje se sljedećim:
„2. Internetska adresa: www.kiwa.com/pt”;
8. unos za „**Lacon GmbH**” briše se;
9. u unosu za „**LETIS S.A.**” točka 3. zamjenjuje se sljedećim:
„3. Kodni brojevi, treće zemlje i predmetne kategorije proizvoda

Kodni broj	Treća zemlja	Kategorija proizvoda					
		A	B	C	D	E	F
AR-BIO-135	Argentina	—	—	x	x	—	—
BO-BIO-135	Bolivija	x	—	—	x	—	—
BR-BIO-135	Brazil	x	—	x	x	—	—
BZ-BIO-135	Belize	x	—	x	x	—	—
CO-BIO-135	Kolumbija	x	—	x	x	—	—
CR-BIO-135	Kostarika	—	—	x	—	—	—
DO-BIO-135	Dominikanska Republika	x	—	x	x	—	—
EC-BIO-135	Ekvador	x	—	—	x	—	—
GT-BIO-135	Gvatemala	x	—	x	x	—	—
HN-BIO-135	Honduras	x	—	x	x	—	—
KY-BIO-135	Kajmanski Otoci	x	—	—	x	—	—
MX-BIO-135	Meksiko	x	—	—	—	—	—
PA-BIO-135	Panama	x	—	x	x	—	—
PE-BIO-135	Peru	x	—	x	—	—	—
PY-BIO-135	Paragvaj	x	—	—	x	—	—
SV-BIO-135	El Salvador	x	—	x	x	—	—
UY-BIO-135	Urugvaj	x	—	—	—	—	—

-
10. unos za „**OneCert International PVT Ltd**” mijenja se kako slijedi:
- (a) točke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:
- „1. Adresa: KA-23B, Near Greenphield Public School, Shri Ram Colony, Ramnagar Ext., Sodala, Jaipur, 302019, Rajasthan, Indija
- „2. Internetska adresa: www.onecertinternational.com”;
- (b) u tablici u točki 3. redak za Indiju briše se;
11. u tablici u točki 3. unosa za „**Oregon Tilth**” redak za Panamu briše se;
12. u tablici u točki 3. unosa za „**Organic Standard**” redak za Rusiju briše se;
13. unos za „**Soil Association Certification Limited**” briše se;
14. u unosu za „Tse-Xin Organic Certification Corporation.” točka 1. zamjenjuje se sljedećim:
- „1. Adresa: Xizhi District, City: 221416 New Taipei City, 26 F, No. 95, Sec. 1, Xintai 5th Rd.”.
-

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/2050

od 18. listopada 2022.

o imenovanju člana i zamjenika člana Odbora regija, koje je predložila Republika Austrija

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 305.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU) 2019/852 od 21. svibnja 2019. o određivanju sastava Odbora regija ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir prijedlog austrijske vlade,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 300. stavkom 3. Ugovora Odbor regija sastoji se od predstavnika regionalnih i lokalnih tijela, koji ili imaju izborni mandat regionalnog ili lokalnog tijela ili su politički odgovorni izabranoj skupštini.
- (2) Vijeće je 17. veljače 2020. donijelo Odluku (EU) 2020/235 ⁽²⁾ o imenovanju člana i zamjenice člana Odbora regija, koje je predložila Republika Austrija. Vijeće je 21. lipnja 2022. donijelo Odluku (EU) 2022/1000 ⁽³⁾ o imenovanju člana Odbora regija, kojeg je predložila Republika Austrija.
- (3) Mjesto člana Odbora regija postalo je slobodno podnošenjem ostavke g. Christophera DREXLERA.
- (4) Mjesto zamjenika člana postalo je slobodno imenovanjem g. Hannesa WENINGERA članom Odbora regija.
- (5) Austrijska vlada predložila je g. Wenera AMONA, predstavnika regionalnog tijela koji ima izborni mandat regionalnog tijela, *Landesrat, Steiermärkische Landesregierung* (član pokrajinske vlade, pokrajinska vlada Štajerske), kao člana Odbora regija do kraja tekućeg mandata, koji istječe 25. siječnja 2025.
- (6) Austrijska vlada predložila je g. Thomasa STEINERA, predstavnika regionalnog tijela koji ima izborni mandat regionalnog tijela, *Mitglied des Gemeinderats von Eisenstadt* (član Općinskog vijeća Eisenstadta), kao zamjenika člana Odbora regija do kraja tekućeg mandata, koji istječe 25. siječnja 2025.,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sljedeći predstavnici regionalnih ili lokalnih tijela koji imaju izborni mandat imenuju se u Odbor regija do kraja tekućeg mandata, koji istječe 25. siječnja 2025.:

⁽¹⁾ SL L 139, 27.5.2019., str. 13.

⁽²⁾ Odluka Vijeća (EU) 2020/235 od 17. veljače 2020. o imenovanju člana i zamjenice člana Odbora regija, koje je predložila Republika Austrija (SL L 47 I, 20.2.2020., str. 7.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (EU) 2022/1000 od 21. lipnja 2022. o imenovanju člana Odbora regija, kojeg je predložila Republika Austrija (SL L 168, 27.6.2022., str. 78.).

(a) kao član:

— g. Werner AMON, *Landesrat, Steiermärkische Landesregierung* (član pokrajinske vlade, pokrajinska vlada Štajerske),

i

(b) kao zamjenik člana:

— g. Thomas STEINER, *Mitglied des Gemeinderats von Eisenstadt* (član Općinskog vijeća Eisenstadta).

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Luxembourg 18. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
M. BEK

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2022/2051**od 24. listopada 2022.****o izmjeni Odluke (ZVSP) 2015/1763 o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 1. listopada 2015. donijelo Odluku (ZVSP) 2015/1763 ⁽¹⁾ o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju.
- (2) Na temelju preispitivanja Odluke (ZVSP) 2015/1763 koje je provelo Vijeće mjere ograničavanja trebalo bi produžiti do 31. listopada 2023., a tri osobe trebalo bi izbrisati s popisa fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela koji podliježu mjerama ograničavanja, navedenog u Prilogu Odluci (ZVSP) 2015/1763.
- (3) Odluku (ZVSP) 2015/1763 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka (ZVSP) 2015/1763 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 6. drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:
„Ova Odluka primjenjuje se do 31. listopada 2023.”;
2. Prilog se mijenja kako je navedeno u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Luxembourgu 24. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednica
A. HUBÁČKOVÁ

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/1763 od 1. listopada 2015. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Burundiju (SL L 257, 2.10.2015., str. 37.).

PRILOG

U Prilogu Odluci (ZVSP) 2015/1763 (Popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela iz članaka 1. i 2.) brišu se sljedeći unosi:

- unos 1. (Godefroid BIZIMANA);
  - unos 2. (Gervais NDIRAKOBUCA također poznat kao NDAKUGARIKA);
  - unos 4. (Léonard NGENDAKUMANA).
-

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2022/2052**od 24. listopada 2022.****o izmjeni Odluke 2010/638/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 25. listopada 2010. donijelo Odluku 2010/638/ZVSP ⁽¹⁾ o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje.
- (2) Na temelju preispitivanja Odluke 2010/638/ZVSP te mjere ograničavanja trebalo bi produljiti do 27. listopada 2023.
- (3) Vijeće smatra da bi naslov Odluke 2010/638/ZVSP trebalo izmijeniti.
- (4) Odluku 2010/638/ZVSP trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2010/638/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Odluka Vijeća 2010/638/ZVSP od 25. listopada 2010. o mjerama ograničavanja s obzirom na stanje u Gvineji”;

2. članak 8. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ova Odluka primjenjuje se do 27. listopada 2023. Ona se stalno preispituje. Prema potrebi se produljuje ili mijenja ako Vijeće smatra da njezini ciljevi nisu ispunjeni.”.

*Članak 2.*Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Luxembourg 24. listopada 2022.

Za Vijeće
Predsjednica
A. HUBÁČKOVÁ

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2010/638/ZVSP od 25. listopada 2010. o mjerama ograničavanja protiv Republike Gvineje (SL L 280, 26.10.2010., str. 10.).

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2022/2053**od 18. listopada 2022.****o zahtjevu za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju” u skladu s Uredbom (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 7418)***(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/788 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o europskoj građanskoj inicijativi ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 6. stavke 2. i 3.,

budući da:

- (1) Komisiji je 30. kolovoza 2022. podnesen zahtjev za registraciju europske građanske inicijative pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju”.
- (2) Organizatori inicijative naveli su da je njezin cilj „omogućiti da veganska alternativa bude uvijek dostupna u privatnim i javnim prostorima u Europi u kojima se prodaju hrana i piće. Europska građanska inicijativa za VEGANSKU OPCIJU namijenjena je veganima i onima koji poštuju pravo na vegansku alternativu, a cilj joj je i borba protiv klimatskih promjena tako što bi se potrošačima u EU-u hrana biljnog podrijetla učinila lakše dostupnom u svakodnevnom životu. Veganska hrana slobodna je od okrutnosti jer ne uključuje iskorištavanje i ubijanje životinja, čime se odgovara na sve veću kolektivnu svijest o pravima životinja. Nadalje, veganskom se prehranom mijenja situacija na terenu u pogledu izbora načina proizvodnje i aktivnosti zaposlenja te strukture i logistike s manje zagađenja. U okviru europske građanske inicijative za VEGANSKU OPCIJU traži se zakonsko uvođenje veganske alternative u prodaji hrane i pića u Europi u nadi da će sudjelovanje europskih građana dovesti do donošenja zakonodavstva EU-a koje će donijeti velike koristi za planet, i to u području ublažavanja klimatske krize, borbe protiv izumiranja divljih vrsta i krčenja šuma, bolje uporabe zemljišta, zaštite života u moru te suzbijanja rasipanja hrane i pothranjenosti.”
- (3) U prilogu i dodatnom dokumentu navedene su detaljnije informacije o predmetu, ciljevima i pozadini inicijative, odnosno navedeni su i objašnjeni razlozi za potporu inicijativi. Organizatori tvrde da se stavljanjem na raspolaganje veganske alternative u prodaji hrane i pića u privatnim i javnim prostorima omogućuje lakši pristup veganskoj alternativu, pridonosi borbi protiv klimatskih promjena povećanjem potrošnje hrane biljnog podrijetla te smanjuju troškovi za hranu. Prema organizatorima, „olakšavanjem dostupnosti veganske hrane u javnom i privatnom sektoru prodaje hrane i pića smanjit će se onečišćenje emisijama CO₂, zagađenje okoliša, potrošnja vode i patnja životinja”.
- (4) Kad je riječ o cilju inicijative kojim se traži uvođenje zakonske obveze za gospodarske subjekte da na maloprodajnom tržištu hrane i pića ponude veganske proizvode, Komisija ima ovlast podnijeti prijedlog pravnog akta na temelju članka 114. UFEU-a. Osim toga, ako inicijativa dovede do potrebe za uvođenjem posebnih mjera u okviru zajedničke poljoprivredne politike, Komisija je ovlaštena podnijeti prijedloge pravnih akata na temelju članka 43. UFEU-a.
- (5) Stoga nijedan dio inicijative ne izlazi očito iz okvira ovlasti Komisije da podnese prijedlog pravnog akta Unije radi provedbe Ugovora.
- (6) Tim zaključkom ne dovodi se u pitanje procjena ispunjenosti konkretnih i materijalnih uvjeta potrebnih za djelovanje Komisije u ovom slučaju, uključujući procjenu usklađenosti s načelima proporcionalnosti i supsidijarnosti te temeljnim pravima.

⁽¹⁾ SL L 130, 17.5.2019., str. 55.

- (7) Skupina organizatora dostavila je odgovarajući dokaz da ispunjava zahtjeve utvrđene u članku 5. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2019/788 te je imenovala osobe za kontakt u skladu s člankom 5. stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe.
- (8) Inicijativa nije očito uvredljiva, neozbiljna ili šikanirajuća i nije očito u suprotnosti s vrijednostima Unije kako su utvrđene u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji i pravima utvrđenima Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (9) Stoga bi inicijativu pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju” trebalo registrirati.
- (10) Zaključak da su ispunjeni uvjeti za registraciju u skladu s člankom 6. stavkom 3. Uredbe (EU) 2019/788 ne znači da Komisija na bilo koji način potvrđuje činjeničnu točnost sadržaja inicijative, koja je isključiva odgovornost skupine organizatora inicijative. U sadržaju inicijative izražavaju se samo stajališta skupine organizatora te se ni na koji način ne može smatrati da se u njemu odražavaju stajališta Komisije,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Registrira se europska građanska inicijativa pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju”.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena skupini organizatora građanske inicijative pod nazivom „Europska građanska inicijativa za vegansku opciju”, koju u svojstvu osoba za kontakt zastupaju Paola SGARBAZZINI i Nora PAGLIONICO.

Sastavljeno u Strasbourgu 18. listopada 2022.

Za Komisiju
Věra JOUROVÁ
Potpredsjednica

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2022/2054**od 21. listopada 2022.****o neriješenim prigovorima u pogledu uvjeta za odobrenje biocidnog proizvoda Preventol A 12 TK 50 u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2022) 7408)***(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 36. stavak 3.,

budući da:

- (1) Društvo Lanxess Deutschland GmbH („podnositelj zahtjeva”) podnijelo je 29. studenoga 2016. nadležnim tijelima više država članica, uključujući Francusku, Švedsku i Njemačku, zahtjev u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 528/2012 za usporedno međusobno priznavanje biocidnog proizvoda Preventol A 12 TK 50 („biocidni proizvod”). Biocidni proizvod, koji sadržava propikonazol kao aktivnu tvar, sredstvo je za zaštitu površine vrste proizvoda 7, koje industrijski korisnici upotrebljavaju za očuvanje boja i premaza na bazi vode i otapala. Nizozemska je referentna država članica odgovorna za ocjenjivanje zahtjeva u skladu s člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (2) Njemačka je 16. rujna 2020. koordinacijskoj skupini uputila prigovore, u kojima je navela da uvjeti za odobrenje koje je utvrdila Nizozemska ne osiguravaju da biocidni proizvod ispunjava zahtjeve iz članka 19. stavka 1. točke (b) podtočke iii. Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (3) Tajništvo koordinacijske skupine pozvalo je 17. rujna 2020. ostale uključene države članice i podnositelja zahtjeva da dostave pisane primjedbe na upućene prigovore. Podnositelj zahtjeva dostavio je pisane primjedbe 29. rujna 2020. O upućenim prigovorima raspravljalo se na sastanku koordinacijske skupine 21. listopada 2020., na kojemu je sudjelovao i podnositelj zahtjeva.
- (4) Njemačka smatra da se mjere za smanjivanje rizika u vezi sa stavljanjem na tržište tretiranih proizvoda koji su tretirani biocidnim proizvodom ili ga sadržavaju mogu uključiti u odobrenje biocidnog proizvoda samo ako su navedene u uvjetima za odobrenje aktivne tvari. Budući da Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1609 ⁽²⁾ ne uključuje potrebne mjere za smanjivanje rizika u vezi sa stavljanjem na tržište tretiranih proizvoda koji su tretirani proizvodom ili ga sadržavaju, Njemačka smatra da se mjere za smanjivanje rizika u vezi sa stavljanjem na tržište tretiranih proizvoda koje je predložila Nizozemska ne mogu uključiti u odobrenje biocidnog proizvoda. Stoga, prema mišljenju Njemačke, budući da se neprihvatljivi učinci uporabe biocidnog proizvoda na zdravlje ljudi i okoliš ne mogu na odgovarajući način uzeti u obzir u odobrenju proizvoda, proizvod ne bi trebalo odobriti.

⁽¹⁾ SL L 167, 27.6.2012., str. 1.⁽²⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/1609 od 24. rujna 2015. za odobrenje propikonazola kao postojeće aktivne tvari za uporabu u biocidnim proizvodima za vrstu proizvoda 7 (SL L 249, 25.9.2015., str. 17.).

- (5) Budući da u okviru koordinacijske skupine nije postignut dogovor o prigovoru Njemačke, Nizozemska je 16. prosinca 2021. na temelju članka 36. stavka 1. Uredbe (EU) br. 528/2012 neriješeni prigovor uputila Komisiji. Pritom je Komisiji dostavila detaljnu izjavu o pitanjima oko kojih se države članice nisu mogle dogovoriti i razlozima njihova neslaganja. Ta je izjava proslijeđena uključenim državama članicama i podnositelju zahtjeva.
- (6) Člankom 19. stavkom 1. točkom (b) podtočkama iii. i iv. Uredbe (EU) br. 528/2012 propisano je da je jedan od uvjeta za davanje odobrenja taj da se utvrdi, u skladu s jedinstvenim načelima za ocjenjivanje dokumentacije za biocidne proizvode iz Priloga VI. toj uredbi, da biocidni proizvod sam po sebi ili njegovi ostaci nemaju neprihvatljive učinke na zdravlje ljudi i životinja te na okoliš.
- (7) Člankom 19. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) br. 528/2012 propisano je da se pri ocjenjivanju biocidnog proizvoda s obzirom na ispunjavanje kriterija iz stavka 1. točke (b) tog članka uzima u obzir način na koji se tretirani proizvodi koji su tretirani biocidnim proizvodom ili ga sadržavaju mogu upotrebljavati.
- (8) Člankom 58. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 528/2012 propisano je da se tretirani proizvod ne smije stavljati na tržište osim ako su sve aktivne tvari u biocidnom proizvodu kojim je tretiran ili koji sadržava uključene na popis sastavljen u skladu s člankom 9. stavkom 2. te uredbe za pripadajuću vrstu proizvoda i uporabu ili u Prilogu I. toj uredbi i osim ako su zadovoljeni svi ondje navedeni uvjeti ili ograničenja. Nizozemska je zaključila da bi uporaba biocidnog proizvoda imala neprihvatljive učinke na zdravlje ljudi i okoliš zbog kojih je potrebno u odobrenje biocidnog proizvoda uključiti mjere za smanjivanje rizika u vezi sa stavljanjem na tržište tretiranih proizvoda koji su tretirani biocidnim proizvodom ili ga sadržavaju. Uvjeti utvrđeni u Provedbenoj uredbi (EU) 2015/1609 ne uključuju posebne mjere za smanjivanje rizika u vezi sa stavljanjem na tržište tretiranih proizvoda koji su tretirani propikonazolom ili ga sadržavaju te tom provedbenom uredbom nije predviđena mogućnost da nadležna tijela država članica utvrde mjere za smanjivanje rizika u odobrenju biocidnih proizvoda koji sadržavaju propikonazol za vrstu proizvoda 7 koje bi bile potrebne za otklanjanje neprihvatljivih rizika za zdravlje ljudi i okoliš koji proizlaze iz uporabe tretiranih proizvoda koji su tretirani biocidnim proizvodom ili ga sadržavaju.
- (9) Nakon pažljivog pregleda svih informacija Komisija shvaća da se ispunjavanje uvjeta iz članka 19. stavka 1. točke (b) podtočaka iii. i iv. Uredbe (EU) br. 528/2012 za biocidni proizvod ne može osigurati određivanjem uvjeta za uporabu biocidnih proizvoda u tretiranim proizvodima bez istodobnog određivanja obveza za osobe koje na tržište stavljaju tretirane proizvode koji sadržavaju te biocidne proizvode. Međutim, budući da potrebni uvjeti ili ograničenja kojima se osigurava sigurna uporaba biocidnog proizvoda i kojima se uzima u obzir način uporabe tretiranih proizvoda koji su tretirani biocidnim proizvodom ili ga sadržavaju nisu utvrđeni u Provedbenoj uredbi (EU) 2015/1609 i ne mogu se utvrditi u odobrenju biocidnog proizvoda, uporaba biocidnog proizvoda u tretiranim proizvodima imala bi neprihvatljive učinke na zdravlje ljudi i okoliš.
- (10) Stoga Komisija smatra da, s obzirom na to da se sigurna uporaba biocidnog proizvoda u tretiranim proizvodima ne može osigurati samo određivanjem uvjeta za uporabu biocidnih proizvoda u tretiranim proizvodima bez istodobnog određivanja obveza za osobe koje tretirane proizvode stavljaju na tržište, proizvod ne ispunjava uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (b) podtočaka iii. i iv. Uredbe (EU) br. 528/2012.
- (11) Komisija je 21. lipnja 2022. omogućila podnositelju zahtjeva da dostavi pisane primjedbe u skladu s člankom 36. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 528/2012. Podnositelj zahtjeva dostavio je 18. srpnja 2022. pisane primjedbe koje je Komisija uzela u obzir.
- (12) Mjere predviđene u ovoj Odluci u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za biocidne proizvode,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Budući da se sigurna uporaba biocidnog proizvoda u tretiranim proizvodima ne može osigurati samo određivanjem uvjeta za uporabu biocidnih proizvoda u tretiranim proizvodima, biocidni proizvod naveden u registru biocidnih proizvoda pod brojem predmeta BC-HH028132-58 ne ispunjava uvjete iz članka 19. stavka 1. točke (b) podtočaka iii. i iv. Uredbe (EU) br. 528/2012.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. listopada 2022.

Za Komisiju
Stella KYRIAKIDES
Članica Komisije

AKTI KOJE DONOSE TIJELA USTANOVLJENA MEĐUNARODNIM SPORAZUMIMA

Samo izvorni tekstovi UNECE-a imaju pravni učinak prema međunarodnom javnom pravu. Status i dan stupanja na snagu ovog Pravilnika treba provjeriti u najnovijem izdanju dokumenta UNECE-a TRANS/WP.29/343/, koji je dostupan na:

<https://unece.org/status-1958-agreement-and-annexed-regulations>

Pravilnik UN-a br. 147 – Jedinstvene odredbe o homologaciji mehaničkih spojnih dijelova za skupove poljoprivrednih vozila [2022/2055]

Datum stupanja na snagu: 2. siječnja 2019.

Ovaj je dokument isključivo informativne prirode. Vjerodostojan i pravno obvezujući tekst je: ECE/TRANS/WP.29/2018/69.

SADRŽAJ

PRAVILNIK

1. Područje primjene
2. Definicije
3. Zahtjev za homologaciju mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela
4. Opći zahtjevi za mehaničke vučne spojnice ili sastavne dijelove
5. Zahtjev za homologaciju vozila opremljenog mehaničkom vučnom spojnicom ili sastavnim dijelom
6. Opći zahtjevi za vozila opremljena mehaničkom vučnom spojnicom ili sastavnim dijelom
7. Oznake
8. Homologacija
9. Preinake mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela ili vozila i proširenje homologacije
10. Postupci za provjeru sukladnosti proizvodnje
11. Sankcije za nesukladnost proizvodnje
12. Trajno obustavljena proizvodnja
13. Imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provođenje homologacijskih ispitivanja te imena i adrese homologacijskih tijela

PRILOZI

1. Izjava o uređajima i sastavnim dijelovima
2. Izjava o vozilima
3. Primjer izgleda homologacijske oznake
4. Primjeri oznaka karakterističnih vrijednosti
5. Zahtjevi za mehaničke vučne spojnice ili sastavne dijelove za vozila kategorija T, R i S
6. Ispitivanje mehaničkih vučnih spojnica ili sastavnih dijelova za vozila kategorija T, R i S
7. Zahtjevi koji se odnose na ugradnju i posebni zahtjevi

1. PODRUČJE PRIMJENE

- 1.1. Ovim se Pravilnikom propisuju zahtjevi koje moraju ispunjavati mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi kako bi se na međunarodnoj razini smatrali međusobno kompatibilnima i zamjenjivima.
- 1.2. Ovaj Pravilnik primjenjuje se na uređaje i sastavne dijelove namijenjene za vozila kategorije T, R ili S ⁽¹⁾ (poljoprivredna vozila) namijenjena da čine skup vozila ⁽²⁾.
- 1.3. Ovaj se Pravilnik primjenjuje na:
  - 1.3.1. normirane uređaje i sastavne dijelove kako su definirani u stavku 2.2.;
  - 1.3.2. nenormirane uređaje i sastavne dijelove kako su definirani u stavku 2.3.;
  - 1.3.3. razne nenormirane uređaje i sastavne dijelove kako su definirani u stavku 2.4.
- 1.4. Ovaj se Pravilnik ne primjenjuje na dizalice (trozglobna poteznica) ili donje spojne krakove traktora i njihove spojeve za spajanje s vučenim vozilom.

2. DEFINICIJE

Za potrebe ovog Pravilnika:

- 2.1. „Mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi” znači svi dijelovi na okviru, nosivim dijelovima nadogradnje i šasiji motornog vozila i prikolice kojima se oni međusobno spajaju u skup vozila ili zglobne autobuse. To uključuje i trajno pričvršćene, pokretne ili odvojive dijelove za pričvršćivanje ili rad mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela.
  - 2.1.1. Zahtjev za automatsko spajanje ispunjen je ako je kretanje vučnog vozila unatrag prema prikolici dostatno za potpuno priključenje spojnice, automatsko zabavljanje i dojavu ispravnog spoja naprava za zabavljanje bez vanjske pomoći.
- 2.2. „Normirane mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi” u skladu su s normiranim dimenzijama i karakterističnim vrijednostima koje su navedene u ovom Pravilniku. Međusobno su zamjenjivi unutar svojeg razreda, neovisno o proizvođaču s obzirom na dimenzije za pričvršćivanje, i mogu se spojiti na normirane mehaničke vučne spojnice i sastavne dijelove odgovarajućeg razreda u skladu s tablicom 2. Priloga 5.
- 2.3. „Nenormirane mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi” nisu potpuno u skladu s normiranim dimenzijama i karakterističnim vrijednostima koje su navedene u ovom Pravilniku, ali se mogu priključiti na normirane vučne spojnice i sastavne dijelove odgovarajućeg razreda.
- 2.4. „Razne nenormirane mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi” nisu u skladu s normiranim dimenzijama i karakterističnim vrijednostima navedenima u ovom Pravilniku i ne mogu se priključiti na normirane vučne spojnice i sastavne dijelove. Uključuju, na primjer, uređaje koji ne pripadaju ni u jedan od razreda od a do r navedenih u stavku 2.6., ali koji su u skladu s postojećim nacionalnim i međunarodnim normama.
- 2.5. Okviri za vuču mogu se sastojati od više sastavnih dijelova i mogu se brzo namjestiti na određenu visini ili podešavati svornjacima.

Ovaj se Pravilnik primjenjuje samo na okvire za vuču koji čine zasebne jedinice i nisu strukturni dio traktora.

⁽¹⁾ Kako je definirano u Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, stavak 2. – www.unece.org/trans/main/wp29/wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽²⁾ U smislu Konvencije o cestovnom prometu (Beč, 1968., članak 1. podstavci (t) i (u)).

- 2.6. Mehaničke vučne spojnice i sastavni dijelovi razvrstavaju se prema tipu kako je navedeno u nastavku.
- 2.6.1. Razred a80 Spojna kugla 80 i graničnik s kuglastim uređajem te nosači na vučnom vozilu za povezivanje prikolice spojnom čašicom 80 za skrejper u obliku kugle.
- 2.6.2. Razred b80 Spojna čašica 80 s kuglastom šupljinom veličine 80 mm, ugrađena na rudo prikolice za povezivanje sa spojnom kuglom 80.
- 2.6.3. Razred c40 Spojnice s rudom i klinom (promjera od 30 mm do 38 mm), čeljustima te automatskim ili neautomatskim zatvaranjem i osiguračem na vučnom vozilu za povezivanje s prikolicom pomoću spojne ušice.
- 2.6.4. Razred d40-1 Vučne ušice 40 s cilindričnom rupom koja odgovara svornjaku (promjera od 30 mm do 38 mm) i nazivne debljine od 30,5 mm, ugrađene na rudo prikolice za povezivanje sa spojnica s klinom.
- 2.6.5. Razred d40-2 Ušice ruda 40 s cilindričnom rupom koja odgovara svornjaku (promjera od 30 mm do 38 mm) i nazivne debljine od 42 mm, ugrađene na rudo prikolice za povezivanje sa spojnicom s klinom.
- 2.6.6. Razred d50 Toroidna ušica ruda s rupom promjera od 50 mm, ugrađena na ruda prikolice za povezivanje s vučnom kukom (razred g) ili spojnicom s čepom (razred h).
- 2.6.6.1. Razred d50-1 Toroidna ušica ruda s rupom promjera od 50 mm i nazivnim promjerom poprečnog presjeka od 30 mm, ugrađena na ruda prikolice za povezivanje s vučnom kukom (razred g) ili spojnicom s čepom (razred h).
- 2.6.6.2. Razred d50-2 Toroidna ušica ruda s rupom promjera od 50 mm i promjerom poprečnog presjeka od maks. 41 mm, ugrađena na ruda prikolice za povezivanje s vučnom kukom (razred g).
- 2.6.7. Razred e Nenormirana ruda koja obuhvaćaju ruda s vučnom spojnicom i druga ruda, naletne uređaje i sličnu opremu koja se ugrađuje na prednjoj strani vučenog vozila ili na šasiju vozila, a prikladna su za spajanje s vučnim vozilom pomoću spojnih ušica. Ušice ruda, spojna čašica za skrejpere u obliku kugle i slične vučne spojnice. Ruda mogu biti spojena šarkama tako da se mogu slobodno pomicati u vertikalnoj ravnini i ne nose nikakvo vertikalno opterećenje ili mogu biti učvršćena u vertikalnoj ravnini tako da nose vertikalno opterećenje (tzv. kruto rudo). Kruta ruda mogu biti potpuno kruta ili s oprugom ili podesiva (npr. hidraulički podesiva). Ruda se ujedno mogu sastojati od više sastavnih dijelova i mogu biti podesiva ili izvedena koljenasto.
- 2.6.8. Razred f Nenormirani okviri za vuču koji se sastoje od svih sastavnih dijelova i uređaja između vučnih spojnica, kao što su spojnica s klinom, spojna kugla itd., i stražnjeg dijela traktora (na primjer, mjenjač, nosivi dijelovi nadogradnje ili šasija).
- 2.6.9. Razred g Vučne kuke s graničnikom i uređajem za spuštanje kojim se upravlja s pomoću vanjskog napajanja za daljinsko upravljanje spajanjem i razdvajanjem za povezivanje s prikolicom pomoću vučnih ušica i ušica ruda.
- 2.6.10. Razred h Spojnice s čepom i graničnikom koje su povezane s prikolicom pomoću vučnih ušica ili ušica ruda.
- 2.6.11. Razred i Vučne spojnice traktora koje se ne zakreću oko uzdužne osi.

- 2.6.12. Razred j Ušice ruda ugrađene na ruda prikolice za povezivanje s rudom traktora (razred i).
- 2.6.13. Razred q Spojnice s rudom i klinom koje se ne zakreću oko uzdužne osi.
- 2.6.14. Razred r Ušica ruda koja se zakreće oko uzdužne osi, ima okrugli poprečni presjek i ugrađena je na rudo prikolice za povezivanje sa spojnica s klinom koje se ne zakreću (razred q).
- 2.6.15. Razred s Vučne spojnice i sastavni dijelovi koji ne pripadaju ni u jedan razred od a do r, a upotrebljavaju se za posebne primjene i općenito su obuhvaćeni postojećim nacionalnim i međunarodnim normama (jedinstvenim za određene zemlje).

2.7. „Sustavi za daljinsko upravljanje” znači uređaji i sastavni dijelovi koji omogućuju da se vučnom spojnicom upravlja s boka vozila ili iz vozačke kabine vozila.

2.8. „Daljinski indikatori” znači uređaji i sastavni dijelovi koji signaliziraju da je spajanje postignuto i da su naprave za zabavljanje uspostavile spoj.

2.9. „Tip vučne spojnice ili sastavnog dijela” znači uređaji ili sastavni dijelovi koji se ne razlikuju prema bitnim aspektima kao što su:

2.9.1. trgovačko ime ili žig proizvođača ili dobavljača;

2.9.2. razred spojnice kako je definiran u stavku 2.6.;

2.9.3. vanjski oblik, osnovne dimenzije ili druge temeljne konstrukcijske razlike, uključujući upotrijebljene materijale; i

2.9.4. karakteristične vrijednosti D, D_c, S, A_v i V kako je definirano u stavku 2.10.

2.10. Karakteristične vrijednosti D, D_c, S, A_v i V definiraju se ili određuju na sljedeći način.

2.10.1. Vrijednost D ili D_c je teoretska referentna vrijednost za horizontalne sile u vučnom vozilu i prikolici i upotrebljava se kao osnova za horizontalna opterećenja u dinamičkim ispitivanjima.

Za mehaničke vučne spojnice i sastavne dijelove koji nisu konstruirani za prijenos vertikalnog opterećenja ta je vrijednost:

$$D = g \frac{T \cdot R}{T + R} \text{ [kN]}$$

Za mehaničke vučne spojnice i sastavne dijelove za prikolice s krutim rudom, kako su definirane u stavku 2.12., ta je vrijednost:

$$D_c = g \frac{T \cdot C}{T + C} \text{ [kN]}$$

pri čemu je:

T najveća tehnički dopuštena masa vučnog vozila u tonama. Prema potrebi, to obuhvaća vertikalno opterećenje kojim djeluje prikolica s krutim rudom ⁽³⁾;

R najveća tehnički dopuštena masa u tonama prikolice s rudom koja se slobodno kreće u vertikalnoj ravnini ili u odnosu na poluprikolicu³;

C masa u tonama koja se prenosi na tlo putem osovine ili osovine prikolice s krutim rudom, kako je definirano u stavku 2.12., kad je spojena s vučnim vozilom i opterećena do najveće tehnički dopuštene mase²;

g ubrzanje zbog djelovanja sile teže (pretpostavljena vrijednost 9,81 m/s²);

S kako je određeno u stavku 2.10.2.

⁽³⁾ Mase T i R te najveća tehnički dopuštena masa smiju biti veće od najveće dopuštene mase propisane nacionalnim zakonodavstvom.

- 2.10.2. Vrijednost S je vertikalna masa u kilogramima kojom prikolica s krutim rudom opterećena do najveće tehnički dopuštene mase djeluje na spojnicu u statičkim uvjetima, kako je definirano u stavku 2.12.³.
- 2.10.3. Vrijednost A_v je najveća dopuštena masa na upravljanoj osovini u tonama kod prikolica s vučnim rudom na šarkama.
- 2.10.4. Vrijednost V je teoretska referentna vrijednost amplitude vertikalne sile kojom prikolica s krutim rudom opterećena do najveće tehnički dopuštene mase veće od 3,5 tona djeluje na spojnicu. Vrijednost V upotrebljava se kao osnova za vertikalne sile u dinamičkim ispitivanjima.

$$V = 1.44 \cdot 1.8 \frac{m}{s^2} \cdot C \text{ [kN]}$$

- 2.11. Simboli i definicije upotrijebljeni u Prilogu 6. ovom Pravilniku.

A_v =	najveća dopuštena masa na upravljanoj osovini u tonama kod prikolica s vučnim rudom na šarkama.
C =	masa prikolice s krutim rudom u tonama – vidjeti stavak 2.10.1. ovog Pravilnika.
D =	vrijednost D u kN – vidjeti stavak 2.10.1. ovog Pravilnika.
D_c =	vrijednost D_c u kN za prikolice s krutim rudom – vidjeti stavak 2.10.1. ovog Pravilnika.
R =	masa vučenog vozila u tonama – vidjeti stavak 2.10.1. ovog Pravilnika.
T =	masa vučnog vozila u tonama – vidjeti stavak 2.10.1. ovog Pravilnika.
F_s =	statička sila podizanja u kN.
F_h =	horizontalna komponenta ispitne sile na uzdužnoj osi vozila u kN.
F_v =	vertikalna komponenta ispitne sile u kN.
S =	statička vertikalna masa u kg.
V =	vrijednost V u kN – vidjeti stavak 2.10.4. ovog Pravilnika.
g =	ubrzanje uzrokovano silom teže (pretpostavljena vrijednost 9,81 m/s ²).
$v_{\max}$ =	$v_{\max}$ je najveća konstrukcijska brzina za koju je vučna spojnica, odnosno vozilo, ispitana i homologirana u skladu s ovim Pravilnikom.

Indeksi:

O =	najveća ispitna sila
U =	najmanja ispitna sila
s =	statička sila
h =	horizontalno
p =	pulsirajuće
res =	rezultanta
v =	vertikalno
w =	izmjenična sila

- 2.12. „Prikolica s krutim rudom” znači vučeno vozilo s jednom osovinom ili skupinom osovina, rudom koji se ne može okretati u odnosu na vozilo ili se zbog prisutnosti sustava ovjesa (na primjer) može samo u ograničenoj mjeri okretati oko jedne osi – paralelno s površinom ceste i poprečno u odnosu na smjer vožnje – i stoga može prenositi vertikalne sile na vučno vozilo. Dio težine takve prikolice nosi vučno vozilo. Hidraulički namjestivo zglobovno rudo smatra se krutim rudom (*).

(*) Mase T i R te najveća tehnički dopuštena masa smiju biti veće od najveće dopuštene mase propisane nacionalnim zakonodavstvom.

- 2.13. „Siguran mehanički spoj” znači da su konstrukcija i geometrija uređaja i njegovih sastavnih dijelova takve da se neće otvoriti ili osloboditi pod djelovanjem sila ili komponenta sila koje na njih djeluju tijekom uobičajene upotrebe ili ispitivanja.
- 2.14. „Tip vozila” znači vozila koja se ne razlikuju prema bitnim aspektima kao što su konstrukcija, dimenzije, oblik i materijali u područjima na koja je pričvršćena mehanička vučna spojnica ili sastavni dio. To se odnosi na vučno vozilo i na prikolicu.

3. ZAHTJEV ZA HOMOLOGACIJU MEHANIČKE VUČNE SPOJNICE ILI SASTAVNOG DIJELA

- 3.1. Zahtjev za homologaciju podnosi nositelj trgovačkog imena ili žiga ili njegov propisno ovlašteni zastupnik.
- 3.2. Za svaki tip mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela zahtjevu se prilažu sljedeće informacije, na primjer, na izvaji iz Priloga 1.:
- 3.2.1. pojedinosti o svim proizvođačevim ili dobavljačevim trgovačkim imenima ili žigovima koji se stavljaju na vučnu spojnicu ili na sastavni dio;
- 3.2.2. crteži koji su dovoljno detaljni da uređaj ili sastavni dio bude jasno prikazan i na kojima je vidljiv način postavljanja na vozilo; na crtežima se moraju vidjeti mjesto i prostor koji su namijenjeni za homologacijski broj i druge oznake navedene u stavku 7.;
- 3.2.3. deklaracija vrijednosti D, D_c, S, Av i V prema potrebi te kako je definirano u stavku 2.10.
- 3.2.3.1. Karakteristične vrijednosti vučnih spojnica moraju biti barem jednake onima za najveće dopuštene mase vučnog vozila, prikolice i skupa vozila;
- 3.2.4. detaljan tehnički opis uređaja ili sastavnog dijela, u kojem su obvezno navedeni tip i upotrijebljeni materijali;
- 3.2.5. uzorci u skladu sa zahtjevom homologacijskog tijela ili tehničke službe;
- 3.2.6. svi uzorci moraju biti potpuno završeni i površina im mora biti završno obrađena. Ako je, međutim, završna obrada bojanje ili plastificiranje epoksi prahom, to treba zanemariti.

4. OPĆI ZAHTJEVI ZA MEHANIČKE VUČNE SPOJNICE ODNOSNO SASTAVNE DIJELOVE

- 4.1. Svaki uzorak mora biti u skladu sa specifikacijama dimenzija i čvrstoće navedenima u prilogima 5. i 6. Nakon ispitivanja navedenih u Prilogu 6. ne smije biti nikakvih pukotina, lomova ni bilo kakvih prevelikih trajnih izobličenja koja bi mogla ometati zadovoljavajući rad uređaja ili sastavnog dijela.
- 4.2. Svi elementi mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela čiji bi kvar mogao uzrokovati razdvajanje vozila i prikolice moraju biti izrađeni od čelika ili lijevanog željeza. Drugi materijali mogu se upotrebljavati pod uvjetom da proizvođač dokaže njihovu ekvivalentnost homologacijskom tijelu ili tehničkoj službi ugovorne stranke koja primjenjuje ovaj Pravilnik.
- 4.3. Mehaničke vučne spojnice ili sastavni dijelovi moraju biti sigurni za upotrebu, a spajanje i razdvajanje mora moći obaviti jedna osoba bez alata. Vučne spojnice namijenjene za prikolicu čija je najveća tehnički dopuštena masa veća od 3,5 tona moraju biti jednog od sljedećih tipova:
- (a) automatsko spajanje definirano u stavku 2.2.; ili

- (b) automatsko spajanje i postupak završavanja pri kojima se započeti postupak spajanja automatski dovršava, a osigurani položaj pokazuje u vidnom polju vozača; ili
- (c) ručno završavanje i osiguran bez automatizacije ili naprave za samozaključavanje.

4.4. Mehaničke vučne spojnice ili sastavni dijelovi moraju biti konstruirani i proizvedeni tako da u uobičajenoj upotrebi i uz pravilno održavanje i zamjenu potrošnih dijelova funkcioniraju na zadovoljavajući način te zadrže karakteristike koje propisuje ovaj Pravilnik.

4.5. Sve mehaničke vučne spojnice ili sastavni dijelovi moraju biti konstruirani tako da tvore siguran mehanički spoj, a ako u Prilogu 5. nema dodatnih zahtjeva, zatvoreni položaj mora biti završavanje bar još jednom dodatnim sigurnim mehaničkim spojem. Druga je mogućnost da se cjelovitost uređaja postigne s najmanje dva zasebna mehanizma, ali svaki od njih mora biti konstruiran tako da ima siguran mehanički spoj te se mora pojedinačno ispitati prema svim zahtjevima navedenima u Prilogu 6. Siguran mehanički spoj mora biti izveden kako je definirano u stavku 2.13.

Sile opruge smiju se upotrijebiti samo za zatvaranje uređaja i sprečavanje dijelova uređaja da dođu u položaj u kojem se mogu otvoriti ili deaktivirati kao posljedica vibracija.

Kvar ili izostavljanje bilo koje pojedinačne opruge ne smije omogućiti otvaranje ili deaktiviranje cijelog uređaja.

Ako su ugrađeni u kabini vozila, daljinski indikatori moraju se nalaziti unutar vozačeva vidnog polja i biti jasno označeni.

Ako su ugrađeni s bočne strane vozila, daljinski indikatori moraju biti trajno i jasno označeni. Daljinski indikator mora se automatski aktivirati i ponovno pokrenuti tijekom svakog otvaranja i zatvaranja spojnice.

4.6. Svim uređajima ili sastavnim dijelovima moraju se priložiti upute za ugradnju i upotrebu s dovoljno informacija da ih svaka stručna osoba može ispravno postaviti na vozilo i pravilno upotrebljavati – vidjeti i Prilog 7. Upute moraju biti barem na jeziku države u kojoj će se uređaj ili njegov sastavni dio prodavati. Ako se uređaji ili sastavni dijelovi isporučuju proizvođačima vozila ili proizvođačima nadogradnje za tvorničku ugradnju, upute za ugradnju smiju se izostaviti, ali je proizvođač vozila ili proizvođač nadogradnje odgovoran za dostavu potrebnih uputa za pravilnu upotrebu vučne spojnice ili sastavnog dijela korisniku vozila.

4.7. Naprave za vuču bez pomoćnog napajanja koje su brzo namjestive po visini ne smiju premašivati radnu silu od 40 daN.

5. ZAHTJEV ZA HOMOLOGACIJU VOZILA OPREMLJENOG MEHANIČKOM VUČNOM SPOJNICOM ILI SASTAVNIM DIJELOM

5.1. Zahtjev za homologaciju tipa vozila s obzirom na ugradnju mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela podnosi proizvođač vozila ili njegov ovlašten zastupnik.

5.2. Kako bi homologacijsko tijelo moglo popuniti izjavu iz Priloga 2., zahtjevu se prilaže sljedeće:

5.2.1. nacrti koji su dovoljno detaljni da identificiraju uređaj ili sastavni dio te koji opisuju način na koji se ugrađuju na vozilo; na crtežima se moraju vidjeti mjesto i prostor koji su namijenjeni za homologacijski broj i druge oznake navedene u stavku 7.;

5.2.2. detaljan tehnički opis uređaja ili sastavnog dijela, u kojem su obvezno navedeni tip i upotrijebljeni materijali;

5.2.3. deklaracija vrijednosti D, D_c, S, A_v i V prema potrebi te kako je definirano u stavku 2.10.;

- 5.2.3.1. karakteristične vrijednosti moraju biti najmanje jednake onima koje se primjenjuju za najveće dopuštene mase vučnog vozila, prikolice i skupa vozila;
- 5.2.4. vozilo reprezentativno za tip koji treba homologirati i s ugrađenom mehaničkom vučnom spojnicom dostavlja se homologacijskom tijelu ili tehničkoj službi, koji mogu zatražiti i dodatne uzorke uređaja ili njegova sastavnog dijela;
- 5.2.5. vozilo koje nema sve odgovarajuće sastavne dijelove za taj tip može se prihvatiti pod uvjetom da podnositelj može dokazati homologacijskom tijelu ili tehničkoj službi da izostanak tih dijelova ne utječe na rezultate pregleda s obzirom na zahtjeve iz ovog Pravilnika.
6. OPĆI ZAHTEVI ZA VOZILA OPREMLJENA MEHANIČKOM VUČNOM SPOJNICOM ILI SASTAVNIM DIJELOM
- 6.1. Mehanička vučna spojnica ili sastavni dio ugrađeni na vozilo homologiraju se u skladu sa zahtjevima iz stavaka 3. i 4. te priloga 5. i 6. ovom Pravilniku.
- 6.2. Ugradnja mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela mora biti u skladu sa zahtjevima iz Priloga 7. ovom Pravilniku.
- 6.3. Moraju se dostaviti upute za upotrebu vučne spojnice ili sastavnog dijela sa svim posebnim uputama koje se razlikuju od onih koje se uobičajeno povezuju s tim tipom vučne spojnice ili sastavnog dijela te upute za spajanje i razdvajanje pri različitim načinima upotrebe, na primjer pri različitim kutovima između vučnog i vučenog vozila. Te upute moraju biti priložene svakom vozilu i barem na jeziku države u kojoj će se vozilo prodavati.
7. OZNAKE
- 7.1. Tipovi mehaničkih vučnih spojnica i sastavnih dijelova dostavljeni za homologaciju moraju imati trgovačko ime ili žig proizvođača, dobavljača ili podnositelja zahtjeva.
- 7.2. Mora postojati dovoljno velik prostor za postavljanje homologacijske oznake iz stavka 8.5. i prikazane u Prilogu 3. Taj prostor mora biti prikazan na crtežima iz stavka 3.2.2.
- 7.3. Mehanička vučna spojnica ili sastavni dio mora pokraj homologacijske oznake iz stavaka 7.2. i 8.5. imati označen razred spojnice, kako je utvrđen u stavku 2.6., te odgovarajuće karakteristične vrijednosti, kako su definirane u stavku 2.10. i prikazane u Prilogu 4., i najveću konstrukcijsku brzinu definiranu u stavku 2.11. Mjesto te oznake mora biti prikazano na crtežima iz stavka 3.2.2.
- 7.4. Ako su mehanička vučna spojnica ili sastavni dio homologirani za alternativne karakteristične vrijednosti unutar istog razreda spojnice ili uređaja, na uređaju ili sastavnom dijelu mogu biti označene najviše dvije alternative.
- 7.5. Ako je primjena mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela na bilo koji način ograničena, na primjer, ako je upotreba uređaja ograničena na određenu brzinu, to ograničenje mora biti označeno na uređaju ili sastavnom dijelu.
- 7.6. Sve oznake moraju biti trajne i čitljive kad je uređaj ili sastavni dio ugrađen na vozilo.
8. HOMOLOGACIJA
- 8.1. Homologacija se dodjeljuje ako uzorci tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela ispunjavaju zahtjeve iz ovog Pravilnika i ako su ispunjeni zahtjevi iz stavka 10.

- 8.2. Svakom se homologiranom tipu dodjeljuje homologacijski broj. Prve dvije znamenke (trenutačno 00) označavaju niz izmjena koji obuhvaća najnovije bitne tehničke izmjene Pravilnika u trenutku izdavanja homologacije. Ista ugovorna stranka ne smije dodijeliti isti broj drugom tipu uređaja ili sastavnog dijela iz ovog Pravilnika.
- 8.3. Obavijest o dodjeljivanju, odbijanju ili povlačenju homologacije ili o trajno obustavljenoj proizvodnji tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela homologiranih na temelju ovog Pravilnika dostavlja se strankama Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ili Priloga 2. ovom Pravilniku.
- 8.4. Uz oznaku propisanu u stavku 7.1., na svaku mehaničku vučnu spojnicu ili sastavni dio homologiran na temelju ovog Pravilnika na prostor iz stavka 7.2. pričvršćuje se homologacijska oznaka opisana u stavku 8.5.
- 8.5. Homologacijska oznaka međunarodni je znak koji se sastoji od:
- 8.5.1. kružnice oko slova „E” iza kojeg slijedi razlikovna brojčana oznaka zemlje koja je dodijelila homologaciju ⁽ⁱ⁾;
- 8.5.2. homologacijskog broja propisanog u stavku 8.2.;
- 8.5.3. velikog slova D pri ispitivanju u skladu sa stavkom 3.1.3. Priloga 6. (ispitivanje dinamičke izdržljivosti) ili
- 8.5.4. velikog slova S pri ispitivanju u skladu sa stavkom 3.3.3.2. Priloga 6. (statičko ispitivanje);
- 8.5.5. velikog slova T za dvokomponentno ispitivanje;
- 8.5.6. homologacijska oznaka i homologacijski broj postavljaju se kao u primjeru u Prilogu 3.
9. PREINAKE MEHANIČKE VUČNE SPOJNICE ILI SASTAVNOG DIJELA ILI VOZILA I PROŠIRENJE HOMOLOGACIJE
- 9.1. O svakoj preinaci tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela, kako su definirani u stavku 2.9., ili vozila obavješćuje se homologacijsko tijelo ili tehnička služba koja je dodijelila homologaciju. Homologacijsko tijelo ili tehnička služba zatim može:
- 9.1.1. zaključiti da preinake neće imati znatan štetan učinak i da uređaj, sastavni dio ili vozilo i dalje ispunjavaju zahtjeve; ili
- 9.1.2. zatražiti dodatno ispitno izvješće.
- 9.2. Ugovorne stranke Sporazuma koje primjenjuju ovaj Pravilnik obavješćuju se u skladu s postupkom iz stavka 8.3. o potvrđivanju ili odbijanju homologacije, uz navođenje preinaka.
- 9.3. Homologacijsko tijelo ili tehnička služba koje izda proširenje homologacije dodjeljuje serijski broj tom proširenju te o tome u skladu s postupkom iz stavka 8.3. obavješćuje ostale ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik.
10. POSTUPCI ZA PROVJERU SUKLADNOSTI PROIZVODNJE
- Postupci za provjeru sukladnosti proizvodnje moraju biti u skladu s onima iz Popisa 1. Sporazuma iz 1958. (E/ECE/TRANS/505/Rev.3), uz sljedeće zahtjeve:

⁽ⁱ⁾ Razlikovne brojčane oznake ugovornih stranaka Sporazuma iz 1958. navedene su u Prilogu 3. Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 6, Prilog 3. – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

- 10.1. nositelj homologacije dužan se pobrinuti da su rezultati provjera sukladnosti proizvodnje zabilježeni i da su priloženi dokumenti dostupni tijekom razdoblja dogovorenog s homologacijskim tijelom ili njegovom tehničkom službom. To razdoblje ne smije biti dulje od 10 godina od trenutka trajnog obustavljanja proizvodnje;
  - 10.2. homologacijsko tijelo, ili tehnička služba, koje je dodijelilo homologaciju smije u bilo kojem trenutku provjeriti metode za provjeru sukladnosti proizvodnje koje se primjenjuju u svakom proizvodnom pogonu. Te se provjere obično provode jednom u dvije godine.
  11. SANKCIJE ZA NESUKLADNOST PROIZVODNJE
    - 11.1. Homologacija tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela, dodijeljena u skladu s ovim Pravilnikom, može se povući ako nisu ispunjeni zahtjevi ili ako uređaj ili sastavni dio s homologacijskom oznakom nije u skladu s homologiranim tipom.
    - 11.2. Ako ugovorna stranka Sporazuma koja primjenjuje ovaj Pravilnik povuče homologaciju koju je prethodno dodijelila, dužna je o tome odmah obavijestiti druge ugovorne stranke koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. i/ili Priloga 2. ovom Pravilniku.
  12. TRAJNO OBUSTAVLJENA PROIZVODNJA

Ako nositelj homologacije trajno obustavi proizvodnju tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela koji su homologirani u skladu s ovim Pravilnikom, o tome mora obavijestiti homologacijsko tijelo, ili tehničku službu, koje je dodijelilo homologaciju. Nakon što primi odgovarajuću izjavu, to je homologacijsko tijelo, ili ta tehnička služba, dužno o tome obavijestiti ostale stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik izjavom u skladu s predloškom iz Priloga 1. ili Priloga 2. ovom Pravilniku.
  13. IMENA I ADRESE TEHNIČKIH SLUŽBI ODGOVORNIH ZA PROVOĐENJE HOMOLOGACIJSKIH ISPITIVANJA TE IMENA I ADRESE HOMOLOGACIJSKIH TIJELA
    - 13.1. Ugovorne stranke Sporazuma iz 1958. koje primjenjuju ovaj Pravilnik prijavljuju Tajništvu Ujedinjenih naroda imena i adrese tehničkih službi odgovornih za provođenje homologacijskih ispitivanja te homologacijskih tijela koja dodjeljuju homologacije i kojima treba dostaviti obrasce za potvrdu dodjeljivanja, proširenja, odbijanja ili povlačenja homologacije koji su izdani u drugim državama.
-

PRILOG 1.

Izjava o uređajima i sastavnim dijelovima

(najveći format: A4 (210 × 297 mm))

koju je izdalo:

ime tijela

.....

.....

.....

o ⁽²⁾:

dodjeli homologacije

proširenju homologacije

odbijanju homologacije

povlačenju homologacije

trajno obustavljenoj proizvodnji

tipa mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela na temelju Pravilnika UN-a br. 147

Homologacijski broj: ..... Broj proširenja: .....

1. Trgovačko ime ili žig tehničke jedinice ili sastavnog dijela: .....
2. Ime proizvođača tipa tehničke jedinice ili sastavnog dijela: .....
3. Ime i adresa proizvođača: .....
4. Ako postoji, ime i adresa proizvođačeva zastupnika: .....
5. Druga imena ili drugi trgovački žigovi dobavljača koji se primjenjuju na tehničku jedinicu ili sastavni dio: .....
6. U slučaju tehničke jedinice: vrsta i marka vozila za koje je tehnička jedinica namijenjena .....
7. Ime i adresa trgovačkog društva ili tijela odgovornog za sukladnost proizvodnje: .....
8. Datum dostavljanja na homologaciju: .....
9. Tehnička služba odgovorna za provođenje homologacijskih ispitivanja: .....
10. Kratki opis: .....
- 10.1. Tip i razred tehničke jedinice ili sastavnog dijela: .....
- 10.2. Karakteristične vrijednosti: .....

⁽¹⁾ Razlikovna brojana oznaka zemlje koja je dodijelila/proširila/odbila/povukla homologaciju (vidjeti odredbe o homologaciji u Pravilniku).

⁽²⁾ Prekrižiti suvišno.

10.2.1. Primarne vrijednosti:

D. .... kN Dc ..... kN S ..... kg

Av ..... tona $v_{\max}$ ..... km/h V ..... kN

Alternativne vrijednosti:

D. .... kN Dc ..... kN S ..... kg

Av ..... tona $v_{\max}$ ..... km/h V ..... kN

11. Upute za pričvršćivanje tipa vučne spojnice ili sastavnog dijela na vozilo i fotografije ili nacrti točaka pričvršćenja dobiveni od proizvođača vozila: .....
12. Informacije o pričvršćivanju bilo kakvih posebnih pojačanih nosača ili ploča ili dijelova za namještanje razmaka koji su potrebni za pričvršćivanje vučne spojnice ili sastavnog dijela: .....
13. Datum ispitnog izvješća: .....
14. Broj ispitnog izvješća: .....
15. Mjesto homologacijske oznake: .....
16. Razlozi za proširenje homologacije: .....
17. Homologacija dodijeljena/proširena/odbijena/povučena²: .....
18. Mjesto: .....
19. Datum: .....
20. Potpis: .....
21. Ovo je izjavi priložen popis dokumenata pohranjenih kod homologacijskog tijela koje je dodijelilo homologaciju i koji se mogu dobiti na zahtjev. ....

Prilog 2.

Izjava o vozilima

(najveći format: A4 (210 × 297 mm))

koju je izdalo:

ime tijela

.....

.....

.....

o ⁽²⁾:

dodjeli homologacije

proširenju homologacije

odbijanju homologacije

povlačenju homologacije

trajno obustavljenju proizvodnje

tipa vozila s obzirom na ugradnju mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela na temelju Pravilnika UN-a br. 147

Homologacijski broj. .... Broj proširenja . ....

1. Trgovačko ime ili žig vozila: .....

2. Tip vozila: .....

3. Ime i adresa proizvođača: .....

4. Ako postoji, ime i adresa proizvođačeva zastupnika: .....

5. Kategorija vozila, na primjer, T, R ⁽³⁾: .....

6. Najveća dopuštena masa vozila: ..... kg

Raspodjela najveće dopuštene mase vozila po osovinama: .....

Najveća dopuštena vučena masa prikolice: ..... kg

Najveća dopuštena statička masa na spojnoj točki: ..... kg

Najveća masa vozila s nadogradnjom u voznom stanju, uključujući rashladno sredstvo, ulja, gorivo, alat i rezervni kotač (ako postoji), ali bez vozača: ..... kg

7. Obvezne karakteristične vrijednosti:

D ..... kN D_c ..... kN S ..... kgAv ..... tona v_{max} ..... km/h V ..... kN

⁽¹⁾ Razlikovna brojana oznaka zemlje koja je dodijelila/proširila/odbila/povukla homologaciju (vidjeti odredbe o homologaciji u Pravilniku).

⁽²⁾ Prekrižiti suvišno.

⁽³⁾ Kako je definirano u Konsolidiranoj rezoluciji o konstrukciji vozila (R.E.3), dokument ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6, stavak 2. – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

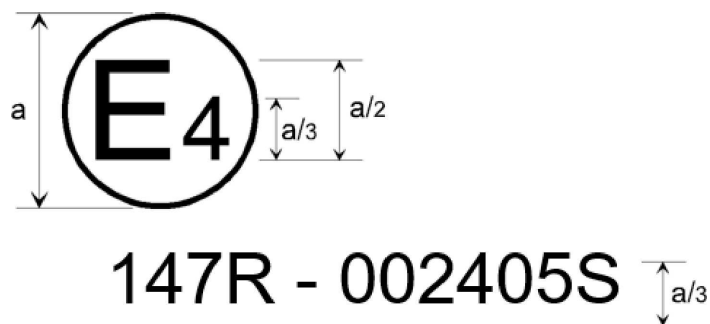
8. Upute za pričvršćivanje tipa vučne spojnice ili sastavnog dijela na vozilo i fotografije ili nacrti točaka pričvršćenja: .....
9. Informacije o pričvršćivanju bilo kakvih posebnih pojačanih nosača ili ploča ili dijelova za namještanje razmaka koji su potrebni za pričvršćivanje vučne spojnice ili sastavnog dijela: .....
10. Trgovačko ime ili žig mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela i homologacijski broj: .....
11. Razred vučne spojnice ili sastavnog dijela: .....
12. Datum dostavljanja na homologaciju: .....
13. Tehnička služba odgovorna za provođenje homologacijskih ispitivanja: .....
14. Datum ispitnog izvješća: .....
15. Broj ispitnog izvješća: .....
16. Mjesto homologacijske oznake: .....
17. Razlozi za proširenje homologacije: .....
18. Homologacija dodijeljena/proširena/odbijena/povučena ⁽⁴⁾: .....
19. Mjesto: .....
20. Datum: .....
21. Potpis: .....
22. Ovoj je izjavi priložen popis dokumenata pohranjenih kod homologacijskog tijela koje je dodijelilo homologaciju i koji se mogu dobiti na zahtjev. ....

⁽⁴⁾ Prekrižiti suvišno.

PRILOG 3.

Primjer izgleda homologacijske oznake

 $a = 8 \text{ mm}$ (najmanje)

Mehanička vučna spojnica ili sastavni dio ili vozilo s tom homologacijskom oznakom je uređaj ili sastavni dio koji je homologiran u Nizozemskoj (E 4) pod homologacijskim brojem 2405 u skladu sa zahtjevima iz niza izmjena 00 ovog Pravilnika i statički ispitan (S).

Napomena: homologacijski broj i dodatne oznake upisuju se uz krug te iznad ili ispod slova „E” ili pak lijevo ili desno od tog slova. Znamenke homologacijskog broja moraju biti na istoj strani u odnosu na slovo „E” te poredane u istom smjeru. U homologacijskim brojevima treba izbjegavati upotrebu rimskih brojeva da ih se ne bi zamijenilo za druge simbole.

PRILOG 4.

Primjeri oznaka karakterističnih vrijednosti

1. Sve mehaničke vučne spojnice ili sastavni dijelovi označavaju se razredom uređaja ili sastavnog dijela. Osim toga, mora postojati i oznaka koja prikazuje mogućnosti u smislu karakterističnih vrijednosti definiranih u stavku 2.10. ovog Pravilnika.
  - 1.1. Visina svih slova i brojki mora biti manja od visine homologacijskog broja, tj. $a/3$, pri čemu je a barem 8 mm.
  - 1.2. Karakteristične vrijednosti koje se odnose na svaki uređaj ili sastavni dio koji treba označiti prikazane su u donjoj tablici – vidjeti i stavak 7.3. ovog Pravilnika:

Tablica 1.

Relevantne karakteristične vrijednosti koje se označavaju na vučnim spojnicaama ili sastavnim dijelovima

Opis mehaničke vučne spojnice ili sastavnog dijela	Relevantne karakteristične vrijednosti koje se označavaju						T (**)
	Raz-red	D	D _c	S	V	v _{max}	
Spojne kugle 80 (razred a)	★	★	★	★	★	★	–
Spojna čašica (razred b)	★	★	★	★	★	★	–
Spojnice s klinom (razred c ili q)	★	★	★	★	★	★	★
Spojnice s kukom (razred g)	★	★	★	★	★	★	–
Ruda traktora (razred i)	★	★	★	★	★	★	★
Okviri za vuču (razred f)	★	★	★	★	★	★	–
Spojnice s čepom (razred h)	★	★	★	★	★	★	–
Ušice ruda (razred d ili r)	★	★	★	★	★	★	★
Ruda (razred e) (*)	★	★	★	★	★	★	–

(*) Kad je riječ o rudama na šarkama, uz to se na tipskoj pločici mora navesti vrijednost A_v , ali ne vrijednost S ili V

(**) Vučena masa pri ispitivanju prema stavku 3.3.3.2. Priloga 6. (statičko ispitivanje) (po potrebi ga treba definirati u definicijama)

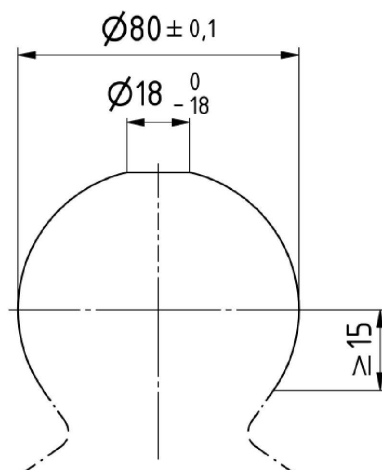
Primjeri: oznaka a80 D130 D_c90 S2000 označavala bi normiranu spojnu kuglu 80 razreda a80 s najvećom vrijednosti D od 130 kN, najvećom dopuštenom vrijednosti D_c od 90 kN i najvećim dopuštenim statičkim vertikalnim opterećenjem od 2 000 kg.

PRILOG 5.

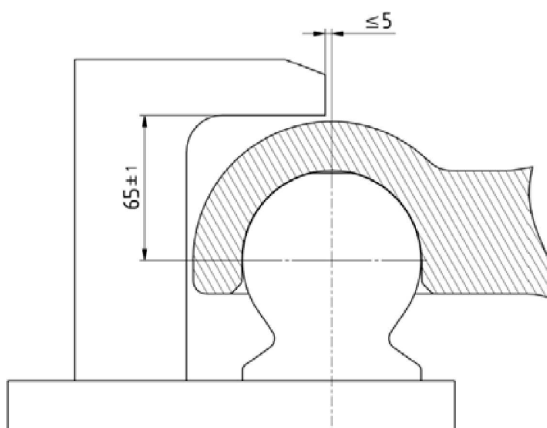
Zahtjevi za mehaničke vučne spojnice ili sastavne dijelove za vozila kategorije T, R i S

1. Spojne kugle 80 i graničnici (razred a80)
  - 1.1. Opći zahtjevi za spojne kugle 80
    - 1.1.1. Sve spojne kugle 80 i graničnici moraju biti konstruirani tako da spojne kugle uspješno prođu ispitivanja iz stavka 3.1. Priloga 6., a graničnici ispitivanja iz stavka 3.3.5. Priloga 6.
    - 1.1.2. Spojne kugle 80 razreda a moraju po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikom 1. Položaj graničnika prikazan je na slici 2.

Slika 1.

Spojna kugla razreda a (sve dimenzije u mm)

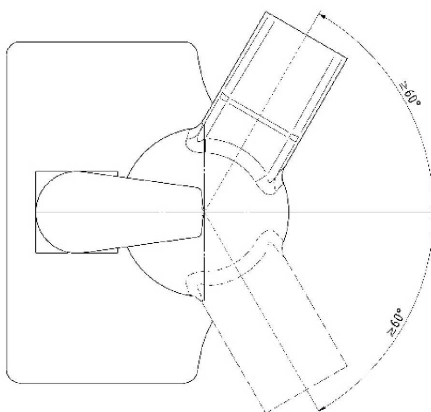
Slika 2.

Dimenzije graničnika (sve dimenzije u mm)

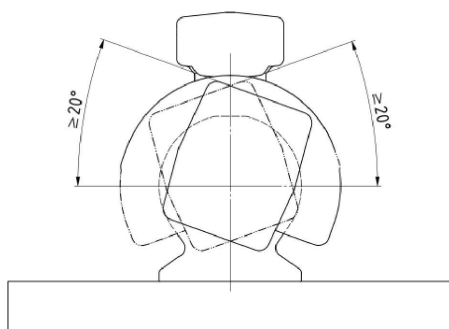
- 1.1.3. Spojne kugle 80 moraju imati najmanje sljedeće kutove pokretljivosti, koji ne moraju biti istodobno postignuti:

Slika 3.

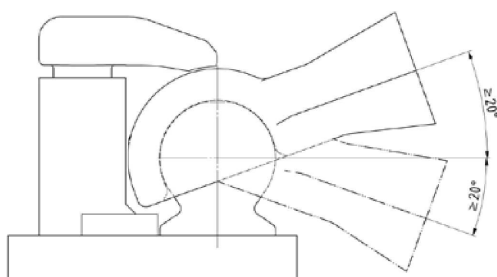
Kutovi pokretljivosti

Vertikalna os: $\pm 60^\circ$ min.

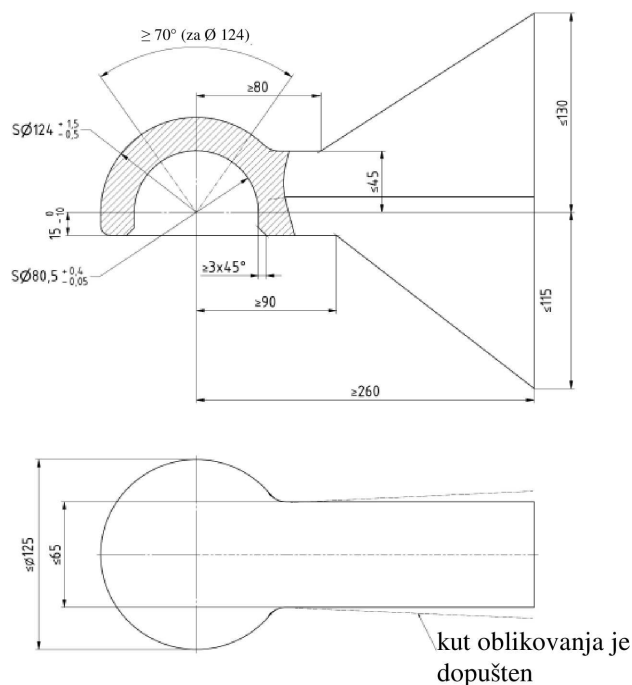
Uzdužna os: $\pm 20^\circ$ min.

Poprečna os: $\pm 20^\circ$ min.

2. Spojna čašica 80 (razred b80)
  - 2.1. Opći zahtjevi za spojnu čašicu 80
    - 2.1.1. Sve spojne čašice 80 moraju biti konstruirane tako da mogu uspješno proći ispitivanja iz stavka 3.2. Priloga 6.
    - 2.1.2. Spojna čašica 80 razreda b mora po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikom 4.

Slika 4.

Dimenzije spojne čašice 80 razreda b (sve dimenzije u mm)

3. Spojnice s rudom i klinom (razred c40)

3.1. Opći zahtjevi za spojnice s rudom i klinom

3.1.1. Sve spojnice s rudom i klinom moraju biti konstruirane tako da mogu proći ispitivanja iz stavka 3.3.1. Priloga 6., a naprave za zabavljanje tako da mogu proći ispitivanja iz stavka 3.3.1.3. Priloga 6.

3.1.2. Spojnice s rudom i klinom razreda c moraju po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikama 5., 6. i 7. Za sve razrede najveća visina čeljusti mora biti konstantna na barem polovini širine čeljusti.

3.1.3. Zahtjevi:

Ako su spojnice automatske, zatvoren i zaključan položaj nakon spajanja mora biti jasno i uočljivo označen s vanjske strane najmanje jednim kontrolnim indikatorom.

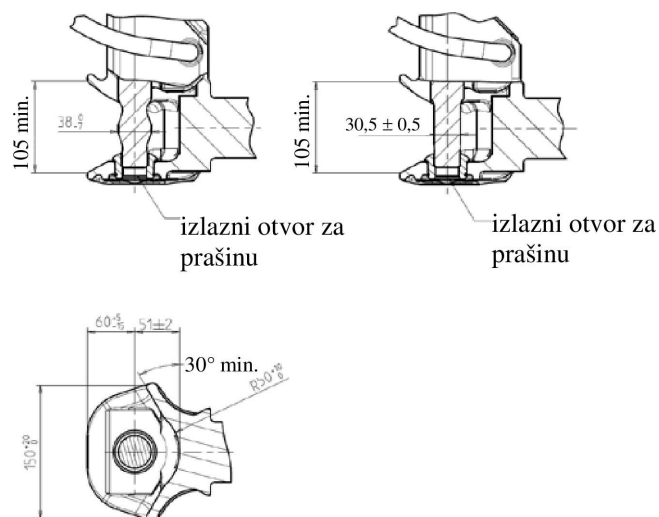
3.1.4. Spojnice s rudom i klinom moraju imati sljedeće kutove pokretljivosti (vidjeti i slike 5. i 6.):

- (a) Vertikalna os: $\pm 70^\circ$ min.
- (b) Poprečna os: $\pm 20^\circ$ min.
- (c) Uzdužna os: $\pm 20^\circ$ min.

3.1.5. Čeljust mora omogućiti da se vučne ušice osno zakreću najmanje 90° nadesno ili nalijevo oko uzdužne osi spojnice sa stalnim kočnim momentom između 30 i 150 Nm.

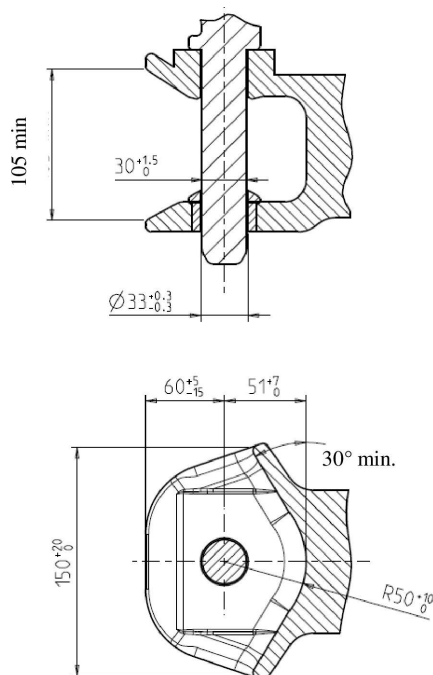
Slika 5.

Automatska vučna spojnica s izbočenim svornjakom (lijevo) i automatska spojnica prikolice s cilindričnim svornjakom (desno) (sve dimenzije u mm)

Slika 6.

Neautomatska spojnica prikolice s cilindričnim svornjakom (sve dimenzije u mm)

4. Ušice ruda (razred d40-1 i d40-2)

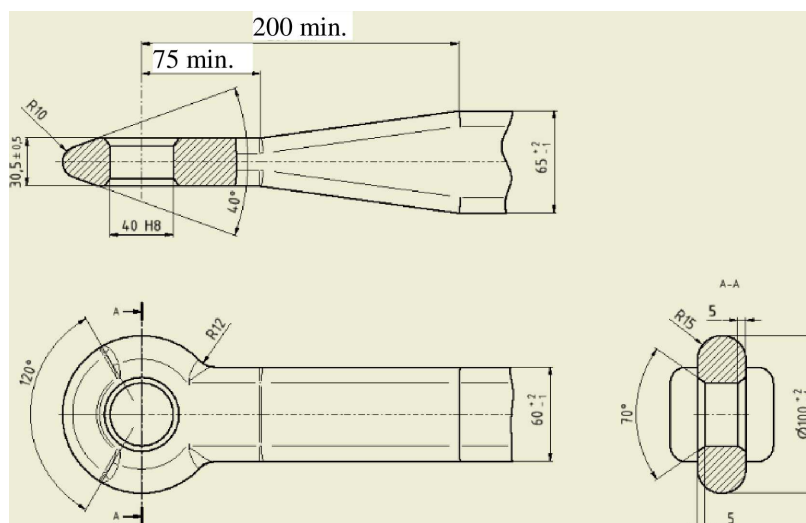
4.1. Ušice ruda d40-1

4.1.1. Opći zahtjevi za ušice ruda d40-1

Sve ušice ruda razreda d40-1 moraju biti konstruirane tako da mogu uspješno proći ispitivanja iz stavka 3.4. Priloga 6. Ušice ruda d40-1 mogu biti opremljene priključkom.

Ušice ruda po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama ušice moraju biti u skladu sa slikom 7.

Slika 7.

Glavne dimenzije normiranih ušica ruda d40-1 (sve dimenzije u mm)

4.2. Ušice ruda d40-2

4.2.1. Opći zahtjevi za ušice ruda d40-2

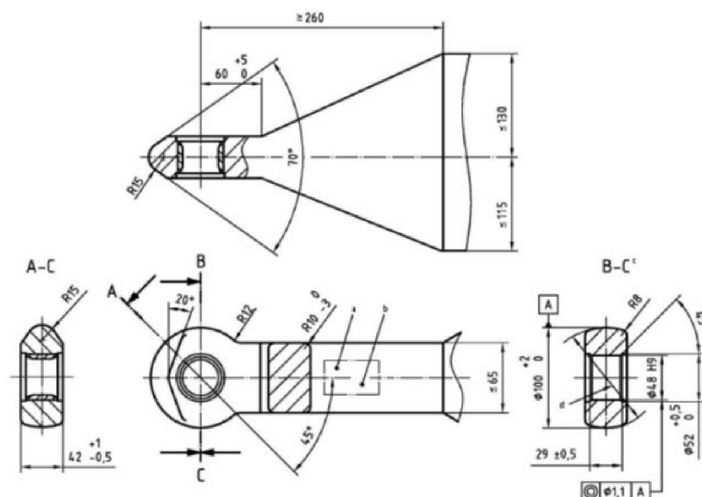
Sve ušice ruda razreda d40-2 moraju biti konstruirane tako da mogu uspješno proći ispitivanja iz Priloga 6.

Ušice ruda po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama ušice moraju biti u skladu sa slikom 8.

Slika 8.

Glavne dimenzije normirane spojne ušice d40-2

Dimenzije u milimetrima

4.3. Toroidne ušice ruda (razred d50-1 i d50-2)

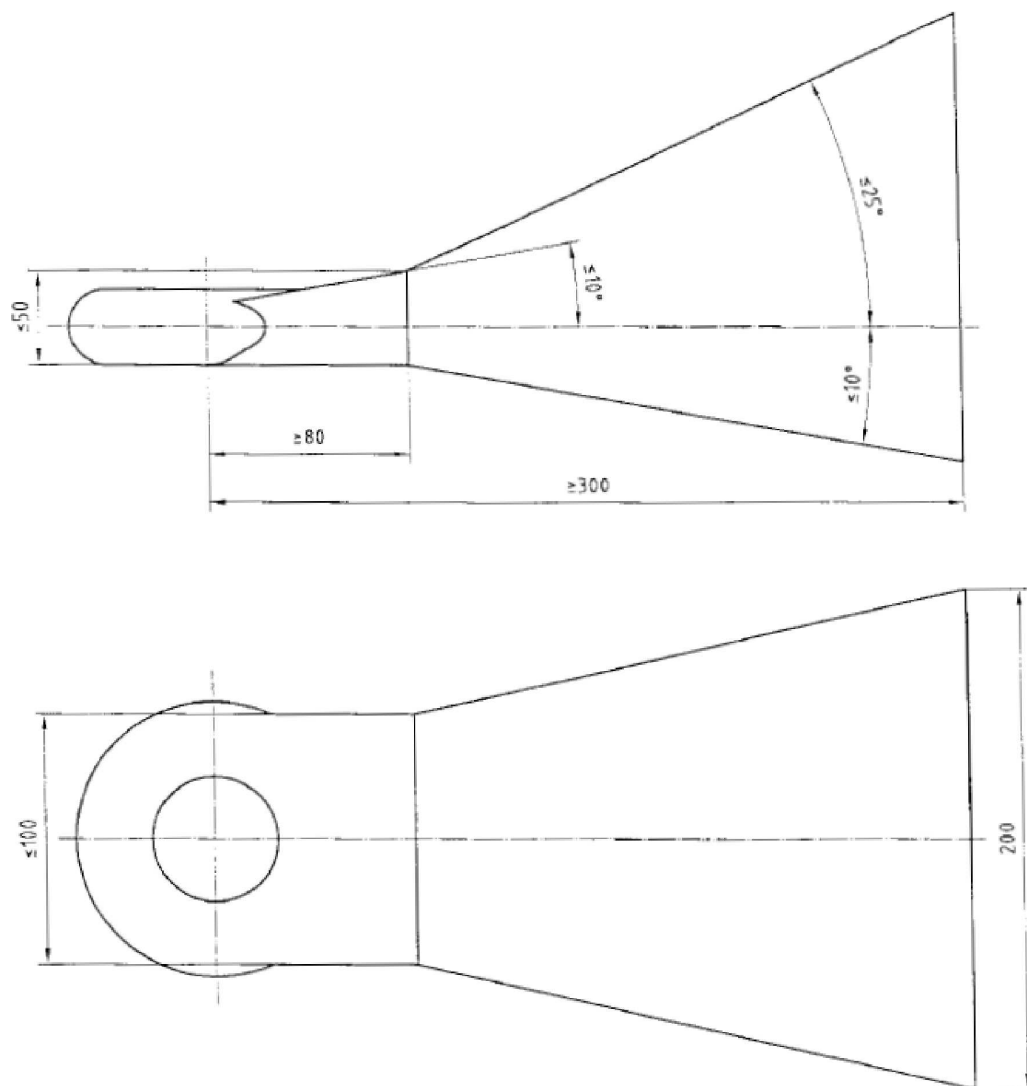
4.3.1. Opći zahtjevi

Sve ušice ruda razreda d50 moraju biti konstruirane tako da mogu uspješno proći ispitivanja iz Priloga 6.

Ušice ruda razreda d50 moraju po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikom 9.

Slika 9.

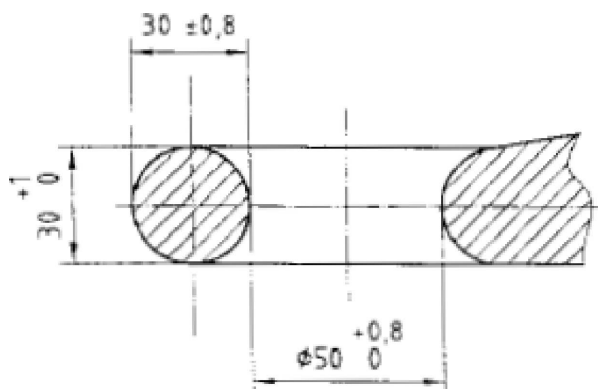
Glavne dimenzije toroidne ušice ruda razreda d50 (sve dimenzije u mm)

4.3.2. Osim toga, toroidna vučna ušica razreda d50-1 mora imati dimenzije u skladu sa slikom 10., a toroidna vučna ušica razreda d50-2 mora imati dimenzije u skladu sa slikom 11.

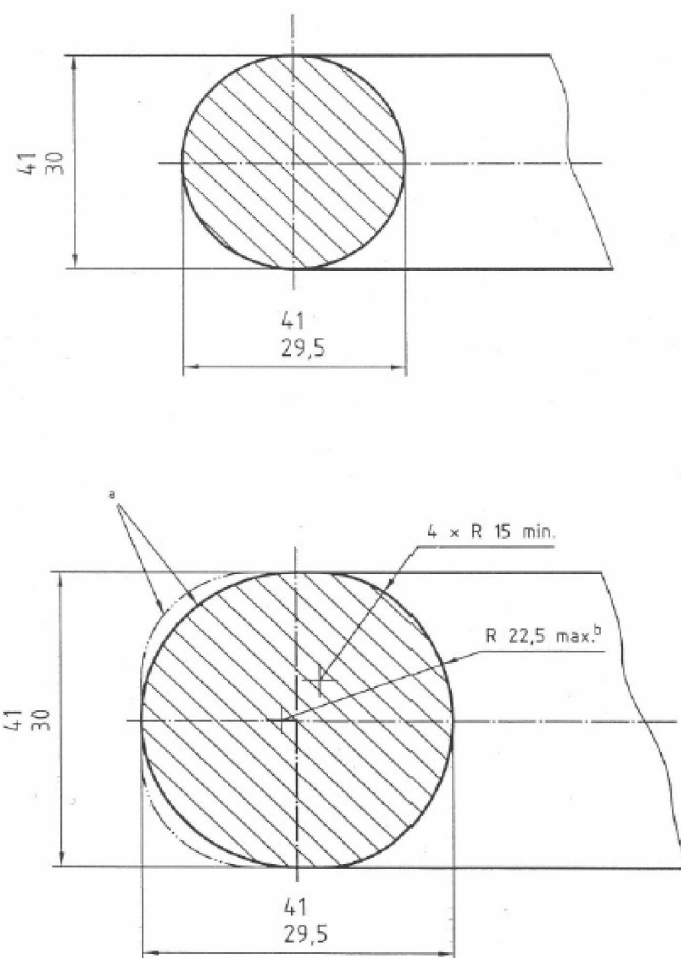
Slika 10.

Dimenzije toroidne ušice ruda razreda d50-1 (sve dimenzije u mm)

Slika 11.

Dimenzije toroidne ušice ruda razreda d50-2 (sve dimenzije u mm)

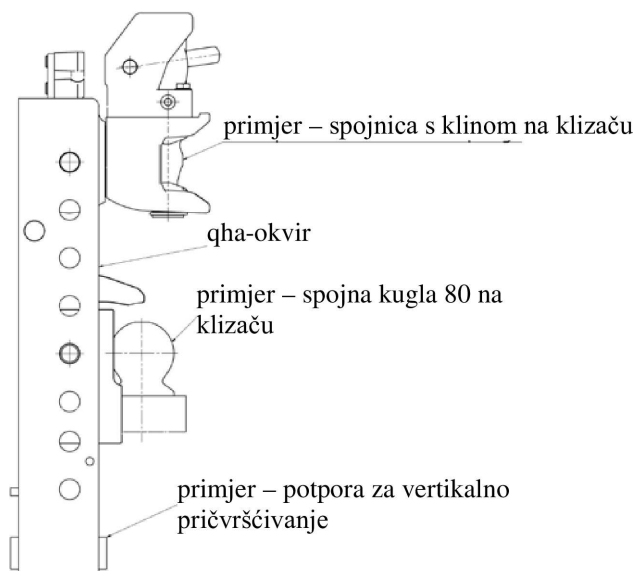

^a Alternativni vanjski obris: vanjski polumjer 22,5 maks. i 15 min. gornji i donji polumjer spajanja ili min. gornji i donji polumjer stapanja s ravnom vanjskom površinom.

^b Unutarnji obris.

5. Ruda (razred e)
- 5.1. Ruda razreda e moraju moći uspješno proći ispitivanja iz stavka 3.7. Priloga 6.
- 5.2. Kako bi omogućila spajanje s vučnim vozilom, ruda se mogu opremiti spojnom čašicom ili ušicama ruda razreda b, d ili s. Spojna čašica i ušice ruda mogu se pričvrstiti navojem, vijcima ili zavarivanjem.
- 5.3. Uređaji za namještanje visine vučnih ruda na šarkama
- 5.3.1. Vučna ruda na šarkama moraju imati uređaje za namještanje ruda na visinu spojnice ili čeljusti. Ti uređaji moraju biti konstruirani tako da jedna osoba može bez alata ili drugih pomagala namjestiti rudo.
- 5.3.2. Uređajima za namještanje visine ušice ruda ili spojna čašica 80 moraju se moći namjestiti najmanje 300 mm prema gore ili dolje od horizontale. U tom se rasponu rudo namješta kontinuirano ili u koracima od najviše 50 mm, mjereno na spojnoj ušici ili spojnoj čašici.
- 5.3.3. Uređaji za namještanje visine ne smiju otežavati kretanje ruda nakon spajanja.
- 5.3.4. Uređaji za namještanje visine ne smiju ometati rad inercijske naletne kočnice.
- 5.4. Kad je riječ o rudima u kombinaciji s inercijskim naletnim kočnicama, udaljenost između središta ušice ruda i kraja slobodnog kraka ušice ruda ne smije biti manja od 200 mm u položaju aktiviranja kočnica. Ako je krak ušice ruda potpuno uvučen, udaljenost ne smije biti manja od 150 mm.
- 5.5. Ruda za upotrebu na prikolicama s krutim rudom moraju imati moment otpora na bočne sile jednak najmanje polovini momenta otpora na vertikalne sile.
6. Okviri za vuču i tračne ploče (razred f)

Slika 12.

Primjer okvira za vuču razreda f

- 6.1. Okviri za vuču razreda f moraju moći uspješno proći ispitivanja iz stavka 3.6. Priloga 6.
- 6.2. Ako su okviri za vuču namijenjeni za ugradnju na određene tipove vozila, točke pričvršćenja i spojnice moraju biti u skladu s odredbama proizvođača vozila ili mjenjača.
- 6.3. Okviri za vuču mogu biti konstruirani tako da su brzo namjestivi po visini (qha), kao okvir namjestiv po visini svornjacima (pha) ili kao okvir koji nije namjestiv po visini. Najčešće korišteni tipovi su qha-okviri za qha-klizače, takozvani ljestvasti okviri kako je prikazano na slici 12.
7. Vučne kuke i graničnici (razred g)
- 7.1. Opći zahtjevi za vučne kuke

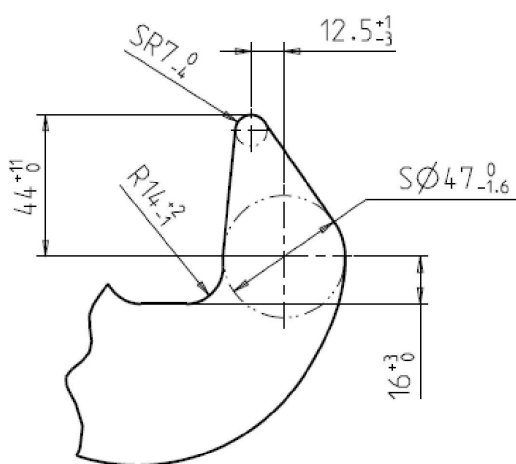
Sve vučne kuke razreda g i graničnici moraju biti konstruirani tako da vučne kuke i graničnici mogu uspješno proći ispitivanja iz Priloga 6.

Vučne kuke razreda g moraju po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikom 13. Položaj graničnika prikazan je na slici 14.

Vučna kuka mora omogućivati kutove pokretljivosti u skladu sa stavkom 1.1.3.

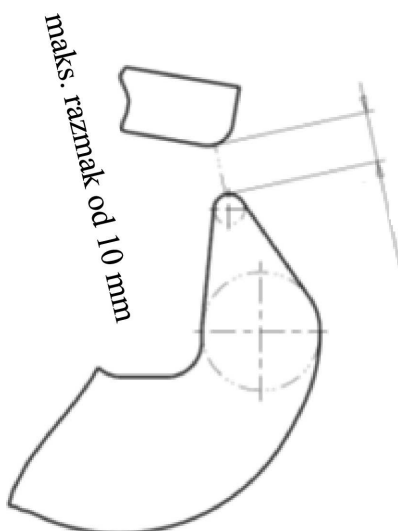
Slika 13.

Glavne dimenzije vučne kuke (sve dimenzije u mm)

Slika 14.

Položaj graničnika (sve dimenzije u mm)

8. Spojnice s čepom i graničnici (razred h)

8.1. Opći zahtjevi za spojnice s čepom

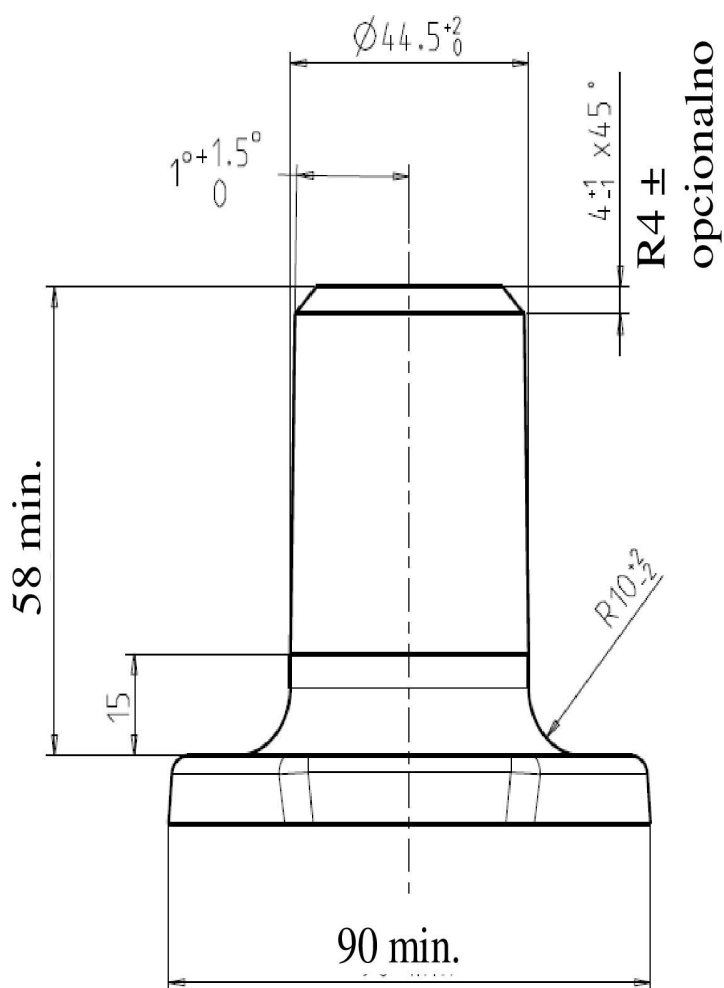
Sve spojnice s čepom razreda h i graničnici moraju biti konstruirani tako da spojnice s čepom i graničnici uspješno prođu ispitivanja iz Priloga 6.

Spojnice s čepom razreda h moraju po vanjskom obliku i vanjskim dimenzijama biti u skladu sa slikom 15. Položaj graničnika prikazan je na slici 16.

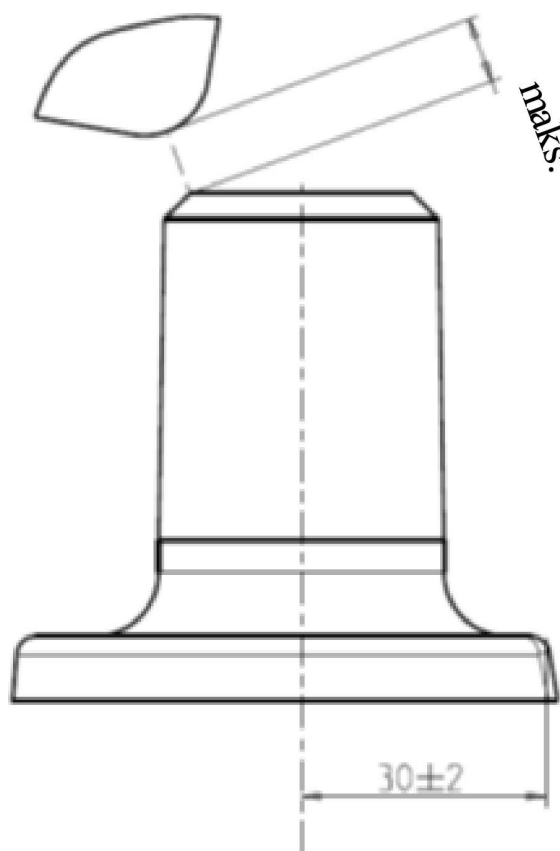
Spojnica s čepom mora omogućivati kutove pokretljivosti u skladu sa stavkom 1.1.3.

Slika 15.

Glavne dimenzije spojnice s čepom (sve dimenzije u mm)

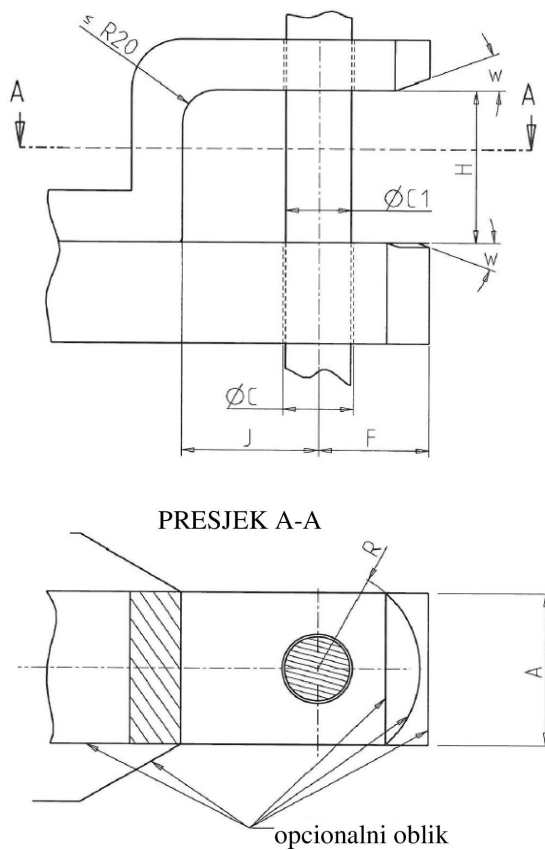

Slika 16.

Položaj graničnika (sve dimenzije u mm)

9. Vučne spojnice traktora koje se ne zakreću se oko uzdužne osi (razred i)
- 9.1. Vučne spojnice traktora moraju imati sljedeće kutove pokretljivosti (vidjeti i sliku 17.)
- a) Vertikalna os: $\pm 90^\circ$ min
  - b) Poprečna os: $\pm 20^\circ$ min. ($\pm 15^\circ$ za kat. 4. i 5.)
  - c) Uzdužna os: $\pm 20^\circ$ min. ($\pm 15^\circ$ za kat. 4. i 5.)
- Ti kutovi pokretljivosti ne moraju biti istodobno postignuti.
- 9.2. Spojna jedinica mora se ispitati kao u stavku 3.3.3. Priloga 6.
- 9.3. Jedinica spojnice s rudom i klinom koja se ne može zakretati mora biti opremljena uređajem za sprečavanje nenamjernog razdvajanja.
- 9.4. Rudo i klin razreda i moraju biti u skladu sa slikom 17. i tablicom 2.

Slika 17.

Dimenzije ruda i klina traktora (razred I) (sve dimenzije u mm)

Tablica 2.

Rudo i klin traktora – vrijednosti dimenzija

Dimenzije u milimetrima							
Dimenzija		Kategorija ruda					
		0	1	2	3	4	5
Širina ruda A ^(a)	maks.	60	67	90	100	130	160
Debljina ruda B	maks.	20	36	52	57	64	80
Promjer rupe svornjaka C	+1,00/ -0,25	20	33	33	41	52,5	72,5
Promjer svornjaka C1	+1,00/ -1,50	18,5	31	31	39	51	71
F	maks.	30	45	45	55	70	80
G ^(b)	min.	140	210	210	210	210	210
Visina H	min.	50	70	70	90	90	100
Dubina vrata J	min.	50	70	80	80	90	110

Dimenzije u milimetrima							
Dimenzija		Kategorija ruda					
		0	1	2	3	4	5
Krajnji polumjer ruda i klina R (°)	maks.	30	45	50	60	80	80
W (°)	min.	20°	20°	20°	20°	15°	15°

(^a) Ručka svornjaka ruda, uređaji klina za zadržavanje mogu biti širi od širine A, ali ne smiju ometati kutove pokretljivosti priključka navedene u klauzuli 10.

(^b) G je vrijednost razmaka iznad koje se moraju održavati navedene dimenzije A i B.

(^c) Profil na slici 17. prikazuje maksimalnu ovojnicu za rudo i klin. Polumjer R i kut W mogu se razlikovati od danih vrijednosti ako maksimalna ovojnica nije prekoračena.

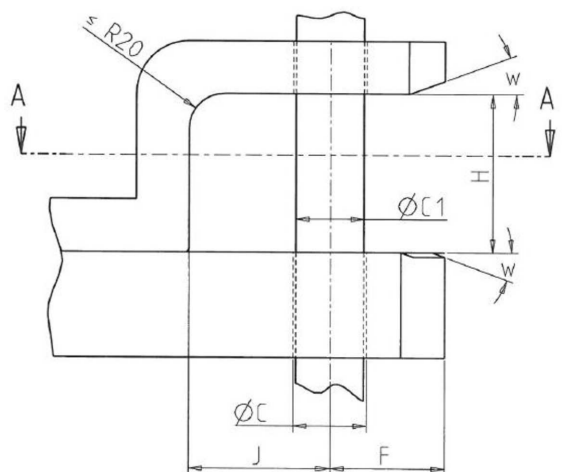
10. Ušice ruda ugrađene na rudo prikolice za povezivanje s rudom traktora (razred j)

10.1. Spojna jedinica mora se ispitati kao u stavku 3.3.3. Priloga 6.

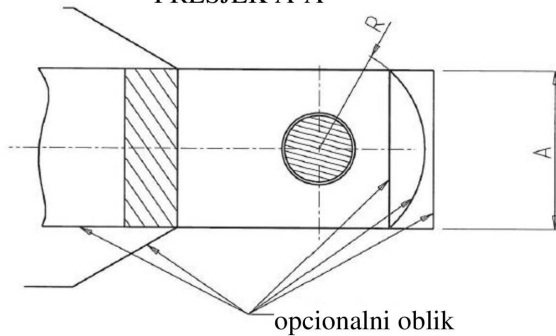
10.2. Vučne ušice razreda j moraju biti u skladu sa slikom 18. i tablicom 3.

Slika 18.

Vučna ušica priključka (razred j)

PRESJEK A-A

Dimenzije u milimetrima

Tablica 3.

Specifikacije vučne ušice (razred j)

Dimenzija	Kategorija ruda					
	0	1	2	3	4	5
Rupa E ^(a) min.	23	38	38	47	56	78
Debljina F maks.	30	36	38	46	50	60
Udaljenost G maks.	40	55	55	75	85	100
Udaljenost H min.	35	40	50	50	65	80
Širina J maks.	85	107	115	140	160	190
Polumjer M	Prema potrebi treba osigurati odgovarajuću pokretljivost između traktora i priključka $M_{\max} = F/2$					
Promjer svornjaka min.	U skladu s tablicom 2.					

^(a) Za posebne primjene rupa E može biti izdužena rupa

11. Spojnica s rudom i klinom koja se ne zakreće oko uzdužne osi (razred q)

11.1. Oblik spojne jedinice mora zakretnoj vučnoj ušici omogućiti sljedeće minimalne kutove:

±60° u horizontalnoj ravnini (zaošijanje)

±20° u vertikalnoj ravnini (posrtanje)

±20° oko njezine uzdužne osi (valjanje).

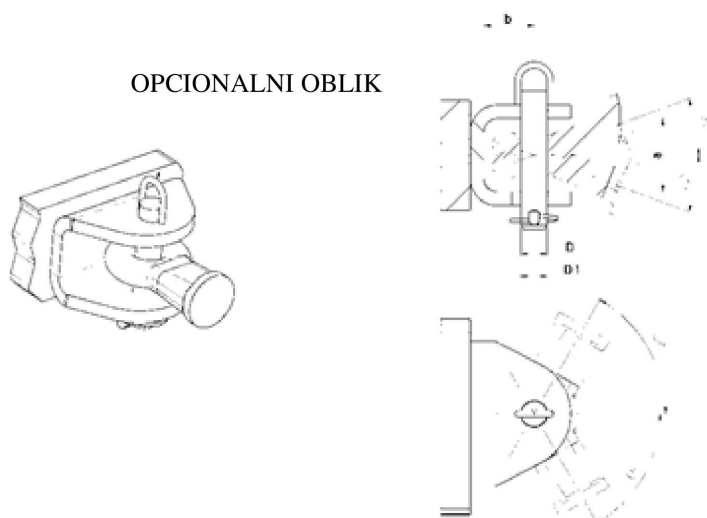
Spojna jedinica s klinom koja se ne može zakretati mora biti opremljena uređajem za sprečavanje nenamjernog razdvajanja.

11.2. Spojna jedinica mora se ispitati kao u stavku 3.3.3. Priloga 6.

11.3. Rudo s rudom i klinom razreda q mora biti u skladu sa slikom 19. i tablicom 4.

Slika 19.

Rudo s klinom (razred q)

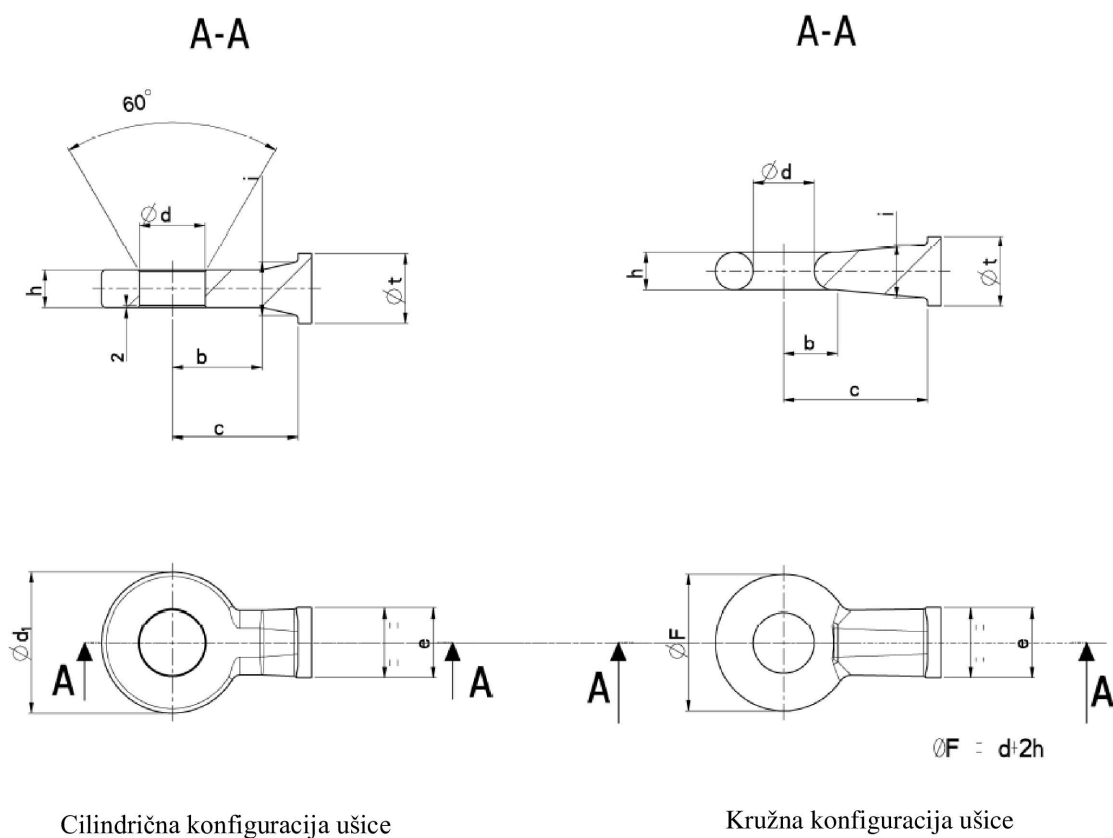
Tablica 4.

Oblici i dimenzije spojnice s klinom za prikolice ili priključke (razred q)

Oblik	Dimenzije (mm)		
	D $\pm 0,5$	a min.	b min.
w	18	50	40
x	28	70	55
y	43	100	80
z	50	110	95

12. Ušica ruda koja se zakreće oko uzdužne osi i ugrađena je na rudo prikolice za povezivanje sa spojnica s klinom koje se ne zakreću (razred r)
- 12.1. Spojna jedinica mora se ispitati kao u stavku 3.3.3. Priloga 6.
- 12.2. Ušice ruda razreda e moraju biti u skladu sa slikom 20. i tablicom 5.

Slika 20.

Dimenzije vučne ušice moraju biti kako je prikazano (razred r)

Tablica 5.

Oblici i dimenzije (razred r)

Oblik	Spojna ušica (mm)														
	Cilindrična konfiguracija ušice								Kružna konfiguracija ušice						
	<i>d</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>e</i>	<i>i</i>	<i>h</i>	<i>d</i> ₁	<i>t</i>	<i>d</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>e</i>	<i>i</i>	<i>t</i>	<i>h</i>
	±0,5	min.	min.	ma- ks.	ma- ks.	±1	±3	min.	±0,5	min.	min.	ma- ks.	ma- ks.	min.	±1
W	28	50	80	30	30	20	70	44	22	40	80	30	30	44	20
X	45	70	100	60	40	32	105	63	35	50	100	60	40	63	30
Y	62	90	120		55	40	132	73	50	55	140		55	73	35
Z	73	100	140	75	60	42	157	78	68	60	160	75	60	78	42

13. Vučne spojnice (razred s)

Za vučne spojnice razreda s i p moraju se primijeniti mjerodavni zahtjevi iz priloga 5. i 6. za najbliži normirani ili nenormirani uređaj ili sastavni dio.

14. Raspodjela mehaničkih vučnih spojnica vučnih vozila ili strojeva s vlastitim pogonom i vučenih vozila

Raspodjela mehaničkih vučnih spojnica vučnih vozila ili strojeva s vlastitim pogonom i vučenih vozila mora biti u skladu s tablicom 6.

Tablica 6.

Raspodjela mehaničkih vučnih spojnica vučnih vozila ili strojeva s vlastitim pogonom i vučenih vozila

Vučna spojnica na vučnom vozilu	Vučna spojnica na vučenom vozilu
Razred a80	Razred b80
Razred c40	Razred d40-1, d40-2
Razred g	Razred d50-1, d50-2
Razred h	Razred d50-2
Razred i	Razred j
Razred q	Razred r

15. Daljinski upravljana i/ili automatska spojnica

Ako je spojnica daljinski upravljana ili automatska, uvijek mora postojati daljinski indikator vidljiv operateru koji pokazuje da je spajanje izvršeno i da su naprave za završavanje uspostavile spoj.

Daljinski indikator mora se nalaziti u kabini vozila ako se spajanje postiže tako da operater ne napušta kabinu vozila.

PRILOG 6.

Ispitivanje mehaničkih vučnih spojnica ili sastavnih dijelova za vozila kategorija T, R i S

1. Opći ispitni zahtjevi
  - 1.1. Ispituju se čvrstoća i rad vučnih spojnica. Čvrstoća vučnih spojnica mora se provjeriti dinamičkim ispitivanjem. Čvrstoća mehaničke spojnice utvrđuje se naizmjeničnom vučom na postolju za ispitivanje. Ako zbog konstrukcije mehaničke spojnice (npr. prekomjerna zračnost, vučna kuka) nije moguće izvesti ispitivanje s naizmjeničnim ispitnim opterećenjem, ispitno opterećenje može se primijeniti i na osnovi povećanja u smjeru vuče ili pritiska, ovisno o tome što je veće. U određenim slučajevima mogu biti potrebna dodatna statička ispitivanja. Umjesto dinamičkim ispitivanjem, mehaničke spojnice razreda i, q i r namijenjene za ugradnju na poljoprivredna vozila čija najveća konstrukcijska brzina nije veća od 40 km/h mogu se ispitati u skladu sa stavkom 3.3.3.2. ovog Priloga (statičko ispitivanje). Mehaničke spojnice svih razreda namijenjene za ugradnju na poljoprivredna vozila s najvećom konstrukcijskom brzinom većom od 60 km/h ispituju se u skladu s Prilogom 6. Pravilniku 55.01. Homologacijsko tijelo ili tehnička služba može odlučiti da dinamičko ili statičko ispitivanje nije potrebno ako je zbog jednostavne konstrukcije sastavnog dijela moguća teoretska provjera u slučaju spojnica razreda d, e, f, i, j i u slučaju spojnica razreda s koje su slične spojnicama prethodno navedenih razreda. Mogu se provesti i teoretske provjere radi određivanja najnepovoljnijih uvjeta. Teoretskim se provjerama u svim slučajevima mora postići jednaka kvaliteta rezultata kao dinamičkim ili statičkim ispitivanjem. U slučaju nedoumice prednost imaju rezultati fizičkog ispitivanja.
  - 1.2. Dinamičko ispitivanje provodi se približno sinusoidnim opterećenjem (izmjeničnim i/ili pulsirajućim), pri čemu broj ciklusa opterećenja mora odgovarati materijalu. Pukotine ili lomovi koji utječu na funkcioniranje vučne spojnice ne smiju biti dopušteni.
  - 1.3. U propisanim statičkim ispitivanjima dopuštena je samo mala trajna deformacija. Ako nije drukčije navedeno, trajna, plastična deformacija nakon otpuštanja ne smije biti veća od 10 % najveće deformacije izmjerene za vrijeme ispitivanja.
  - 1.4. Pretpostavke opterećenja kod dinamičkih ispitivanja temelje se na horizontalnoj komponenti sile u uzdužnoj osi vozila i vertikalnoj komponenti sile. Horizontalne komponente sile poprečno na uzdužnu os vozila i momenti ne uzimaju se u obzir ako su samo od manjeg važnosti.

Ako konstrukcija vučne spojnice ili njezino pričvršćivanje na vozilo ili pričvršćivanje dodatnih sustava (kao što su pogoni uređaja, kompenzatori sile, sustavi prinudnog upravljanja itd.) proizvodi dodatne sile ili momente, te se sile ili momenti uzimaju u obzir pri postupku homologacije. Homologacijsko tijelo ili tehnička služba može zatražiti i dodatna ispitivanja.

Horizontalna komponenta sile u uzdužnoj osi vozila izražena je teoretski određenom referentnom silom, vrijednošću D ili D_c. Vertikalna komponenta sile, ako je primjenjivo, izražena je statičkim vertikalnim opterećenjem S u točki spajanja i pretpostavljene vertikalne komponente sile V.
  - 1.5. Karakteristične vrijednosti D, D_c, S, A_v i v_{max} na kojima se temelje ispitivanja i koje su definirane u stavku 2.10. ovog Pravilnika moraju se uzeti iz podataka proizvođača navedenih u zahtjevu za homologaciju – vidjeti obrazac izjave u prilogima 1. i 2.
  - 1.6. Svaka naprava za zabavljanje s oblikovnim mehaničkim spojem koji u položaju drži sila opruge mora ostati u svojem položaju i kad je izložena sili koja djeluje u najnepovoljnijem smjeru i ekvivalentna je masi tri puta većoj od mase mehanizma za zabavljanje.

1.7. Pretpostavke opterećenja

Dinamičko pulsirajuće ispitivanje izdržljivosti s rezultantom ispitne sile:

$$F_{res} = \sqrt{F_h^2 + F_v^2} \text{ (kN)}$$

$$\alpha = \arctan \frac{F_v}{F_h}$$

unutar raspona za vlačna ili tlačna pulsirajuća naprezanja (ovisno o tome što je veće)

pri čemu je:

horizontalno opterećenje (kN):

$$F_h = 1,0 \cdot D_c$$

$$F_h = 1,0 \cdot D \text{ za obične prikolice}$$

vertikalno opterećenje (kN)

$$F_s = g \cdot S + 0,3 \cdot V$$

2. Ispitni postupci

- 2.1. U dinamičkim i statičkim ispitivanjima uzorak se mora postaviti u odgovarajući uređaj na koji se može primijeniti sila tako da ne bude izložen nikakvim dodatnim silama ili momentima osim navedene ispitne sile. U izmjeničnim ispitivanjima smjer djelovanja sile ne smije odstupati od zadanog smjera više od $\pm 1^\circ$. U pulsirajućim i statičkim ispitivanjima kut mora biti namješten za najveću ispitnu silu. Za to je obično potrebno postaviti jedan zglobov na točki djelovanja sile (na primjer, na točki spajanja) i drugi zglobov na danoj udaljenosti.
- 2.2. Frekvencija ispitivanja ne smije biti veća od 35 Hz. Izabrana frekvencija mora biti dostatno odvojena od rezonantnih frekvencija ispitnog uređaja, uključujući ispitivani uređaj. Pri asinkronom ispitivanju frekvencije dviju komponenata sile moraju biti razdvojene od približno 1 % do najviše 3 %. Za čelične vučne spojnice broj ciklusa opterećenja je 2×10^6 . Za uređaje od drugih materijala može biti potreban veći broj ciklusa. Pojava pucanja tijekom ispitivanja ispituje se metodom penetrantnih boja ili drugom ekvivalentnom metodom.
- 2.3. U pulsirajućim ispitivanjima ispitna sila varira između najveće i najmanje ispitne sile, koja ne smije biti veća od 5 % najveće ispitne sile, osim ako je drukčije navedeno u konkretnom ispitnom postupku.
- 2.4. U statičkim ispitivanjima ispitnom silom djeluje se ravnomjerno i brzo, a djelovanje se održava najmanje 60 sekundi.
- 2.5. Vučne spojnice ili sastavni dijelovi koji se ispituju obično se postavljaju što čvršće na ispitni stol u položaj u kojem će se upotrebljavati na vozilima. Uređaji za učvršćivanje trebali bi biti prema specifikacijama proizvođača ili podnositelja zahtjeva i namijenjeni za pričvršćivanje vučne spojnice ili sastavnog dijela na vozilo i/ili imati iste mehaničke karakteristike.
- 2.6. Vučne spojnice ili sastavni dijelovi moraju se ispitati u obliku u kojem se koriste na cesti. Međutim, po izboru proizvođača i u dogovoru s tehničkom službom, fleksibilni se dijelovi mogu učvrstiti ako je to potrebno za postupak ispitivanja i ako ispitni rezultati neće zbog toga biti nerealni.
- Fleksibilni dijelovi koji se pregriju u ubrzanim ispitnim postupcima smiju se zamijeniti tijekom ispitivanja. Ispitna se opterećenja mogu primjenjivati pomoću posebnih uređaja bez zračnosti.

3. Posebni ispitni zahtjevi
  - 3.1. Spojne kugle 80 (razred a)
    - 3.1.1. Osnovno ispitivanje je dinamičko pulsirajuće ispitivanje izdržljivosti s rezultantom ispitne sile. Dopusšteno je i dvokomponentno sinkrono dinamičko ispitivanje izdržljivosti. Ispitni uzorak sastoji se od spojne kugle i dijelova potrebnih za pričvršćivanje sklopa na vozilo. Spojna kugla mora se čvrsto postaviti na ispitni stol, koji može proizvoditi izmjeničnu ili pulsirajuću silu, u stvarnom položaju u kojem bi se trebala upotrebljavati.
    - 3.1.2. Kao sredstvo za primjenu sile mora se upotrijebiti odgovarajuća spojna čašica 80. Uzorak se na ispitni stol pričvršćuje s elementima za spajanje za koje se podnosi zahtjev i postavlja tako da njegov relativni položaj odgovara položaju predviđene uporabe. Uzorak ne smije biti izložen dodatnim silama ili momentima osim ispitne sile. Ispitna sila mora se primijeniti duž linije djelovanja kroz točku spajanja, tako da je usmjerena pod rezultirajućim kutom izvedenim iz pretpostavki horizontalnog i vertikalnog opterećenja.
    - 3.1.3. Pretpostavke opterećenja
Kako je navedeno u stavku 1.7. ovog Priloga.
  - 3.2. Spojna čašica 80 (razred b)
    - 3.2.1. Osnovno ispitivanje je dinamičko ispitivanje izdržljivosti u kojem se primjenjuje izmjenična ili pulsirajuća ispitna sila. Dopusšteno je i dvokomponentno sinkrono dinamičko ispitivanje izdržljivosti.
    - 3.2.2. Dinamičko se ispitivanje mora provesti pomoću odvojenog sklopa sa spojnomo kuglom čvrstoće koja nije manja od 80.

Uzorak se na ispitni stol pričvršćuje s elementima za spajanje za koje se podnosi zahtjev i postavlja tako da njegov relativni položaj odgovara položaju predviđene uporabe.

Uzorak ne smije biti izložen dodatnim silama ili momentima osim ispitne sile.

Ispitna sila mora se primijeniti duž linije djelovanja kroz točku spajanja, tako da je usmjerena pod rezultirajućim kutom izvedenim iz pretpostavki horizontalnog i vertikalnog opterećenja.
    - 3.2.3. Pretpostavke opterećenja
Kako je navedeno u stavku 1.7. ovog Priloga.
  - 3.3. Vučne spojnice
    - 3.3.1. Spojnice s klinom (razred c)

Na uzorku se provodi ispitivanje dinamičke izdržljivosti. Vučna spojnica mora biti opremljena svim dijelovima potrebnima za njezino pričvršćivanje na vozilo.
      - 3.3.1.1. Za prikolice s krutim rudom

Dinamičko pulsirajuće ispitivanje izdržljivosti unutar raspona za pulsirajuća vlačna naprezanja s rezultantom ispitne sile (smjer povlačenja prema natrag i dolje)

Kako je navedeno u stavku 1.7. ovog Priloga.

3.3.1.2. Spojnice s klinom na prikolicama

Primjenjuju se pretpostavke opterećenja u kojima se uzima u obzir

$$D = g \cdot \frac{R_1 \cdot R_2}{R_1 + R_2}$$

vrijednost D.

R_1 i R_2 prema proizvođačevim specifikacijama ($R_2 \cdot R_1$). Dinamička ispitivanja izdržljivosti kako je navedeno u stavku 3.3.1.1. ovog Priloga.

3.3.1.3. Statička ispitivanja na napravi za zabavljanje za svornjak spojnice

Na spojnica s klinom s necilindričnim svornjacima potrebno je i ispitati zatvaranje i sve naprave za zabavljanje primjenom statičke sile od 0,25 D u smjeru otvaranja.

Ispitna sila od 0,1 D dostatna je za cilindrične svornjake spojnice.

Ta se sila mora ravnomjerno i brzo povećati na gornju vrijednost, a njezino djelovanje mora se održati 10 sekundi.

Ispitivanje ne smije rezultirati otvaranjem spoja ni bilo kakvim oštećenjem.

3.3.2. Vučne kuke (razred g)

Kako je navedeno u stavku 3.3.1. ovog Priloga.

3.3.3. Ruda traktora (razred i)

3.3.3.1. Kako je navedeno u stavku 3.3.1. ili statičkim ispitivanjem umjesto dinamičkim ispitivanjem kako je opisano u stavku 3.3.3.2. ako je rudo namijenjeno za ugradnju na poljoprivredna vozila čija najveća konstrukcijska brzina ne prelazi 40 km/h.

3.3.3.2. Metoda statičkog ispitivanja

3.3.3.2.1. Specifikacije ispitivanja

3.3.3.2.1.1. Opće informacije

Ovisno o provjeri njezinih konstrukcijskih karakteristika, mehanička spojnica mora biti podvrgnuta statičkim ispitivanjima u skladu sa zahtjevima iz stavaka 3.3.3.2.1.2., 3.3.3.2.1.3. i 3.3.3.2.1.4.

3.3.3.2.1.2. Pripreme za ispitivanje

Ispitivanja se provode na posebnom stroju, s mehaničkom spojnicom i svakom strukturom koja je povezuje s nadogradnjom traktora pričvršćenom na krutu konstrukciju jednakim sastavnim dijelovima pomoću kojih se postavlja na traktor.

3.3.3.2.1.3. Ispitni instrumenti

Instrumenti za bilježenje primijenjenih opterećenja i pomaka imaju sljedeći stupanj točnosti:

- (a) primijenjena opterećenja ± 50 daN,
- (b) pomaci $\pm 0,01$ mm.

3.3.3.2.1.4. Ispitni postupak

3.3.3.2.1.4.1. Vučna spojnica najprije se podvrgava opterećenju prije vuče koje ne prelazi 15 % od vučnog ispitnog opterećenja određenog u stavku 3.3.3.2.1.4.2.

Radnja opisana u stavku 3.3.3.2.1.4.1. ponavlja se barem dvaput, počevši s nultim opterećenjem koje se postupno povećava dok se ne dosegne vrijednost propisana u stavku 3.3.3.2.1.4.1., a zatim smanjuje na 500 daN; ustaljeno opterećenje održava se najmanje 60 sekundi.

- 3.3.3.2.1.4.2. Podaci zabilježeni za iscrtavanje krivulje opterećenja/deformacije tijekom zateznog opterećenja ili grafički prikaz te krivulje koju ispisuje pisac povezan s uređajem za zatezanje, moraju se temeljiti na primjeni samo porasta opterećenja, počevši od 500 daN, u odnosu na referentno središte vučne spojnice.

Ne smije biti nikakvih lomova kad se radi o vrijednostima do i uključujući vučno opterećenje ispitivanja koje se utvrđuje kao 1,5 puta tehnički dopuštene mase prikolice; osim toga, krivulja opterećenja/iskrivljenja mora pokazivati blagi napredak, bez nepravilnosti, u razmaku između 500 daN i 1/3 od najvećeg vučnog opterećenja.

Trajna deformacija bilježi se na krivulji opterećenja/deformacije u odnosu na opterećenje od 500 daN nakon što je opterećenje ispitivanja vraćeno na tu vrijednost.

Zabilježena vrijednost trajne deformacije ne smije prelaziti 25 % od najveće nastale elastične deformacije.

- 3.3.3.2.1.5. Ispitivanju iz stavka 3.3.3.2.1.4.2. mora prethoditi ispitivanje u kojem se početno opterećenje u iznosu trostruke najveće dopuštene vertikalne sile (u daN, jednako $g \cdot S/10$) koju preporuči proizvođač primjenjuje na referentno središte vučne spojnice postupnim povećanjem od početnog opterećenja od 500 daN.

Tijekom ispitivanja deformacija vučne spojnice ne prelazi 10 % najveće nastale elastične deformacije.

Provjera se obavlja nakon uklanjanja vertikalne sile (u daN, jednako $g \cdot S/10$) i vraćanja na početno opterećenje od 500 daN.

- 3.3.4. Spojnice s čepom (razred h)

Kako je navedeno u stavku 3.3.1. ovog Priloga.

- 3.3.5. Spojnica s rudom i klinom koja se ne zakreće oko uzdužne osi (razred q)

Kako je navedeno u stavku 3.3.3. ovog Priloga.

- 3.3.6. Graničnici (za sve vučne spojnice razreda a, g i h, ako se upotrebljavaju)

Za spojnice s kuglom, kukom i čepom te ekvivalentne uređaje, graničnik se mora ispitati pomoću statičke sile od $F_s \text{ stat} = 0,6 D$ (vertikalno prema gore). Pukotine ili lomovi koji utječu na funkcioniranje vučne spojnice ne smiju biti dopušteni.

- 3.4. Ušice ruda (razred d)

- 3.4.1. Ušice ruda (razreda d40-1 i d40-2) za spojnice s klinom moraju se podvrgnuti istim dinamičkim ispitivanjima i jednakim pretpostavkama opterećenja (vidjeti stavak 3.3.1.).

Za ušice ruda koje se upotrebljavaju isključivo na običnim prikolicama, mora se provesti ispitivanje uz pretpostavke horizontalnog opterećenja.

Ispitivanje se može provesti primjenom izmjenične ili pulsirajuće ispitne sile kako je navedeno u stavku 3.3.1.

- 3.4.2. Ušice ruda (razred d50) za vučne kuke, ruda traktora ili spojnice s čepom moraju se ispitati na isti način kao i ušice ruda za spojnice s klinom.

- 3.5. Ušice ruda (razred r)

Kako je navedeno u stavku 3.3.3. ovog Priloga.

- 3.6. Okviri za vuču (razred f)

- 3.6.1. Okviri za vuču moraju biti izloženi istim silama tijekom ispitivanja kao i spojnica. Ispitno opterećenje mora se primijeniti na horizontalnoj i vertikalnoj udaljenosti koja odgovara položaju vučne spojnice koja djeluje najkritičnije na okvir za vuču.

- 3.6.2. Pripreme za ispitivanje
Ispitivanja se moraju provesti u skladu sa stavkom 3.3.3.2.1.2.
- 3.6.3. Ispitni instrumenti
Instrumenti koji se upotrebljavaju za bilježenje primjenjivih opterećenja i pomaka moraju biti u skladu sa stavkom 3.3.3.2.1.3.
- 3.6.4. Usporedba okvira za vuču
Umjesto obveznim ispitivanjima, okviri za vuču mogu se evaluirati usporednim izračunima. Okvir koji se uspoređuje mora u pogledu glavnih konstrukcijskih karakteristika biti sličan već ispitanom okviru.
- 3.7. Ruda (razred e)
- 3.7.1. Ruda se ispituju na isti način kao i vučne spojnice (vidjeti stavak 3.3.1.). Homologacijsko tijelo ili tehnička služba može odustati od ispitivanja izdržljivosti ako je sastavni dio konstruiran na jednostavan način koji omogućuje teoretsku provjeru njegove čvrstoće.
Konstrukcijske sile za teoretsku provjeru računaju se kako slijedi:
$$F_{sc} = 9.81 \cdot \frac{S}{1000} + 0.375 \cdot V$$

pri čemu je:
V amplituda sile navedena u stavku 3.3.1.1.
 F_{sc} izračunano vertikalno opterećenje.
Dopuštena naprezanja moraju biti u skladu s točkom 5.3. norme ISO 7641-1:1983.
Dopušteno naprezanje zavara ne smije prelaziti 90 N/mm².
Za savijena ruda (na primjer, u obliku labudova vrata) i ruda običnih prikolica, u obzir se uzima horizontalna komponenta sile $F_{hp} = 1.0 \cdot D$.
- 3.7.2. Za ruda za obične prikolice sa slobodnim kretanjem u vertikalnoj ravnini, osim ispitivanja izdržljivosti ili teoretske provjere čvrstoće mora se provjeriti i otpornost na izvijanje bilo teoretskim izračunom uz konstrukcijsku silu od $3.0 \cdot D$ ili ispitivanjem savijanja uz silu od $3.0 \cdot D$.
Dopuštena naprezanja kod izračuna moraju biti u skladu sa stavkom 3.7.1.
- 3.7.3. Ako je riječ o upravljanim osovinama, otpornost na savijanje mora se provjeriti teoretskim izračunom ili ispitivanjem savijanja. Horizontalna bočna statička sila primjenjuje se u središtu točke spajanja. Veličina te sile bira se tako da moment od $0.6 \cdot A_v \cdot g$ (kNm) djeluje oko središta prednje osovine. Dopuštena naprezanja moraju biti u skladu sa stavkom 3.7.1.
-

PRILOG 7.

Zahtjevi koji se odnose na ugradnju i posebni zahtjevi

1. Traktori
  - 1.1. Traktor može biti opremljen s jednom ili više mehaničkih vučnih spojnica u skladu sa stavkom 2.6. u vezi s tablicom 6. Priloga 5.
  - 1.2. Ako je traktor opremljen mehaničkim vučnim spojnicama u skladu sa stavkom 2.6. u vezi s tablicom 6. Priloga 5., najmanje jedan od uređaja mora imati karakteristične vrijednosti D , D_c , S , A_v i $v_{\max}$ koje odgovaraju najvećim dopuštenim karakterističnim vrijednostima traktora kako je naveo proizvođač traktora.

2. Vučena vozila

Mehaničke vučne spojnice vučenih vozila u skladu sa stavkom 2.6. u vezi s tablicom 6. Priloga 5. za povezivanje vučenog vozila s traktorom moraju imati barem karakteristične vrijednosti D , D_c , S , A_v i $v_{\max}$ koje odgovaraju najvećim dopuštenim karakterističnim vrijednostima vučenog vozila kako je naveo proizvođač vučenog vozila.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HR